

תוכן העניינים 9/2011

3	דוח דירקטוריון
43	סקירת הנהלה
51	תמצית דוחות כספיים

דוח דירקטוריון 9/2011

5	התפתחויות כלכליות במשק
9	התפתחויות עסקיות
10	חקיקה הנוגעת לפעילות כרטיסי אשראי
13	מדידה וגילוי של חובות פגומים והפרשה להפסדי אשראי
14	מדיניות חשבונאית בנושאים קריטיים
15	גילוי בדבר הליך אישור הדוחות הכספיים
15	התחייבויות תלויות
15	נתונים כמותיים של הפעילות העיקרית של החברה
17	התפתחות בהכנסות, בהוצאות ובהפרשה למס
18	רווח ורווחיות
18	התפתחויות בנכסים ובהתחייבויות
20	מצב האמצעים ההוניים של החברה והשינויים בהם
21	ניהול סיכונים
31	דרישות באזל II – הנדבך השלישי
	השפעת שינויים היפותטיים בשיעורי הריבית על השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים
36	
37	מגזרי פעילות
39	התפתחויות במגזרי פעילות
40	פעילות חברות מוחזקות עיקריות
40	הביקורת הפנימית
40	שינויים בהנהלה ובדירקטוריון החברה
41	הערכת בקורות ונהלים לגבי הגילוי

סקירת הנהלה 9/2011

45	שיעורי הכנסה והוצאה מימוניים
49	הצהרת המנכ"ל
50	הצהרת החשבונאי הראשי

תמצית דוחות כספיים 9/2011

53	סקירת רואי החשבון המבקרים
54	תמצית מאזן של החברה
55	תמצית דוח רווח והפסד של החברה
56	תמצית דוח על השינויים בהון העצמי
57	תמצית דוח על תזרימי המזומנים של החברה
58	ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

זוח הדירקטוריון ליום 30 בספטמבר 2011

בישיבת הדירקטוריון שהתקיימה ביום 22 בנובמבר 2011, אושרו הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים והבלתי מבוקרים של חברת דיינרס קלוב ישראל בע"מ (להלן: "החברה" או "דיינרס") לתשעת החודשים הראשונים של השנה, שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2011.

לעניין כללי החשבונאות לפיהם נערכה תמצית הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים, ראה באור 1 א' לתמצית הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים.

הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים ליום 30 בספטמבר 2011 נסקרו ע"י רואי החשבון המבקרים של החברה. הסקירה האמורה היא בהיקף מצומצם, בהתאם לנהלים שנקבעו ע"י לשכת רואי החשבון בישראל, ואינה מהווה ביקורת לפי תקני ביקורת מקובלים, ועל כן לא חיוו רואי החשבון המבקרים את דעתם עליהם.

התפתחויות כלכליות בעולם ובמשק הישראלי

התפתחויות בכלכלת העולם

בתשעת החודשים הראשונים של השנה נמשכה ההתרחבות בכלכלה העולמית, אולם בקצב מתון יותר בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד. ההאטה בצמיחה העולמית הושפעה, בעיקר, ממספר אירועים חריגים: רעידת האדמה ביפן בתחילת השנה, והאירועים הגיאופוליטיים במזרח התיכון. זאת, לצד התפתחות משבר החובות בגוש האירו. כמו כן, ברבעון השלישי של השנה הונמכו תחזיות הצמיחה העולמית לשנים הקרובות.

בארצות הברית צמח התוצר ברבעון השלישי בשיעור של 2.5%, בהמשך לצמיחה איטית של עד 1.3% ברבעונים הקודמים של השנה. בגוש האירו נרשמה האטה בצמיחה ברבעונים השני והשלישי (0.8%), לאחר צמיחה מהירה של 3.2% ברבעון הראשון של השנה. בתשעת החודשים הראשונים של השנה נרשמה ירידה בשיעור האבטלה בארה"ב, מ-9.4% בסוף שנת 2010 ל-9.1% בחודש ספטמבר 2011 (9.6% בחודש ספטמבר 2010). מנגד, שיעור האבטלה בגוש האירו עלה ל-10.2% בחודש ספטמבר 2011, לעומת 10% בסוף שנת 2010. הצמיחה האיטית ונטל החוב הגבוה בארה"ב גרמו לסוכנות דירוג האשראי S&P להוריד את דירוגה של ארה"ב לרמה של AA+. גם דירוגה של יפן הורד בתקופה הנסקרת. בסין, על רקע ההאטה העולמית והמדיניות המוניטארית לצינון הכלכלה המקומית, הואט קצב הצמיחה בתשעת החודשים הראשונים של השנה. ברבעון השלישי של השנה, צמח התוצר בסין ב-9.1%, קצב צמיחה הנמוך מזה שנתיים, ולעומת 9.6% בתקופה המקבילה אשתקד. ביפן לעומת זאת, לאחר שני רבעונים של צמיחה שלילית (בין היתר על רקע רעידת האדמה במדינה), צמח התוצר ברבעון השלישי ב-6%.

במוקד האירועים הכלכליים בתקופה הנסקרת עמד המשך משבר החובות בגוש האירו והחשש מחדלות פירעון של פורטוגל ויוון, לצד החששות להתפשטות משבר החובות גם למדינות גדולות יותר. במהלך התקופה הורדו הדירוגים של מדינות ה-PIIGS ועלה החשש למצב הבנקים במדינות החזקות, כמו צרפת וגרמניה. רמת ה-CDS (ביטוח בפני חדלות פירעון) עלתה באופן חד, הן במדינות במוקד המשבר והן במדינות החזקות בגוש האירו. במטרה להכיל את המשבר, אושרו לפורטוגל ויוון חבילות חילוץ, והבנק המרכזי של גוש האירו רכש איגרות חוב של המדינות הבעייתיות. בתמורה נדרשו המדינות להמשיך בתוכניות לצמצום הגרעון.

בתקופה הנסקרת הושפעו מחירי הסחורות בעולם מהאירועים החריגים האמורים, כמו גם מההאטה הכלכלית, המגמה בשער החליפין של הדולר והמגבלות הרגולטוריות בתחום המסחר בסחורות. כתוצאה מכך, עד אמצע הרבעון השני של השנה נרשמה עליה במחירי הסחורות בעולם (מדד ה-CRB עלה בכ-11%). עליית מחירי הסחורות הובילה לעליה באינפלציה, הן במדינות המפותחות והן במדינות המתפתחות. בהמשך התקופה, בעיקר על רקע החשש מהאטה בכלכלה העולמית, נרשמה ירידה חדה במרבית מחירי הסחורות, כך שבסיכום החודשים ינואר-ספטמבר ירד מדד ה-CRB בכ-10%.

המדיניות המוניטרית בעולם בתשעת החודשים הראשונים של השנה לא הייתה אחידה והושפעה מהעליה באינפלציה, הצמיחה במדינות המתפתחות, הצורך לתמוך בהמשך ההתאוששות במדינות המפותחות והחשש מהאטה בכלכלה העולמית. כתוצאה מכך, הועלתה הריבית בסין מספר פעמים, בגוש האירו הועלתה הריבית פעמיים, לרמה של 1.5%, ובברזיל, לאחר מספר העלאות ריבית במחצית הראשונה של השנה, הורדה הריבית לחודש ספטמבר. בארה"ב, לעומת זאת, נותרה הריבית ללא שינוי, כאשר נגיד הבנק המרכזי אף ציין כי היא צפויה להישאר כך עד אמצע שנת 2013. כמו כן, בחודש ספטמבר הודיע הפד על תוכנית רכישות חדשה של איגרות חוב ממשלתיות, במטרה לתמוך בהתאוששות.

התפתחויות כלכליות בעולם ובמשק הישראלי (המשך)

המגמה בשוקים הפיננסיים בתשעת החודשים הראשונים של השנה לא הייתה אחידה. בעוד שבמחצית הראשונה של השנה עלו מדד ה-S&P500 ומדד ה-DAX בכ-5%, בעיקר על רקע נתוני מאקרו טובים בארה"ב ובגרמניה, לצד פרסום דוחות טובים ברבעון הראשון, הרי שברבעון השלישי, לנוכח ההאטה בכלכלה העולמית והחרפת משבר החובות בגוש האירו, ירדו המדדים האמורים בשיעור חד: מדד ה-S&P500 בכ-14% ומדד ה-DAX בכ-25%. בסיכום התקופה, ירד מדד ה-S&P 500 בכ-10%, ומדד ה-DAX בכ-21%. זאת, לעומת עליות של עד כ-3% בתקופה המקבילה אשתקד. גם בתשואות איגרות החוב של ממשלת ארה"ב וגרמניה נרשמה בתשעת החודשים הראשונים של השנה מגמה לא אחידה. בעוד שברבעון הראשון נצפתה עליה מסוימת בתשואות, לנוכח התגברות סימני הצמיחה והתחזיות בדבר הקדמת העלאות הריבית לאור החשש מאינפלציה, הרי שברבעונים הבאים ובפרט ברבעון השלישי של השנה, על רקע החרפת משבר החובות בגוש האירו, אשר הובילה את המשקיעים לחפש נכסים בטוחים, לצד האטה בכלכלה העולמית, ירדו התשואות בשיעור חד. מגמה לא אחידה נרשמה בתשעת החודשים הראשונים של השנה גם במסחר בשוקי המטבעות בעולם. בעוד שבמחצית הראשונה של השנה, על רקע ההרחבה הכמותית בארה"ב, העלאת הריבית בגוש האירו וביקוש לנכסים בטוחים יחסית, נחלש המטבע האמריקאי מול האירו והפראנק השווייצרי בכ-8% ו-10%, בהתאמה, הרי שברבעון השלישי, על רקע ההחמרה במשבר החובות בגוש האירו והתערבות הבנק המרכזי של שוויץ במט"ח, התחזק הדולר מול המטבעות האמורים בשיעור של כ-8%. בסיכום התקופה שמר הדולר על יציבות מול האירו (לעומת התחזקות של 5% בתקופה המקבילה אשתקד) ונחלש בכ-3% מול הפראנק השווייצרי.

התפתחויות עיקריות במשק הישראלי כללי

בתשעת החודשים הראשונים של השנה נמשכה ההתרחבות בכלכלה המקומית, אולם בקצב נמוך בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד ותוך מגמת האטה בקצב הצמיחה. ברבעון השלישי של השנה צמח התוצר המקומי ב-3.4%, לעומת צמיחה של 5% ברבעון השלישי של שנת 2010 וצמיחה של עד 4.7% במחצית הראשונה של השנה. הרבעון השלישי התאפיין בירידה חדה בסחר החוץ וירידה בצריכת מוצרים בני קיימא. לעומת זאת, ההשקעה בענפי המשק המשיכה להתרחב. במקביל, נמשכה ירידה בשיעור האבטלה, לרמה של 5.6% בחודש אוגוסט, לעומת 6.2% בסוף שנת 2010 ו-6.5% בסוף הרבעון השלישי בשנת 2010.

דוח הוועדה לשינוי כלכלי וחברתי

ביום 26 בספטמבר 2011, הוגש לראש הממשלה דוח של הוועדה לשינוי כלכלי וחברתי, בראשות פרופ' טרכטנברג. דוח הוועדה מציע עקרונות מנחים למדיניות הכלכלית חברתית של הממשלה. מעבר לעקרונות כאמור, דוח הוועדה עוסק בארבעה תחומים הקשורים ישירות לשורשי המחאה החברתית בישראל: דיוור, יוקר המחיה ותחרותיות, שירותים חברתיים ותמהיל המסים. בתחומים אלה גיבשה הוועדה המלצות פרטניות. דוח הוועדה נוגע בתחומים רבים ומגוונים ואימוצו המלא עשוי להוביל לשינוי עמוק בתפיסת יסוד במדיניות הכלכלית של הממשלה, לשינויים מבניים מהותיים ולהשפעות כלכליות רחבות היקף. בשלב זה לא ניתן להעריך אילו מבין המלצות הוועדה תאומצנה על ידי הממשלה ותבשלנה כדי חקיקה, וממילא לא ניתן להעריך את ההשפעות שיהיו לכך. לפי שעה, הממשלה אימצה את פרק המיסוי בדוח הוועדה והחלה מהלכי חקיקה בנושא. (לפרטים נוספים, ראה ביאור 2' לתמצית הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים).

התפתחות שערי חליפין ואינפלציה

בתשעת החודשים הראשונים של השנה הושפע שער החליפין של השקל הן מהמגמות במסחר במטבעות המובילים בעולם והן מגורמים מקומיים בעלי כיווני השפעה מנוגדים. מחד, פערי הריביות בין ישראל למדינות המפותחות ומצבו הטוב של המשק תמכו בייסוף המטבע המקומי. מנגד, לאירועים הגיאו-פוליטיים, לרבות החשש מההשלכות של המהלך הפליסטינאי ברבעון השלישי, הרגולציה על המשקיעים הזרים, צמצום רכישות המט"ח בידי בנק ישראל וצמצום העודף במאזן התשלומים, היתה השפעה שלילית על השקל. בסיכום התקופה נחלש השקל מול הדולר בכ-6%, כאשר ברבעון השלישי פחת השקל בכ-10%. מול האירו נחלש השקל בכ-7% (בעיקר במחצית הראשונה של השנה), ואילו מול סל המטבעות האפקטיבי הנומינלי נרשם פיחות של כ-4%.

התפתחויות כלכליות בעולם ובמשק הישראלי (המשך)

בתשעת החודשים הראשונים של השנה עלה מדד המחירים לצרכן ב-2.2% (1.9% בתקופה המקבילה אשתקד). העליה האמורה התרחשה רובה ככולה במחצית הראשונה של השנה ונבעה מעליית מחירי המזון והאנרגיה בעולם. זאת, לצד המשך צמיחת המשק וסגירת פער התוצר. במהלך הרבעון השלישי של השנה, על רקע ההאטה העולמית, לצד ירידת מחירי הסחורות, כמו גם על רקע המחאה החברתית, שמר מדד המחירים על יציבות, תוך ירידת מחירי המזון והמשך עליית מחירי השכירות. מחירי הדירות, אשר לא כלולים במדד, המשיכו לעלות גם ברבעון השלישי, ומתחילת השנה עלו ב-6%.

מדיניות פיסקלית ומוניטרית

מדיניות פיסקלית: בתשעת החודשים הראשונים של השנה הסתכם גרעון הממשלה (ללא מתן אשראי) ב-9.7 מיליארד ש"ח, כמחצית ממנו נרשם ברבעון השלישי של השנה. בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד מדובר בצמצום הגרעון ב-4.3 מיליארד ש"ח, כתוצאה מעליה של 5.2% בהכנסות המדינה ממסים ואגרות. עם זאת, בהשוואה ליעדי גביית המסים והאגרות לשנת 2011, נצבר מתחילת השנה חוסר של 1.2 מיליארד ש"ח. זאת, כתוצאה מגרעון בגביית האגרות וגביית מסים עקיפים, שחלקו נבע מהירידות בשוק ההון. כמו כן, ברבעון השלישי של השנה הואט קצב הגידול הריאלי השנתי בגביית המסים בהשוואה למחצית הראשונה של השנה.

מדיניות מוניטרית: בתשעת החודשים הראשונים של השנה הועלתה הריבית ארבע פעמים, מרמה של 2% בסוף שנת 2010 ל-3.25%. העלאת הריבית התרחשה רובה ככולה במחצית הראשונה של השנה. ההעלאה האמורה, היתה על רקע המשך צמיחת המשק, העליה באינפלציה בפועל ובציפיות האינפלציה הנגזרות משוק ההון, בעיקר לקראת סוף הרבעון הראשון, והמשך עליית מחירי הדירות. ברבעון השלישי, על רקע התגברות סימנים להאטה בצמיחה וירידה באינפלציה בפועל ובציפיות האינפלציה הנגזרות משוק ההון, נעצר תהליך הצמצום המוניטארי.

במקביל, במטרה להתמודד עם התחזקות השקל, המשיך בנק ישראל ברכישת מטבע חוץ (בעיקר במחצית הראשונה של השנה) ונקט במספר צעדים רגולטוריים. כמו כן, במטרה להתמודד עם המשך עליית מחירי הדירות ומתוך דאגה ליציבות המערכת הפיננסית בתחום המשכנתאות, הוגבל שיעור המשכנתא כריבית משתנה.

שוק ההון

המגמה הכללית שאפיינה את שוק המניות המקומי בתשעת החודשים הראשונים של השנה היתה מגמת ירידה, שהוחרפה במהלך הרבעון השלישי של השנה. המגמה השלילית היתה בעיקר על רקע האירועים הגיאופוליטיים באזור, כאשר לאלה נוספה ברבעון השלישי ההשפעה של הירידות החדות בשווקי המניות בעולם, המחאה החברתית ומסקנות ועדת הריכוזיות וההאטה במשק. בסיכום התקופה ירד מדד המניות הכללי בכ-25% (ירידה של כ-16% ברבעון השלישי), לעומת עליה של 5.5% בתקופה המקבילה אשתקד. הירידות במחירי המניות הקיפו את כל המדדים העיקריים של הבורסה, כאשר מדדי ת"א 25 ות"א 100 רשמו ירידות של עד כ-21%, מדד הבנקים ירד בכ-29% (ירידה של כ-21% ברבעון השלישי), מדד הבלו-טק 50 ירד בכ-14% ומדד הנדל"ן 15 ב-23%. על רקע ההתפתחויות האמורות, ירד ערך השוק של המניות וההמירים (לא כולל מוצרי מדדים) בשיעור של כ-26% בהשוואה לסוף שנת 2010 ועמד בסוף חודש ספטמבר על כ-595 מיליארד שקל.

בתשעת החודשים הראשונים של השנה עלה מדד איגרות החוב הממשלתיות ב-3.4% (לעומת עליה של 6.3% בתקופה המקבילה אשתקד). עיקר העליה נרשם במהלך הרבעון השלישי, על רקע ההאטה הכלכלית וההאטה בתוואי העלאת הריבית בישראל.

המסחר באיגרות החוב הממשלתיות בישראל בתשעת החודשים הראשונים של השנה הושפע במידה מסוימת מהמסחר באיגרות החוב בארה"ב, לצד תהליך העלאת הריבית בארץ והאירועים הגיאופוליטיים. בעוד הרבעון הראשון אופיין בירידת שערים מתונה, הרי שבמהלך הרבעון השני עלו השערים במתינות. בסיכום התקופה, נותר מדד אגרות החוב הממשלתיות כמעט ללא שינוי, לעומת עלייה של 5% בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2010.

בתשעת החודשים הראשונים של השנה נרשמה מגמה לא אחידה במדד איגרות החוב הקונצרניות. בעוד שבמחצית הראשונה של השנה עלה המדד בכ-1%, בעיקר על רקע ביקושים לניירות ערך צמודי מדד (לנוכח העלייה באינפלציה), הרי שברבעון השלישי ירד המדד ב-2.6% על רקע הרעה בסביבה הכלכלית והירידה באינפלציה. בסיכום התקופה ירד המדד ב-1.6% (לעומת עליה של כ-9% בתקופה המקבילה אשתקד).

גיוסי ההון באמצעות איגרות החוב הקונצרניות הסתכמו בתשעת החודשים הראשונים של השנה ב-33.6 מיליארד ש"ח, בדומה לתקופה המקבילה אשתקד. מתוך סכום זה, הנפקות האג"ח למוסדיים עמדו על 5.4 מיליארד ש"ח. אולם בהשוואה לרבעון השלישי של שנת 2010, חל השנה קיטון של כ-26%, על רקע ההרעה בסביבה הכלכלית.

התפתחויות כלכליות בעולם ובמשק הישראלי (המשך)

בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2011 ירדו מחזורי המסחר היומיים במניות והמירים ל-1.8 מיליארד ש"ח, לעומת 2 מיליארד ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, כאשר מחזורי המסחר ברבעון השלישי של השנה עמדו על 1.6 מיליארד ש"ח, בדומה לתקופה המקבילה בשנת 2010. לעומת זאת, במחזורי המסחר היומיים באיגרות חוב, נרשם גידול של כ-5% והם עמדו על 3.8 מיליארד ש"ח, כאשר גידול חד אף יותר, של 32%, נרשם ברבעון השלישי. כמו כן, גידול של כ-13% נרשם במחזורי המסחר היומיים במק"ם, אשר עמדו על 1.2 מיליארד ש"ח.

¹ התפתחויות כלכליות עיקריות בחודשים אוקטובר-נובמבר 2011

האינדיקטורים לפעילות הכלכלית, שפורסמו בתקופה הנסקרת, הצביעו על המשך ההתרחבות הכלכלית בארה"ב, תוך תוספת משרות מתונה בשוק התעסוקה ושיפור במצבו של הצרכן הפרטי. בגוש האירו עמד גיבוש התוכנית לפתרון כולל של משבר החובות וחילוץ של יוון מחדלות פירעון במוקד התקופה הנסקרת. לצורך כך גובשה תוכנית, בשיתוף עם קרן המטבע הבינלאומית, שכללה, בין היתר, מינוף קרן ה-ESFS לטרייליון אירו, חיזוק ההון בבנקים האירופאים ו"תספורת" של כ-50% למחזיקי אגרות החוב של יוון. בתמורה נדרשה יוון להמשיך בקיצוצי תקציב ובתוכניות הצנע במדינה, במטרה להוריד את נטל החוב. יישום התוכנית נתקל בקשיים, הן מצד גיוס מקורות מימון והן מצד יישום הקיצוצים ביוון ועל רקע קשיים אלה נאלץ ראש ממשלת יוון להתפטר. חוסר היכולת של גוש האירו ליישם את תוכנית החילוץ והבעיות הפוליטיות באיטליה, העלה חשש מחדלות פירעון של המדינה, בעלת יחס חוב תוצר של 120%. העניין בא לידי ביטוי בעלייה חדה של מרווחי ה-CDS ועליית תשואות איגרות החוב של המדינה ל-10 שנים, אל מעל ל-7%. על רקע התפתחויות אלה נאלץ גם ראש ממשלת איטליה להתפטר. במדינות האמורות הורכבו ממשלות טכנוקרטיות חדשות, בראשות כלכלנים מנוסים. על רקע האופטימיות לגבי תוכנית החילוץ בגוש האירו נרשמה בתקופה הנסקרת עלייה של כ-7% במדד הסחורות CRB, ובפרט עלה מחירו של הנפט בכ-28%. המדיניות המוניטרית בעולם בתקופה זו, נוקטה על רקע ההאטה והחשש מהחמרה של משבר החובות בגוש האירו, לצד הערכות לגבי ירידה של האינפלציה בחודשים הקרובים. כתוצאה מכך, במספר מדינות בעולם הורידו הבנקים המרכזיים את הריבית, כאשר הריבית בגוש האירו ירדה בחודש נובמבר ל-1.25%. הורדות ריבית נרשמו גם באוסטרליה וברזיל.

המסחר בשווקים הפיננסיים בתקופה הנסקרת התנהל בתנודתיות והושפע, בעיקר, מהתפתחויות בגוש האירו, לצד פרסום נתונים כלכליים בארה"ב. בסיכום התקופה עלו מדדי ה-S&P 500 ומדד ה-DAX ב-9% וב-7%, בהתאמה. במקביל, נרשמה עליית תשואות באיגרות החוב של ארה"ב ל-10 שנים. שער החליפין של הדולר מול האירו, נותר במהלך התקופה כמעט ללא שינוי.

הנתונים שפורסמו בישראל הצביעו על מגמה מעורבת. בעוד שבגביית המסים בחודש אוקטובר נרשמה ירידה ריאלית בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד, הרי שבמדד מנהלי הרכש לחודש אוקטובר חל שיפור, והוא עמד על 50.7 נקודות. בתוך כך, החשש מהאטה כלכלית בעולם, אשר תשפיע על הפעילות במשק ובעיקר על היצוא, הוביל את בנק ישראל להוריד את הריבית לחודש אוקטובר ב-0.25%, לרמה של 3%, ולהותירה ללא שינוי בחודש נובמבר. האינפלציה בחודש אוקטובר הסתכמה ב-0.1%, כאשר לראשונה מאז סוף 2008, נרשמה ירידה במחירי הדירות (אינם כלולים במדד המחירים לצרכן). המסחר בבורסה של תל אביב, התנהל בדומה למגמה בעולם, כאשר בסיכום התקופה עלו מדדי ת"א 25 ו-100 בשיעור של עד כ-4%. כמו כן נרשמה עלייה של 0.6% במדד התל-בונד 20. באיגרות החוב הממשלתיות הלא צמודות הארוכות נרשמה ירידת תשואות או יציבות.

¹ כל הנתונים מתייחסים לתקופה מיום 1 באוקטובר 2011 ועד ליום 20 בנובמבר 2011.

התפתחויות עסקיות

• שינוי מבנה הבעלות בחברה

במסגרת מהלך להידוק שיתוף הפעולה והעמקת החדירה של מועדון You, נחתם בחודש אפריל 2011 מסמך עקרונות בין כאל לבין אלון החזקות ברבוע כחול ישראל בע"מ, מנה קמעונאות בע"מ, דור אלון אנרגיה בישראל (1988) בע"מ, דור אלון פיננסים בע"מ ומועדון לקוחות רבוע כחול – דור אלון (להלן במשותף: "קבוצת אלון") בנושא המשך הבעלות המשותפת בחברה. על פי מסמך העקרונות, שונה ההסכם הקודם בנושא הפעילות המשותפת בחברה וכן הוארך הסכם מועדון You עד תום שנת 2015. המסמך התווה מחדש את חלוקת רווחי דיינרס כך שלא תהיה מותנית בהשגת יעד כמותי של פעילות מועדון YOU. ע"פ מסמך העקרונות, 49% מהון המניות של דיינרס נמכרו לקבוצת אלון. ההסכם נכנס לתוקפו החל מיום 1 ביולי 2011. לפרטים נוספים ראה ביאור 1 לדוחות הכספיים.

• מערכות מידע

בחודש אפריל 2011 הוטמעה בחברה מערכת פיננסית של חברת אורקל. מערכת זו היא בין המערכות המתקדמות בתחום ויושמה במספר רב של ארגונים בארץ ובעולם. המערכת החדשה צפויה להביא, בין היתר, לשיפור ביכולת הבקרה בתחומים השונים על הפעילות הכספית בארגון, לקיצור משך סגירת הספרים עקב סגירות גבוהה יותר של הפעילויות במערכת, לקיצור ושיפור הבקרה בנושא הרכש תוך מעבר לתהליכי דרישות רכש ללא נייר, לשיפור הבקרה התקציבית, ולתאימות גבוהה יותר לדרישות ציות בכלל ודרישות הפרדת תפקידים בפרט. הפרויקט מהווה תשתית לפרויקטי המשך המתבצעים ואשר צפויים להתבצע בשנים 2011-2012 בתחום של יישום מערכת GRC (Governance, Risk management, and compliance) לבקרת ציות ממוכנות, והרחבת מודול הממשקים לביצוע רישום ותחקור חשבונאי מפורט.

חקיקה הנוגעת לפעילות כרטיסי אשראי

חוק הבנקאות (רישוי) (סליקת עסקאות בכרטיסי חיוב)

ביום 15 באוגוסט 2011 פורסם ברשומות חוק הבנקאות (רישוי) (תיקון מס' 18) התשע"א - 2011. החוק עוסק בארבעה נושאים: א) הסדרת שוק הסליקה באמצעות מתן רישיונות סליקה על ידי בנק ישראל כאשר מוצע להחיל מספר סעיפים מפקודת הבנקאות על מי שיקבל רישיון סליקה, ובכלל זה את כל הוראות חוק הבנקאות שירות ללקוח. ב) פתיחת שוק ההנפקה לתחרות כך שהמפקח על הבנקים, לאחר התייעצות עם הממונה על הגבלים עסקיים, יוכל לקבוע שסולק שסלק לפחות 20% מסכום העסקאות או ממספר העסקאות בישראל בשנה קלנדרית הינו "סולק בעל היקף פעילות רחב", ולכפות על סולק בעל היקף פעילות רחב להתקשר עם מנפיקים בהסכם סליקה צולבת לסליקת כרטיסיהם, אם סולק כאמור סירב להתקשר עם מנפיק מטעמים בלתי סבירים. ג) פתיחת שוק הסליקה לתחרות, כאשר במסגרת החוק הוטלה חובה על מנפיק שמנפיק שהנפיק לפחות 10% ממספר הכרטיסים בישראל בשנה קלנדארית או שבאמצעות כרטיסיו בוצעו 10% מהעסקאות כאמור, (שהוא מנפיק בעל "היקף פעילות רחב"), להתקשר עם כל סולק (אלא אם סירב להתקשר מטעמים סבירים) בסליקה צולבת. עם זאת, שר האוצר לאחר התייעצות עם המפקח על הבנקים ועם הממונה על הגבלים עסקיים יכול לאשר למנפיק לא להתקשר עם סולק. ד) הסדרת שוק הניכיון: החוק עוסק בהסדרת שוק הניכיון, ומציעה להטיל הגבלות שונות על סולקים, בניהן איסור להפלות בין חברות ניכיון, איסור לסרב להתקשר עם חברת ניכיון ואיסור קשירה בין שרותי הסליקה ושירותים נוספים. כן הוטלה על נותני שרותי ניכיון חובה להירשם במשרד האוצר כנותני שרותי מטבע. החוק נכנס לתוקף עם פרסומו, למעט עניין פתיחת שוק הסליקה לתחרות, אשר ייכנס לתוקף בתום תשעה חודשים מיום פרסום החוק ברשומות כאמור.

תיקונים להוראת ניהול בנקאי תקין 411

ביום 12 בינואר 2011 פרסם הפיקוח על הבנקים תיקון נוסף להוראה 411 בעניין איסור הלבנת הון ומימון טרור. התיקון מתייחס לחברות כרטיסי האשראי, במסגרתו מבקש הפיקוח להסדיר את נושא ניהול הסיכונים הנובעים מעסקות לא חוקיות המבוצעות בכרטיסי אשראי. התיקון קובע כי על דירקטוריון חברת כרטיסי אשראי לקבוע מדיניות על מגבלות פעילות ההנפקה והסליקה של החברה בשווקים מחוץ לישראל, וכן להתשרויות עם בתי עסק שפועלים בענפים עתירי סיכון. התיקון אוסר על מנפיק ישראלי לאשר עסקאות בכרטיס שהונפק על ידו, אשר קיים חשש לגביהן כי הינן עסקאות הימורים או הגרלה או משחק אסור, ושקיים חשש כי הן עסקאות בלתי חוקיות במדינה בה ניתן השירות או אם התשלום התבצע מכרטיס אשראי של תושב ישראל או תושב חוץ השוהה בישראל.

בנוסף מחייבת ההצעה את החברות הסולקות להתקשר עם בתי עסק רק אם על פי המידע שמצוי בידיה תחום פעילות בית העסק אינו מהווה הפרה של הדין. בנוסף, במקרים בהם בית העסק עוסק בתחום עתיר סיכון (כמוגדר בהוראה), על הסולק לקבל חוות דעת משפטית באשר לחוקיות תחום העיסוק של בית העסק ביחס לצדדים בעסקה בכל מוקדי הפעילות. התיקון מטיל על הסולק חובה לוודא כי בית העסק אינו מתקשר בעסקות במסמך חסר עם לקוחות שהדין במדינה שלהם אוסר עליהם להתקשר בעסקה כאמור. על הסולק ליישם מדיניות שכזו לכל הפחות באשר למדינות החברות ב-OECD. התיקון מטיל חובה על הסולק לנטר באופן תקופתי את האופן בו עומד בית העסק בחובות המוטלות עליו, ומחייב את החברה להתאים את נהליה לאמור לעיל.

תקנות שירות נתוני אשראי (תיקון), התש"ע – 2009

תקנות שירות נתוני אשראי (2009) מטילות על גופים שונים הנותנים אשראי (ובכלל זה חברות כרטיסי אשראי) חובות למסירת מידע על לקוחות לגופים שקיבלו רישיון על פי החוק. תיקון לתקנות ירחיב את חובת הגילוי שחלה על חברות כרטיסי האשראי לגבי גילוי נתונים שליליים על לקוח, וכן יטיל עליהם חובה למסור גם נתונים חיוביים על הלקוח.

חקיקה הנוגעת לפעילות כרטיסי אשראי (המשך)

תיקון לנב"ת 470 בעניין כרטיסי חיוב

ביום 12 בספטמבר 2011 פרסם הפיקוח על הבנקים עדכון לטיטות תיקון לנב"ת 470 שעניינו כרטיסי חיוב (וטיטות חוזר נלווה). התיקונים הינם כדלקמן: (א) הוספת פרטים שאותם יגלה מנפיק ללקוח בדף הפירוט החודשי- הוספת שם הספק שבבית העסק שלו בוצעה העסקה (על פי השם אותו הוא מציג ללקוחות), והוספת מידע שעה שמדובר בעסקה במסמך חסר. (ב) במקרים בהם כרטיס הלקוח בוטל או נחסם, והמנפיק המשיך לחייב את חשבון הלקוח בגין עסקאות שבוצעו בכרטיס טרם הביטול או החסימה, רשאי המנפיק לשלוח ללקוח דף פירוט לגבי עסקאות אלה, בסמוך לאחר מועד החיוב הראשון והאחרון שלאחר הביטול או החסימה בלבד, ולכל הפחות אחת לכל שישה חודשים. החברה נערכת ליישום התיקון.

טיטות הוראת ניהול בנקאי תקין בדבר "פונקציות ביקורת פנימית"

ביום 11 באוקטובר 2011, הפיץ הפיקוח על הבנקים טיטות הוראת ניהול בנקאי חדשה בנושא פונקציות הביקורת הפנימית. הטיטות מתבססת על מסמך ועדת באזל מחודש אוגוסט 2011, בנושא "ביקורת פנימית בתאגידים בנקאיים ומערכת היחסים של המפקח על הבנקים עם המבקרים", על מקורות בינלאומיים רלבנטיים של רשויות פיקוח בחו"ל, שנבחנו והותאמו למציאות הקיימת בישראל ועל חקיקה ורגולציה מקומית.

בטיטות מוסדרים היבטים שונים של פונקציות הביקורת הפנימית, ובכלל זה:

- מאפייני הפונקציה - התכונות הדרושות על מנת שפונקציות הביקורת הפנימית תוכל למלא את תפקידיה בצורה יעילה ואפקטיבית;
- תפקידי פונקציות הביקורת הפנימית;
- כתב מינוי (צ'רטר) שיינתן לפונקציה;
- היקף עבודת פונקציות הביקורת הפנימית, בשים לב למבנה התאגיד הבנקאי ומורכבות פעילותו;
- שיטות עבודת פונקציות הביקורת הפנימית, בחלוקה לנושאים ותהליכים מרכזיים בעבודתה;
- מעמד המבקר הפנימי;
- מנגנון הדיווח הישיר של פונקציות הביקורת הפנימית לדירקטוריון, באמצעות ועדת הביקורת. החברה לומדת את הטיטות.

טיטות חוזר המשכיות עסקית

ביום 9 באוקטובר 2011 פרסם הפיקוח על הבנקים טיטות החוזר עוסקת בניהול המשכיות העסקית, כחלק מניהול הסיכון התפעולי והמוכנות לשעת חרום, ובהמשך להוראות באזל. בטיטות החוזר נקבע כי אחריות הדירקטוריון היא לדאוג לכך שההנהלה תקיים מסגרת עבודה כוללת לניהול המשכיות עסקית, לקיום פיקוח עליה, וכן עליו לאשר את מדיניות ניהול הסיכונים והבקרה של ההנהלה בכירה בתחום המשכיות העסקית. על ההנהלה הבכירה למנות מנהל המשכיות עסקית, וכן עליה למנות צוות לניהול משבר שיורכב מחברי הנהלה בכירים, שתפקידו יהיה לנהל את המשבר ולקבל החלטות במצבי לחץ. מסגרת העבודה לניהול המשכיות עסקית תשולב כמרכיב בתכנית ניהול הסיכונים של התאגיד הבנקאי, ותכלול התייחסות לניתוח השלכות עסקיות, אסטרטגיית התאוששות, תוכנית המשכיות עסקית, וניטור סיכונים ומתודולוגיית תרגול. תכנית המשכיות העסקית תכלול התייחסות לפרמטרים הבאים: המשאב האנושי, תקשורת והסברה, נושאים טכנולוגיים, מתקנים קריטיים, מערכות תשלומים וסליקה, צרכי מזומנים ונזילות, חלופות עבודה ידנית, חיזוק מעגלי בקרה, תכנון עסקי וניהול פרויקטים, מדיניות בקרת שינויים, גיבוי נתונים, ניהול משברים, תקריות אבטחה, ומדיניות גישה מרחוק. עוד עוסקת הטיטות בהקשר זה בהמשכיות עסקית של ספקים ונותני שירותים, הקמת אתר חלופי, תפקידי הביקורת הפנימית באשר לניהול המשכיות העסקית, ורמות יעדי שירות חיוניים והקלות לאוכלוסיה בעת שיבושים ובשעת חרום.

החברה בוחנת את טיטות ההוראה.

הצעות לנהל בנקאי תקין בדבר הסיכון התפעולי

ביום 15 באוגוסט 2011, הפיץ הפיקוח על הבנקים טיטות הוראה חדשה בנושא ניהול הסיכון התפעולי. הטיטות מבוססת על הנחיות ועדת באזל מחודש יוני 2011, שפורטו במסמך "עקרונות לניהול נאות של סיכון תפעולי". החברה בוחנת את טיטות ההוראה על העקרונות החדשים שבה, לרבות את ההשלכות של יישום עקרונות אלה. בהמשך לכך תפעל החברה ליישום והטמעת העקרונות בניהול הסיכון התפעולי.

חקיקה הנוגעת לפעילות כרטיסי אשראי (המשך)

תיקון נוהל בנקאי תקין מס' 339 בנושא ניהול סיכונים

ביום 15 באוגוסט 2011, פרסם הפיקוח על הבנקים טיוטת תיקון להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 339 בנושא "ניהול סיכונים" (להלן: "ההוראה"), במסגרת עדכון הוראות ניהול בנקאי תקין והתאמתן למסגרת העבודה של באזל.

ההוראה עתידה להחליף את עקרונות היסוד לניהול ובקרת סיכונים, ומשקפת תפיסת ניהול סיכונים קבוצתית, כפי שזו באה לידי ביטוי בהמלצות באזל בנושא "הנחיות משלימות לנדבך השני", מחודש יולי 2009. זאת, במטרה לתמוך ביכולתו של התאגיד הבנקאי לזהות ולהגיב לסיכונים מתפתחים במועד וביעילות. טיוטת ההוראה דנה ומגדירה חמש אבני דרך מרכזיות:

- מסגרת ממשל תאגידי - מסגרת הממשל התאגידי נסמכת על שלושה מעגלי בקרה/קווי הגנה: הנהלת קווי העסקים, פונקצית ניהול סיכונים בלתי תלויה וביקורת פנימית. ההוראה מפרטת ומגדירה את המבנה והתפקידים של האורגנים המשתתפים בניהול הסיכונים;
- תפיסת ניהול הסיכונים - תפיסת ניהול הסיכונים בראיה משולבת וכלל תאגידי - Firm Wide Risk Management, כוללת תהליכי ליבה לניהול הסיכונים: תהליכי זיהוי, מדידה והערכה, בקרה והפחתה, ניטור ודיווח, בתוך קווי העסקים ולרוחב התאגיד, ככל סוגי הסיכונים. בנוסף, ההוראה מתייחסת לנושאים נוספים, לרבות: מסגרת תיאבון סיכון ופיקוח על התאמת פרופיל הסיכונים של התאגיד למסגרת שנקבעה, שימוש במבחני קיצון צופי פני עתיד, ככלי משלים לגישות ניהול סיכונים המבוססות על מודלים כמותיים ושימוש במודלים להערכה ומדידת סיכונים;
- תרבות ארגונית לניהול הסיכונים - על הדירקטוריון והנהלה להטמיע תרבות ארגונית המבוססת על ניהול סיכונים איתן, בין היתר באמצעות:
  - הנחלת ידע ומומחיות הן באשר לפעילות העסקית והן למכלול הסיכונים הנובעים ממנה;
  - הגדרת סמכות ואחריות דיווחית - Responsibility and accountability;
  - שיקולי ניהול סיכונים יהוו מרכיב מרכזי בקבלת החלטות אסטרטגיות ושוטפות;
  - קביעת מדיניות תגמול נאותה המאזנת בין סיכון לתגמול;
- תקשור של פרופיל הסיכון - פרופיל הסיכון יתקשר לדירקטוריון במסגרת מסמך הסיכונים (דוח חשיפות), בכדי לאפשר לדירקטוריון לעקוב אחר פעולות ההנהלה ולוודא שהן עולות בקנה אחד עם תיאבון הסיכון ועם מסגרת ניהול הסיכונים שאושרה על ידו.
- ניהול סיכונים קבוצתי - ההוראה מסדירה את המסגרת הנדרשת לניהול סיכונים קבוצתי, ובכלל זה: קביעת מדיניות סיכון קבוצתית, מתן כלים וסמכויות בידי חברות הבת לצורך ניהול הסיכונים וקביעת חובות דיווח כלפי חברת האם. החברה בוחנת את טיוטת ההוראה והשלכותיה על מסגרת ותהליכי ניהול הסיכונים בקבוצה.

מהלך לתיקון ההוראות בענין ניהול סיכון אשראי

ביום 6 באוקטובר 2011, הפיץ הפיקוח על הבנקים טיוטה של תיקון ההוראות בענין ניהול סיכון אשראי, במסגרת עדכון הוראות ניהול בנקאי תקין והתאמתן להמלצות ועדת באזל. הפיקוח הבהיר כי עדכון ההוראות בענין זה מהווה הסדרה של דרישות וציפיות הפיקוח מתאגידי בנקאיים, שברובן המכריע מוכרות לתאגידי הבנקאיים ומיושמות על ידם מזה זמן. העדכון מחדד את אותם סטנדרטים ומוסיף הבהרות כאשר נדרש.

בין היתר, הופצו הטיוטות הבאות:

- טיוטת הוראה חדשה, הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 310, בנושא "עקרונות לניהול סיכון אשראי", בה הוגדרו, בין היתר, מבנה ניהול הסיכונים הנדרש מתאגיד בנקאי, וחלוקת סמכויות בנוגע לניהול סיכונים אשראי בין הגורמים השונים בתאגיד הבנקאי. הטיוטה מבוססת על הגישה, לפיה על מנת להבטיח קבלת החלטות אשראי טובות, ונטרול שיקולים לא רלבנטיים, נדרשת מעורבות גבוהה של גורם בלתי תלוי ביחידות העסקיות.
- בין היתר נדרש בטיטה, שהאחריות לעריכת מדיניות אשראי, לסיווג ולקביעת הפרשות להפסדי אשראי, תוטל על פונקצית ניהול הסיכונים;
- טיוטת הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 314, בנושאים "הערכה נאותה של סיכונים אשראי ומדידה נאותה של חובות", שתחליף את ההוראה הקיימת, ובה יכללו דרישות ביחס למדידת סיכונים אשראי, בקרה על תהליכי הערכת הסיכון והגדרות אחרות רלבנטיות;
- טיוטת תיקון להוראת ניהול בנקאי תקין מס' 319, בנושא "בקרת אשראי". תיקון ההוראה נועד להתאים את הדרישות למערכת ניהול סיכונים אשראי מתקדמת ובמסגרתו הוסט הדגש בהוראה ממדדים טכניים-כמותיים, לדרישות איכותיות, ותוצרים נדרשים מפעילות יחידת בקרת האשראי.

מדידה וגילוי של חובות פגומים והפרשה להפסדי אשראי

בחודש דצמבר 2007 פורסם חוזר המפקח על הבנקים בנושא: "המדידה והגילוי של חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי" (להלן-"החוזר" או "ההוראה") ליישום על תאגידים בנקאיים וחברות כרטיסי אשראי. חוזר זה מבוסס, בין היתר, על תקני חשבונאות בארה"ב ועל הוראות רגולטוריות מתייחסות של מוסדות הפיקוח על הבנקים ושל הרשות לניירות ערך בארה"ב. העקרונות המנחים שבבסיס החוזר, מהווים שינוי מהותי ביחס להוראות הנוכחיות בנושא סוג חובות בעייתיים ומדידת הפרשות להפסדי אשראי בגין חובות אלו. החברה מיישמת את הוראות החוזר החל מיום 1 בינואר 2011, בהתאם להוראות המעבר וההנחיות שנקבעו על ידי המפקח על הבנקים. השפעת יישום ההוראה לראשונה בסך 2 מיליוני ש"ח (נטו ממס) נזקפה כהקטנת יתרת העודפים ביום 1 בינואר 2011. לפירוט בדבר אופן יישום ההוראות החדשות והשפעתן ראה ביאור 1 בדוחות הכספיים להלן. כל היתרות המוצגות להלן, מוצגות לפי ההוראות החדשות למדידה וגילוי של חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי.

נכסים שאינם מבצעים, חובות פגומים שצוברים הכנסות ריבית, סיכון אשראי מסחרי בעייתי וחובות שאינם פגומים בפיגור של 90 ימים או יותר

יתרה ליום	
31 בדצמבר 2010	30 בספטמבר 2011
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
1	1
-	1
-	-
1	2
1	2
2	4
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-

על בסיס מאוחד

1. נכסים שאינם מבצעים:

אשראי לציבור פגום שאינו צובר הכנסות ריבית:
 שנבדק על בסיס פרטני
 שנבדק על בסיס קבוצתי
 חובות פגומים אחרים שאינם צוברים הכנסות ריבית
 סך הכל חובות פגומים שאינם צוברים הכנסות ריבית
סך הכל נכסים שאינם מבצעים

2. חובות פגומים בארגון מחדש של חוב בעייתי שצוברים הכנסות ריבית

3. סיכון אשראי מסחרי בעייתי :

סיכון אשראי מאזני בגין הציבור
 סיכון אשראי חוץ מאזני בגין הציבור²
 סך הכל סיכון אשראי מסחרי בעייתי בגין הציבור
סך הכל סיכון אשראי מסחרי בעייתי

4. חובות שאינם פגומים בפיגור של 90 ימים או יותר

² כפי שחושב לצורך מגבלות על חבות של לווה ושל קבוצת לווים, למעט בגין ערבויות שנתן לווה להבטחת חבות של צד שלישי, לפני השפעת בטחונות המותרים לניכוי.

מדידה וגילוי של חובות פגומים והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

להלן השפעה על מדדי סיכון האשראי, המחושבים ליום 30 בספטמבר 2011:

0.17%	שיעור יתרת חייבים בגין כרטיסי אשראי פגום שאינו צובר הכנסות ריבית מיתרת החייבים בגין כרטיסי אשראי
-	שיעור יתרת חייבים בגין כרטיסי אשראי פגום שנמצא בפיגור של 90 ימים או יותר מיתרת החייבים בגין כרטיסי אשראי
2.53%	שיעור יתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין חייבים בגין כרטיסי אשראי מיתרת החייבים בגין כרטיסי אשראי
50.3%	שיעור יתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין חייבים בגין כרטיסי אשראי מיתרת החייבים בגין כרטיסי אשראי פגומים שאינם צוברים הכנסות ריבית
-	שיעור סיכון אשראי מסחרי בעייתי בגין הציבור מסיכון אשראי כולל בגין הציבור
0.34%	שיעור ההוצאות בגין הפסדי אשראי מהיתרה הממוצעת של חייבים בגין כרטיסי אשראי
1.06%	שעור המחיקות, נטו בגין חייבים בגין כרטיסי אשראי מיתרת החייבים בגין כרטיסי אשראי הממוצעת
36.67%	שעור המחיקות, נטו בגין חייבים בגין כרטיסי אשראי מיתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין יתרת חייבים בגין כרטיסי אשראי הממוצעת

מדיניות חשבונאית בנושאים קריטיים

הדוחות הכספיים של החברה ערוכים על פי הוראת המפקח על הבנקים ועל פי עקרונות וכללי חשבונאות מקובלים שעיקרם פורט בביאור 1 בדוחות כספיים אלה ובביאור 2 בדוחות הכספיים לשנה הסתיימה ביום 31 בדצמבר 2010.

יישומם של כללי חשבונאות אלו על ידי הנהלת החברה בעת עריכת הדוחות הכספיים, כרוך לעיתים בהנחות, הערכות ואומדנים שונים המשפיעים על הסכומים המדווחים של נכסים והתחייבויות (לרבות התחייבויות תלויות) ועל התוצאות הכספיות המדווחות של החברה.

ייתכן שהתממשותם בעתיד של ההערכות והאומדנים כאמור, תהיה שונה מכפי שהוערך בעת עריכת הדוחות הכספיים.

חלק מהאומדנים ומההערכות בהם נעשה שימוש, כרוך במידה רבה של אי ודאות או רגישות למשתנים שונים. אומדנים והערכות מסוג זה שהשתנתם עשויה להשפיע באופן מהותי על התוצאות הכספיות המוצגות בדוחות הכספיים נחשבים לאומדנים והערכות בנושאים "קריטיים".

הנהלת החברה סבורה כי האומדנים וההערכות שישומו בעת עריכת הדוחות הכספיים הינם נאותים ונעשו על פי מיטב ידיעתה ושקול דעתה המקצועי והם יושמו באופן נאות בדוחות הכספיים של החברה.

הנושאים בהם האומדנים וההנחות קריטיים לדעת הנהלה הינם: הפרשה להפסדי אשראי, התחייבויות תלויות ותביעות משפטיות, הפרשה למבצעי מתנות, הפרשה לקנסות וחייבים חוזרים.

הנהלת החברה סבורה כי האומדנים וההערכות שישומו בהכנת הדוחות הכספיים הינם נאותים ונעשו על פי מיטב ידיעתה ושקול דעתה המקצועי.

במהלך תשעת החודשים הראשונים של שנת 2011 לא חלו שינויים במדיניות החשבונאית של החברה בנושאים קריטיים למעט האמור בביאור 1 בדוחות הכספיים בדבר יישום לראשונה של הוראות הפיקוח על הבנקים בנושא מדידה וגילוי של חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי. יצוין עוד כי העקרונות שבבסיס ההוראה החדשה מהווים שינוי מרחיק לכת ביחס להוראות שהיו בתוקף עד ליום 31 בדצמבר 2010, בנושא סיווג חובות ומדידת הפרשות להפסדי אשראי בגין חובות אלו והם חייבו את הנהלת החברה, בין היתר, לגבש מתודולוגיה בנושאים שונים, תוך שימוש בהנחות, אומדנים ושקול דעת. בעתיד, לאחר שהמידע המופק יילמד וינתח לאורך זמן, ייתכן שיחולו שינויים מסויימים במתודולוגיה, בהנחות ובאומדנים האמורים.

גילוי בדבר הליך אישור הדוחות הכספיים

דירקטוריון החברה הוא ארגון המופקד על בקרת העל בחברה.

במסגרת הליך אישור הדוחות הכספיים של החברה על ידי הדירקטוריון, בחברת האם מתקיימת אחת לרבעון ועדת גילוי הדנה בנושאים הרלוונטיים לחברה. טיוטת הדוחות הכספיים וטיוטת דוח הדירקטוריון מועברות לעיונם של חברי הדירקטוריון מספר ימים לפני מועד הישיבה הקבועה לאישור הדוחות. במהלך ישיבת הדירקטוריון בה נדונים ומאושרים הדוחות הכספיים סוקר החשבונאי הראשי של החברה באופן מפורט את עיקרי הדוחות הכספיים וכן את הסוגיות המהותיות בדיווח הכספי, לרבות עסקאות שאינן במהלך העסקים הרגיל, אם ישנן, את ההערכות המהותיות והאומדנים הקריטיים שיושמו בדוחות הכספיים, את סבירות הנתונים, את המדיניות החשבונאית שיושמה ושינויים שחלו בה ואת יישום עקרון הגילוי הנאות בדוחות הכספיים ובמידע הנלווה. מנכ"ל החברה סוקר את פעילותה השוטפת של החברה והשפעת פעילות זו על תוצאותיה ומדגיש בפני חברי הדירקטוריון סוגיות מהותיות.

בישיבת הדירקטוריון מוזמנים ונוכחים נציגים של רואה החשבון המבקר של החברה והם נשאלים שאלות על ידי חברי הדירקטוריון באשר לדוחות הכספיים ובאשר לכל שאלה ו/או הבהרה הנדרשת על ידי חברי הדירקטוריון.

אישורם הסופי של הדוחות נעשה בהצבעה ומתקבל ברוב מוחלט, והדוחות נחתמים במועד האישור על ידי יו"ר הדירקטוריון, מנכ"ל החברה והחשבונאי הראשי.

התחייבויות תלויות

נכון למועד אישור הדוחות הכספיים לא הוגשו כנגד החברה תביעות משפטיות מהותיות.

נתונים כמותיים של הפעילות העיקרית של החברה

מספר כרטיסי אשראי (באלפים)

מספר כרטיסים תקפים ליום 30 בספטמבר 2011:

<u>סה"כ</u>	<u>כרטיסים לא פעילים</u>	<u>כרטיסים פעילים</u>	
93	27	66	כרטיסים בנקאיים
120	23	97	כרטיסים חוץ בנקאיים
213	50	163	סה"כ

מספר כרטיסים תקפים ליום 30 בספטמבר 2010:

<u>סה"כ</u>	<u>כרטיסים לא פעילים</u>	<u>כרטיסים פעילים</u>	
102	27	75	כרטיסים בנקאיים
139	27	112	כרטיסים חוץ בנקאיים
241	54	187	סה"כ

מספר כרטיסים תקפים ליום 31 בדצמבר 2010:

<u>סה"כ</u>	<u>כרטיסים לא פעילים</u>	<u>כרטיסים פעילים</u>	
99	28	71	כרטיסים בנקאיים
133	26	107	כרטיסים חוץ בנקאיים
232	54	178	סה"כ

נתונים כמותיים של הפעילות העיקרית של החברה (המשך)

מחזור עסקאות בכרטיסי אשראי המונפקים על ידי החברה (במיליוני ש"ח)

<u>1-12/2010</u>	<u>1-9/2010</u>	<u>1-9/2011</u>	
2,689	2,028	1,864	כרטיסים בנקאיים
1,967	1,494	1,319	כרטיסים חוץ בנקאיים
4,656	3,522	3,183	סה"כ

"מחזור עסקאות" - כולל עסקאות שבוצעו באמצעות הכרטיס וחייבים בגין עסקאות בתשלום נדחה, בניכוי הזיכויים בהם זוכה הבנק או זוכו לקוחותיו בגין השימוש בכרטיסי האשראי במשך אותה תקופה ועמלות שנגבו עבור הבנק או עבור החברה. מחזור העסקאות אינו כולל משיכת מזומנים ממכשירי בנק אוטומטיים בישראל.

"כרטיסי אשראי חוץ בנקאיים" - כרטיסי אשראי המונפקים על ידי החברה שלא במשותף עם הבנקים.

"כרטיסי אשראי בנקאי" - כרטיסי אשראי המונפק במשותף עם הבנקים שבהסדר ובאחריותם.

"כרטיס תקף" - כרטיס אשראי בתוקף שאינו חסום.

"כרטיס פעיל" - כרטיס אשראי שבוצעה בו לפחות פעולה אחת ברבעון האחרון.

התפתחות בהכנסות, בהוצאות ובהפרשה למס

להלן התפלגות המרכיבים העיקריים בסעיפי ההכנסות, ההוצאות וההפרשה למס:

1-12/2010	1-9/2010	1-9/2011	
			במיליוני ש"ח
			סה"כ הכנסות
138	104	103	
101	77	68	מעסקאות בכרטיסי אשראי
			רווח מפעילות מימון לפני הוצאות בגין הפסדי אשראי
37	27	35	
			סה"כ הוצאות
91	66	62	
6	5	3	הוצאות בגין הפסדי אשראי
19	14	11	תפעול
13	8	11	מכירה ושיווק
*_	-	*_	הנהלה וכלליות
12	9	8	תשלומים לבנקים
41	30	29	דמי ניהול
			הפרשה למסים על הרווח מפעולות רגילות
15	12	14	
			רווח נקי מפעולות רגילות
32	26	27	

* מייצג סכום הנמוך מ-1 מיליון ש"ח.

- הכנסות החברה מתחום ההנפקה נובעות מהכנסות מעמלות הנגבות ממחזיקי כרטיס אשראי, הכנסות מעמלות צולבות המשולמות על ידי סולקים (כולל את החברה בכובעה כסולק) תמורת עסקאות שבוצעו באמצעות כרטיסים בנקאיים וכרטיסים חוץ בנקאיים שהונפקו על ידי החברה והכנסות בגין העמדת אשראי.
- הכנסות החברה מתחום הסליקה נובעות מהכנסות ממרווח הסליקה (עמלות בית עסק בניכוי העמלה הצולבת), הכנסות מעמלות שירות הנגבות מבתי עסק, הכנסות בגין שירותי ניכיון והקדמת תשלומים לבתי עסק.

התפתחות מתקופה לתקופה

הכנסות החברה הסתכמו בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2011 בסך של 103 מיליון ש"ח לעומת 104 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, ירידה בשיעור של 1%, המוסברת בעיקר כתוצאה מירידה במחזורי העסקאות.

רווח מפעילות מימון לפני הוצאות בגין הפסדי אשראי הסתכם בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2011 בסך של 35 מיליון ש"ח לעומת 27 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, עליה בשיעור 29.6%.

הכנסות מעסקאות בכרטיסי אשראי הסתכמו בסך 68 מיליון ש"ח בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2011 לעומת 77 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, ירידה בשיעור 11.9% המוסבר על ידי ירידה במחזורי העסקאות.

התפתחות בהכנסות, בהוצאות ובהפרשה למס (המשך)

הוצאות החברה בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2011 הסתכמו בסך 62 מיליון ש"ח לעומת 66 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, ירידה בשיעור של 5.1%, המוסברת כדלקמן:

1. **הוצאות בגין הפסדי אשראי** בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2011 הסתכמו בסך של 3 מיליון ש"ח לעומת 5 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, ירידה בשיעור של 58.2%.
2. **הוצאות תפעול** הסתכמו בסך 11 מיליון ש"ח בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2011 לעומת 14 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, ירידה בשיעור של 19.2%.
3. **הוצאות מכירה ושיווק** בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2011 הסתכמו בסך 11 מיליון ש"ח לעומת 8 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, עליה בשיעור של 45.1%.
4. **תשלומים לבנקים** בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2011 הסתכמו בסך של 8 מיליון ש"ח לעומת 9 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, ירידה בשיעור של 12.8%.
5. **הפרשה למיסים** בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2011 הסתכמה בסך של 14 מיליון ש"ח לעומת 12 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, עליה בשיעור של 11.9%.

רווח ורווחיות

הרווח הנקי הסתכם בסך 27 מיליון ש"ח בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2011 לעומת 26 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, עלייה בשיעור 3.5%.

הרווח הנקי למניה בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2011 הסתכם ב- 2,683 ש"ח, לעומת 2,591 ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

התשואה להון בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2011 הגיעה לשיעור של 27.6% על בסיס שנתי, לעומת 35.1% בתקופה המקבילה אשתקד.

התפתחויות בנכסים ובהתחייבויות

סך כל המאזן ליום 30 בספטמבר 2011 הסתכם בסך 864 מיליון ש"ח, לעומת סך של 542 מיליון ש"ח ביום 30 בספטמבר 2010, עלייה בשיעור של 59.3% ובהשוואה ל-544 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2010, עלייה בשיעור של 58.8%. הגידול בסך המאזן נובע מרכישת נכסים והתחייבויות המתייחסים לפעילות דיינרס מחברת האם ביום 1 ביולי 2011. לפרטים נוספים, ראה ביאור 1 לדוחות הכספיים.

להלן התפלגות המרכיבים העיקריים בסעיפי המאזן העיקריים:

31 בדצמבר 2010	30 בספטמבר 2010	30 בספטמבר 2011	
			במיליוני ש"ח
544	542	864	סך כל הנכסים
394	394	849	חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי, נטו
421	425	716	סך כל ההתחייבויות
158	155	556	זכאים בגין פעילות בכרטיסי אשראי
123	117	148	הון עצמי המיוחס לבעלי מניות

במועד ביצוע העסקה באמצעות כרטיסי אשראי:

1. לחברה הסולקת נוצרים: נכס בגין חוב של מנפיק הכרטיס או מחזיק הכרטיס והתחייבות כלפי בית עסק.
2. לחברה המנפיקה נוצרים: נכס בגין חוב מחזיק הכרטיס או הבנק המנפיק והתחייבות כלפי החברה הסולקת.

התפתחויות בנכסים ובהתחייבויות (המשך)

התפתחות מתקופה לתקופה

יתרת החייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי, נטו הסתכמה ביום 30 בספטמבר 2011 בסך של 849 מיליון ש"ח, לעומת 394 מיליון ש"ח ביום 30 בספטמבר 2010, עלייה בשיעור 115.2%, ובהשוואה ל-394 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2010, עלייה בשיעור של 115.2%.

יתרת הזכאים בגין פעילות בכרטיסי אשראי הסתכמה ביום 30 בספטמבר 2011 בסך של 556 מיליון ש"ח, לעומת 155 מיליון ש"ח ביום 30 בספטמבר 2010, עלייה בשיעור 259.2%, ובהשוואה ל-158 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2010, עלייה בשיעור של 252.9%. הגידול ביתרות החייבים והזכאים בגין כרטיסי אשראי נובע מרכישת נכסים והתחייבויות המתייחסים לפעילות דיינרס מחברת האם ביום 1 ביולי 2011. לפרטים נוספים, ראה ביאור 1 לדוחות הכספיים.

חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי

חייבים בגין כרטיסי אשראי - ללא חיוב ריבית. כולל יתרות בגין עסקאות רגילות, עסקאות בתשלומים ע"ח בית העסק ועסקאות אחרות. ביום 30 בספטמבר 2011 היתרה הסתכמה ב-487 מיליון ש"ח, לעומת 118 מיליון ש"ח ביום 30 בספטמבר 2010, עלייה בשיעור 310.8%, ובהשוואה ל-122 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2010, עלייה בשיעור של 297.6%.

אשראי למחזיקי כרטיס - כולל העמדת אשראי לעסקות קרדיט, אשראי שהועמד בכרטיסי אשראי מתגלגל, אשראי ישיר והלוואות אחרות. ביום 30 בספטמבר 2011 היתרה הסתכמה בסך 372 מיליון ש"ח, לעומת 315 מיליון ש"ח ביום 30 בספטמבר 2010, עלייה בשיעור של 18.3%, ובהשוואה ל-311 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2010, עלייה בשיעור של 19.7%.

הפרשה להפסדי אשראי - יתרת ההפרשה הסתכמה ביום 30 בספטמבר 2011 ב-22 מיליון ש"ח, לעומת 44 מיליון ש"ח ביום 30 בספטמבר 2010, ירידה בשיעור של 50.0%, ובהשוואה ל-44 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2010, ירידה בשיעור של 50.5%. הירידה ביתרת ההפרשה ביחס לתקופות קודמות נובעת ממחיקות חשבונאיות עקב יישום לראשונה של הוראת מדידה וגילוי של חובות פגומים.

זכאים בגין פעילות בכרטיסי אשראי

ביום 30 בספטמבר 2011 התחייבויות לבתי עסק היוו 95.9% מיתרת זכאים בגין פעילות בכרטיסי אשראי והסתכמו בסך 535 מיליון ש"ח לעומת 149 מיליון ש"ח ביום 30 בספטמבר 2010, עלייה של כ-258.3% ובהשוואה ל-152 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2010, עלייה בשיעור של 252%.

ההתחייבויות לבתי עסק הינה בניכוי יתרת ניכיון שוברים לבתי עסק שנסלקו על ידי החברה. יתרת ניכיון השוברים הסתכמה בסך 5 מיליון ש"ח ליום 30 בספטמבר 2011, לעומת 1 מיליון ש"ח ליום 30 בספטמבר 2010 וליום 31 בדצמבר 2010, עלייה בשיעור של פי חמישה.

מצב האמצעים ההוניים של החברה והשינויים בהם

השקעות בהון החברה ועסקאות במניותיה

לפרטים בדבר עסקאות במניות החברה ראה פרק "התפתחויות עסקיות" לעיל.

מרכיבי הון

ההון ליום 30 בספטמבר 2011 הסתכם בסך של 148 מיליון ש"ח, לעומת סך של 117 מיליון ש"ח ביום 30 בספטמבר 2010, עליה בשיעור של 26.7%, ובהשוואה ל-123 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2010, עליה בשיעור של 20.7%.

יחס ההון הכולל והראשוני לרכיבי סיכון ליום 30 בספטמבר 2011 עפ"י הוראת באזל II הגיע לשיעור של 15.2% לעומת 14.7% ביום 30 בספטמבר 2010 ו-16.3% ביום 31 בדצמבר 2010. הירידה בשיעור הלימות ההון נובעת מרכישת נכסים המיוחסים לפעילות "דיינרס" מחברת האם.

הלימות הון

יחס ההון הכולל המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים הינו 9% (ראה ביאור 5 בדוחות הכספיים - הלימות ההון לפי הוראות המפקח על הבנקים).

דירקטוריון החברה החליט כי החברה תקיים יחס הלימות הון מינימלי בשיעור של 12%.

ניהול סיכונים

עמידה בדרישות רגולציה לניהול סיכונים ובקרתם

קיומן של פעילויות ותהליכים לניהול סיכונים בחברה הן חובות אובליגטוריות, בהתאם להוראות נוהל בנקאי תקין וכללי באזל II.

הוראה 339

על פי הוראה זו נדרשת החברה ליישם ניהול מושכל ומבוקר של הסיכונים השונים אליהם היא חשופה. ההוראה דורשת מעורבות של הדירקטוריון, מינוי מנהל סיכונים והקדשת משאבים להבנת, הערכת וכימות מגוון החשיפות לסיכונים תוך קביעת מסגרות לניהולם ומערכת לבחינת החשיפה הכוללת של התאגיד.

לפרטים בדבר הצעת תיקון לנב"ת 339 ראה פרק "חקיקה הנוגעת לפעילות כרטיסי אשראי" לעיל.

הוראה 309 בדבר בקרות ונהלים לגבי הגילוי ובקרה פנימית על דוח כספי

בהוראה זו נכללות הדרישות מההנהלה של החברה בהתייחס לבקרות ונהלים לגבי הגילוי ולבקרה פנימית על דיווח כספי. ההוראה מבוססת על הוראות רשות ניירות ערך בארה"ב שפורסמו מכה חוק סרבנס - אוקסלי (SOX).

חוק סרבנס-אוקסלי (Sarbanes-Oxley Act of 2002) פורסם בארה"ב בשנת 2002. סעיפי החוק מחילים דרישות נרחבות לגבי אחריות ההנהלה וועדת הביקורת, הגילויים בדוחות הכספיים, אי תלות רואי החשבון המבקרים, אחריותם האישית של נושאי המשרה ועוד.

המפקח על הבנקים החיל על המערכת הבנקאית בישראל את הסעיפים הבאים מתוך החוק:

- סעיף 302 - אחריות על הדיווח הכספי.
- סעיף 404 - הערכת ההנהלה את הבקרות הפנימיות (החלת הסעיף על הבנקים וחברות כרטיסי אשראי החל מיום 31 בדצמבר 2009).

סעיף 302 - אחריות על הדיווח הכספי

הוראות הסעיף דורשות קיום תהליך בחינה להמצאות בקרות ונהלים המבטיחים שהמידע שהחברה נדרשת לגלות בדו"חות נרשם, מעובד, מסוכם ומדווח בהתאם להוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים והמצאות בקרות ונהלים המבטיחים שהמידע מועבר להנהלת החברה, כולל למנכ"ל ולחשבונאי הראשי, באופן המתאים על מנת לאפשר קבלת החלטות במועד המתאים, בהתייחס לדרישות הגילוי.

סעיף 404 - הערכת ההנהלה את הבקרות הפנימיות

סעיף 404 לחוק ותקנות מטעמו קובעים הוראות באשר לאחריות ההנהלה על הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי וחוות דעת רואי החשבון המבקר (attestation report) לגבי הביקורת על הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי.

סעיף 404 קובע כי ה-SEC תקבע כללים שיחייבו לכלול בכל דו"ח שנתי דו"ח בקרה פנימית (an internal control report) אשר בו ייכללו:

(1) הצהרה על אחריות ההנהלה להקמה ולתחזוק של מערך ונהלי בקרה פנימית נאותים על דיווח כספי.

(2) הערכה לתום שנת הכספים האחרונה של התאגיד, של אפקטיביות המערך ונהלי הבקרה הפנימית של התאגיד על דיווח כספי.

בהוראות ה-SEC נקבע כי בקרה פנימית נאותה מחייבת קיום מערך בקרה על פי מסגרת מוגדרת ומוכרת, וכן צוין כי מודל ה-COSO המגדיר בקרה פנימית עונה על הדרישות ויכול לשמש את התאגידים כאמת מידה לצורך הערכת הבקרה הפנימית.

עמידת החברה בדרישות הסעיף נבחנה באמצעות ביצוע סקר למיפוי של הבקרות והנהלים שבוצע על ידי יועצים חיצוניים ועמדה לביקורת רואי החשבון החיצוניים.

על רקע ריבוי הוראות בנק ישראל, העוסקות בניהול סיכונים וההמלצות החוזרות ונשנות בדבר מערכת לבחינת החשיפה הכוללת, החליטה החברה על אימוץ מודל ניהול הסיכונים הכולל (Enterprise Risk Management).

ניהול סיכונים (המשך)

כמו כן, בהתאם להנחיות בנק ישראל, החברה אימצה את מודל ה-COSO (Committee of Sponsoring Organizations of the Tread way Commission) כמודל מנחה לעיצוב מערך הבקרה הפנימית.

עדכון הוראות ניהול בנקאי תקין בנושא ניהול סיכון אשראי

הוראות ניהול בנקאי תקין בנושא ניהול סיכון אשראי מאמצות את תפיסת ועדת באזל לגבי ניהול סיכונים בכלל, וניהול סיכוני אשראי בפרט. תפיסות אלו נבחנו שנית לאור המשבר בשווקים הפיננסיים שהחל באמצע שנת 2007 וגרם להפסדים כספיים משמעותיים.

לפרטים בדבר עדכון הוראות נב"ת בנושא ניהול סיכוני אשראי ראה פרק "חקיקה הנוגעת לפעילות בכרטיסי אשראי" לעיל.

עדכון הוראות ניהול בנקאי תקין בנושא ניהול הסיכון התפעולי

לפרטים בדבר עדכון הוראות נב"ת בנושא ניהול הסיכון התפעולי ראה פרק "חקיקה הנוגעת לפעילות בכרטיסי אשראי" לעיל.

באזל II

וועדת באזל לפיקוח היא וועדה של רשויות פיקוח על הבנקים שנוסדה על ידי הבנקים המרכזיים של קבוצת 10 המדינות המפותחות (G10). מטרת הוועדה היא ליצור סטנדרטים בנקאיים אחידים, על מנת לשפר את רמת היציבות של מערכת הבנקאות העולמית. הנחיות הוועדה אומצו על ידי הפיקוח על הבנקים בישראל והוחלו הן על הבנקים והן על חברות כרטיסי האשראי.

הוועדה פרסמה ביוני 2004 סט הוראות שזכו לכינוי "באזל II". ההוראות נועדו לקדם את עקרונות ניהול הסיכונים, ובכלל זה, את ניהול הלימות ההון במערכת הבנקאית על מנת לחזק את היציבות הפיננסית. עקרונות אלו יוצקים בסיס להסדרה, פיקוח ומשמעת שוק מתקדמים הקושרים את הלימות ההון לסיכוני אשראי, סיכונים תפעוליים וסיכוני שוק באופן מורכב, כולל ומדויק יותר מאשר בעבר.

הוראות באזל II מורכבות משלושה נדבכים ומספר נספחים:

- **נדבך I (Pillar - 1)** - עוסק במדידת נכסי הסיכון, השימוש בטכניקות מפחיתות סיכון (CRM) והקצאת ההון בגינם.
- **נדבך II (Pillar - 2)** - עוסק בדרישות הפיקוחיות, בניהול הסיכונים הכולל, במדיניות ובדרכי הבקרה של בנק ישראל על יישום הוראות באזל II. נדבך זה כולל גם התייחסות להון הכלכלי.
- **נדבך III (Pillar - 3)** - כולל את דרישות הדיווח השונות הנאכפות על הבנקים.

הבנקים וחברות כרטיסי האשראי נדרשו להיערך ליישום מלא של הוראות באזל II עד סוף שנת 2009 תוך יישום הגישה הסטנדרטית (והנחת תשתית שתאפשר להתקדם בעתיד לגישת המודלים הפנימיים בסיכוני אשראי), עמידה בעקרונות באזל בנושאי ממשל תאגידי, בקרה וניהול סיכונים.

ניהול סיכונים (המשך)

באזל III

ב-12 לספטמבר 2010 פרסמה ועדת באזל כללים חדשים לקביעת יחסי הלימות ההון למערכת הבנקאית העולמית ולמשטר נזילות.

על אף פרסום הנחיות באזל III, מצויים כיום מספר היבטים נוספים בדיון כך שבמהלך תקופת ההיערכות והיישום המדורגים תיבחן הועדה שינויים ביחסים שנקבעו ותיקונים, ככל שיידרשו, במסגרת פעילות המערכות הבנקאיות ברמה הגלובלית.

כניסה לתוקף:

- ישראל: טרם נקבע אופן ומועד תחילת יישום התיקונים בישראל על ידי המפקח על הבנקים.
- אירופה: יישום מדורג, כאשר יישום ראשון של הדרישות במסגרתו יחול מה-1 בינואר 2013, תוך מתן תקופה של שנתיים להיערכות במרוצת השנים 2011-2012. זאת, גם כחלק ממהלך כולל של שיפורים בניהול הסיכונים הפיננסיים של תאגידים בנקאיים. תקופת יישום מדורג נועדה להבטיח מעבר ליישום דרישות הון גבוהות יותר באמצעות שימור יתרות עודפים וגיוס הון, תוך שמירת יכולת מתן אשראי ותמיכה בכלכלה.
- ארה"ב: ב-12 בספטמבר 2010 פורסם נייר עמדה ע"י רשויות רגולטוריות אשר תומך בסטנדרטים שנקבעו. טרם פורסם לו"ז סופי ליישום.

ניהול סיכונים כולל

רקע

פעילותה הכספית של החברה כרוכה בסיכונים אשראי, סיכונים תפעוליים, משפטיים, סיכונים שוק וסיכונים אחרים. החברה, בתוקף היותה חברת בת של כאל וחברה נכדה של בנק דיסקונט, פועלת בהתאם למדיניות ניהול הסיכונים של קבוצת דיסקונט. פעילותה של חברת דיינרס מבוססת, בין היתר, על מערך הסכמים למתן שירותי תפעול וניהול מול חברת האם, כאל. מכוח כך, פעילותה של דיינרס שלובה באופן אינהרנטי בתהליכי העסקיים השוטפים של חברת האם, כאל, לרבות, פעילותם של מנגנוני ותהליכי ניהול הסיכונים בחברת כאל (הפועלים על בסיס קבוצתי).

ניהול הסיכונים הכולל בחברה מבוסס על מנגנון הקושר בין יעדי החברה, הסיכונים ומכלול הגורמים המעורבים בתהליך ניהול הסיכונים. החברה מקיימת מודל לניהול סיכונים כולל, שהינו מודל פרואקטיבי, הפועל באופן יזום לזיהוי וטיפול בסיכונים השונים להם חשופה החברה ולא מסתפק בתגובה להתפתחויות ואירועים.

המטרות והמדיניות של ניהול הסיכונים הכולל

פעילות ניהול הסיכונים מכוונת להגדלת תוחלת הרווח תוך שמירה על רמות הסיכון המקובלות שהוגדרו בחברה ומטרתה להבטיח את אפקטיביות הניהול והשליטה בסיכונים לרוחב כל קטגוריות הסיכון וברמה מצרפית כוללת, בחברה ובחברות הבת.

על מנת להתמודד עם מכלול הסיכונים בפניהם היא חשופה ולהשיא את אפקטיביות ניהול הסיכונים על בסיס קבוצתי, אימץ דיקטוריון החברה את מדיניות לניהול סיכונים כולל של חברת האם וכן את המדיניות הפרטנית עבור סיכונים אשראי, סיכונים שוק ונזילות וסיכונים תפעוליים. דיקטוריון החברה מתווה את מודל ניהול הסיכונים הכולל ואת מדיניות ניהול הסיכונים הכולל.

ניהול סיכונים (המשך)

המבנה והארגון של פונקציית ניהול הסיכונים

הגורמים המעורבים בפעילות ניהול הסיכונים בחברה כוללים את הדירקטוריון ובהתאם למודל ניהול הסיכונים הכולל אשר אומץ בקבוצת כאל - גם את שלושת מעגלי הבקרה הקשורים בניהול הסיכונים: נוטלי הסיכונים (מעגל ראשון), גורמי בקרה בלתי תלויה (מעגל שני) וכן גופי ביקורת (מעגל שלישי).

מודל ניהול הסיכונים בחברה הוא מודל ניהולי הבא ליצור איזון בין שלושה מעגלים נפרדים הקשורים בניהול הסיכונים:

- נוטלי הסיכונים (מעגל ראשון) - נטילת הסיכונים וניהולם השוטף.
- גורמי בקרה בלתי תלויים (מעגל שני) - ניהול בלתי תלוי של הסיכונים המצרפיים בחברה, לרבות התווית מדיניות החשיפה וכן גיבוש כלים ומתודולוגיות לניהול סיכונים ברמה מיטבית.
- גופי ביקורת (מעגל שלישי).

זיבקטוריון - דירקטוריון החברה נושא באחריות העליונה לקביעת מודל ומדיניות ניהול הסיכונים בחברה ופיקוח על יישומם, לרבות: קביעת הלימות ההון, קביעת יעדי הון, קביעת התיאבון לסיכון והמגבלות הנגזרות ממנו, במסגרת האסטרטגיה והמדיניות העסקית, כינון המבנה הארגוני ותהליכי הליכה של ניהול הסיכונים (כמוגדר במדיניות), פיקוח ובקרה על הסיכונים ואופן ניהולם, וידוא היערכות החברה, בחינת פעילויות חדשות, סקירת שינויי רגולציה בתחומי ניהול הסיכונים והשלכותיהם. כמו-כן, הדירקטוריון דן בדוח החשיפות הרבעוני, המכיל תיאור מכלול הסיכונים להם חשופה החברה תוך הצגת מידע על התפתחות החשיפות ועמידה במגבלות שנקבעו במסמכי המדיניות השונים. הדירקטוריון מתכנס לפחות אחת לחודשיים.

מעגל בקרה ראשון (נוטלי הסיכונים)

היחידות אשר נוטלות / יוצרות את הסיכונים עבור החברה ואחריות לניהול שוטף של אותם הסיכונים במסגרת פעילותן היומיומית. יחידות אלה אחראיות ליישום העקרונות שנקבעו במסמכי המדיניות לניהול סיכונים שונים שהותוו בחברה.

מעגל בקרה שני

מנהל סיכונים ראשי CRO - מנהל הסיכונים הראשי אחראי לגיבוש המלצות למדיניות ובחירת כלים ותהליכים בתחום ניהול הסיכונים, גיבוש המלצות בדבר מגבלות חשיפה, פיקוח כולל ותיאום-על של ניהול הסיכונים בחברה האם ובחברה והטמעת תרבות ניהול הסיכונים. ניהול סיכונים כולל באמצעות היחידה לניהול סיכונים כולל (ERM) ובקרה כמפורט מטה. כמו-כן, גיבוש המלצות לתיאבון הסיכון בפעילויות קיימות וחדשות.

יחידת ניהול סיכונים כולל (ERM) ובקרה - בחברה פועלת יחידת ניהול סיכונים כולל בכפיפות ל-CRO. היחידה הינה יחידת מטה בלתי תלויה בפעילות העסקית ומהווה מטריה עבור כללי הרגולציה וכללי הציות הבנקאי בהם על החברה לעמוד בהקשר של ניהול סיכונים. תחומי אחריותה של היחידה נגזרים מתפקידי מנהל הסיכונים הראשי וכוללים בקרה בלתי תלויה במסגרת מעגל הבקרה השני, לרבות הכנת דוח החשיפות הרבעוני, אחריות לכינון תהליך הערכת הנאותות ההונית ויישום של הנחיות באזל II. ביחידה מס' צוותים:

- צוות בקרת סיכונים תפעוליים (תהליכים עסקיים ומערכות מידע) - גיבוש מדיניות כוללת לניהול סיכונים, גיבוש מתודולוגיה ובחירת כלים ותהליכים, פיקוח כולל על ניהול הסיכונים התפעוליים בקבוצה, ריכוז הביצוע של סקרי סיכונים תפעוליים.
- צוות בקרת סיכונים אשראי - גיבוש המלצות למדיניות ניהול סיכונים אשראי, לרבות המלצות לתיאבון לסיכון ומגבלות חשיפה, זיהוי ושיטות מדידה, ניטור ודיווח, בקרת אשראי בלתי תלויה.
- צוות פיקוח ובקרת תאגידים נשלטים - אחריות למכלול תהליכי ניהול הסיכונים בחברות הבנות.

הממונה על החובות למניעת הלבנת הון ואיסור מימון טרור - כפוף ל-CRO ואחראי על יישום העמידה בהוראות החוק לאיסור הלבנת הון ומימון טרור כחלק ממעגל הבקרה השני.

יועץ משפטי - אחראי על ניהול הסיכון המשפטי בחברה.

קצין הציות - כפוף ל-CRO ותפקידו לסייע להנהלה ולדירקטוריון לקיים את אחריותם לציות החברה לכל דרישות הרגולציה בתחום הצרכני.

חוזר המפקח על הבנקים מיום 22 בדצמבר 2009, בדבר מנהל סיכונים ראשי ופונקציית ניהול סיכונים, מגדיר את העקרונות לקיומם של מנהל סיכונים ראשי ופונקציית ניהול סיכונים שהינה בלתי תלויה, אפקטיבית, ובעלת מעמד פורמאלי ברור בתאגיד הבנקאי ומפרט את המעמד, התפקיד והאחריות הכרוכים בכך.

ניהול סיכונים (המשך)

היות ותרכות ניהול סיכונים נאותה, רחבה וחוצת ארגון הינה רכיב מרכזי במערך ניהול סיכונים אפקטיבי בתאגידים בנקאיים ומהווה נדבך נוסף בהבטחת יציבות לאורך זמן, נדרשים התאגידים הבנקאיים להבטיח הבנה מעמיקה והיכרות עם הסיכונים הטבועים בפעילותם. לצורך כך, בין היתר, מחויבים התאגידים הבנקאיים לקיים פונקציה ניהול סיכונים בלתי תלויה אשר בראשה עומד מנהל סיכונים ראשי. ביסוסה של פונקציה זו חיוני, בין יתר, לחיזוק הקשר בין פרופיל הסיכון, מערכות ניהול הסיכון והלימות ההון של התאגיד הבנקאי, כנדרש בנדבך השני למסגרת באזל II ובהנחיות המתייחסות אליו.

החברה מיישמת את עיקרי הנחיות החוזר ומצויה בתהליך השלמת הטמעתו ויישומו. בתוך כך, מסמך היסוד לניהול סיכונים כולל בחברה לשנת 2010 נכתב תוך התאמתו להנחיות האמורות.

בישיבתו מיום 12 באפריל 2011 קיבל דירקטוריון חברת האם, כאל, החלטה בדבר שינוי המבנה הארגוני לפיה תופרד מחלקת ניהול האשראי הפרטי מאגף ניהול סיכונים ותוכפף למנהל האגף העסקי. בתוך כך גם שונה שם האגף לאגף עסקים ואשראי. שינוי המבנה בוצע כחלק מהשלמת ההיערכות ליישום והטמעת חוזר בנק ישראל בדבר מנהל הסיכונים הראשי ופונקציה ניהול הסיכונים ובכדי לרכז את ניהול האשראי העסקי והפרטי במקום אחד. חברת האם, כאל, פועלת לגיבוש מתווה סדור ליישום החלטת הדירקטוריון כאמור ובתוך כך, החל מחודש מאי 2011 עברה מחלקת ניהול האשראי הפרטי לאחריות אגף עסקים ואשראי. בשים לב כי הסכם השירותים מול כאל מטמיע, בפועל, את השינוי גם בחברת דיינרס, להערכת החברה, יש בשינוי המבנה הארגוני כאמור כדי להשיא את אפקטיביות עבודתו של מנהל הסיכונים הראשי ולקיים ממשל תאגידי נאות בהיבטי הפרדת הרשויות ואי התלות בין הגורם העסקי (נוטל הסיכון) לגורמי הפיקוח והבקרה.

הביקורת הפנימית

תפקידה לשמש גוף אובייקטיבי ובלתי תלוי ובין היתר, לבחון ולהעריך את רמת הבקרה הפנימית בכוללת בחברה ויישומה.

סיכוני אשראי

רקע

סיכון אשראי הינו הסיכון לפגיעה בשווי החברה וברווחיותה עקב הרעה ביכולת הלווים לעמוד בהתחייבויותיהם או עקב הרעה באיכות הלווים ושוי הבטחונות שהועמדו על ידם לחברה.

במסגרת פעילות החברה כמעמידת אשראי, עלולה החברה למצוא עצמה חשופה לסיכונים הנובעים מאי יכולת לקוחות החברה (מחזיקי כרטיסי אשראי חוץ בנקאיים) לשלם תמורת העסקאות אותן ביצעו באמצעות הכרטיסים לאחר שהחברה העבירה את הזיכויים בגינן לגורמים הרלוונטיים.

לעניין מחזיקי כרטיסים שהונפקו עם בנקים בהסדר, הסיכון, הנובע מאי תשלום על ידי לקוח בגין עסקה אשר הוא חויב בה כדין, יתרחש אם לבנק בהסדר לא תהיה יכולת תשלום כאמור.

המטרות והמדיניות של ניהול סיכוני אשראי

ניהול סיכוני האשראי של החברה מתבסס על מדיניות המותווית על ידי דירקטוריון החברה ומאושררת על ידו אחת לשנה. החברה פועלת בהתאם למדיניות ניהול סיכוני אשראי המסדירה את תחומי האחריות והסמכות של הגורמים השונים המעורבים בניהול הסיכון וכן בהתאם למדיניות אשראי המגדירה כיווני פעילות, תיאור קווי הפעילות בחברה (תוך הגדרת הלקוח, אופי החשיפה ומדידתה), סמכויות אישור מתן אשראי, הערכות ארגונית לניהול החשיפה, הנחיות ביצוע ומגבלות, מדיניות תמחור, מדיניות בטחונות³, מדיניות לווים וריכוזיות אשראי, מדיניות חובות פגומים, הפרשות ומחיקות.

³ לצרכים ניהוליים - החברה אינה עושה שימוש בביטחונות הכשירים לצרכי הקצאת הון/קיצוז אשראי לפי באזל II.

ניהול סיכונים (המשך)

מטרת המדיניות הינה להגדיר ולתקשר דרישות ליחידות העסקיות של החברה העוסקות בהענקת וניהול אשראי (מעגל הבקרה הראשון) על מנת לוודא כי: אשראי יוענק בהתאם למגבלות והאסטרטגיה שקבע הדירקטוריון; כל עסקאות האשראי מוערכות בצורה הולמת ועקבית ובהתאם להשפעתן הפיננסית הפוטנציאלית על החברה; אשראי מוקצה ומאושר על ידי גורמים מורשים ובהתאם למסגרות ותהליכי האצלת הסמכויות; תיק האשראי הכולל מנוהל תחת מגבלות ריכוזיות והון; הניהול הכולל נתון לבקרה נאותה בתדירות הולמת.

אסטרטגיות ותהליכים

האסטרטגיה ומדיניות החברה במתן אשראי נועדו להביא להגדלת תיק האשראי תוך פיזור נאות של חשיפות ומזעור סיכון האשראי, באמצעות: התנהלות מובנית לפי נהלים מוגדרים מראש בתהליכי מתן אשראי; בחירה מושכלת של לקוחות; התנהלות לפי מגבלות שקבע הדירקטוריון, השקעת משאבים בהכשרת העוסקים בקבלת החלטות ובהערכת סיכונים אשראי ושיפור כלי הבקרה ומערכות מידע ממוחשבות העומדים לרשותם.

ניהול סיכונים האשראי של החברה מתבסס, בין היתר, על מודלים סטטיסטיים העוברים בדיקות תקופתיות וקבועות של טיב החיזוי ומעודכנים בהתאם.

- מודל (C.S.) Credit Scoring - קביעת ניקוד ללקוח, לפיו נקבע גובה אשראי/סוג כרטיס.
- מודל (B.S) Behavior Scoring - קביעת ניקוד ללקוח בהתאם להתנהגות בתקופת היותו לקוח החברה.

מדיניות האשראי נידונה ומאושרת בדירקטוריון אחת לשנה ומגדירה מגבלות לקווי הפעילות השונים. הדירקטוריון בוחן, באמצעות זוח חשיפות קבוצתי, על בסיס רבעוני, את רמת החשיפה לסיכונים אשראי ובכלל זה עמידה במגבלות שנקבעו; חריגה ממגבלות ותוכניות פעולה לתיקון החריגות; מגמות בתיק האשראי; נתונים בגין נזקי אשראי והפרשות בגינם.

המבנה והארגון של פונקציות ניהול סיכונים אשראי⁴

מערך ניהול האשראי בחברה כולל פונקציות ניהול מדורגות, וכן מערך בקרה, פיקוח וביקורת על תהליכי מתן האשראי, התפעול והמעקב אחרי התפתחויות באשראי.

מעגל בקרה ראשון

אשראי עסקי - מחלקת אשראי עסקי באגף עסקים ואשראי, אחראית לניהול מוצרי אשראי המיועדים ללקוחות עסקיים ולניהול השוטף של סיכונים אשראי עסקי בחברה.
אשראי פרטי - מחלקת מוצרי אשראי באגף שיווק של כאל אחראית לניהול מוצרי אשראי המיועדים ללקוחות פרטיים; מחלקת ניהול אשראי באגף עסקים ואשראי, אחראית לניהול השוטף של סיכונים אשראי פרטי בחברה.

בחברה קיימים נהלים ותהליכי עבודה המגדירים את כללי החיתום, ניהול תיק האשראי הקיים ובקרתו. הנהלים לטיפול באשראי ובטחונות ומערכות המידע הרלוונטיות נמצאים בתהליכי עדכון שוטפים במטרה לשפר את ניהול האשראי.

בחברה מבוצע תהליך הערכה מחודשת ואשרור של מסגרות אשראי בהתאם לקריטריונים ומדרג סמכויות שהוגדרו במסמך המדיניות, כאשר לקראת כל דיון אשרור מתבצעת הכנה ועדכון תיק הלקוח. אישורי אשראי והסכמות שהתקבלו עבור אשראי עסקי חדש, תקפים לפרק זמן מוגדר כל עוד לא נוצלו. החברה מבצעת ניטור של מאפייני ההתקשרות באמצעות מערכות המידע, וזאת על מנת לזהות חריגים ואינדיקטורים לשינוי בפרופיל האשראי של לקוחות.

מעגל בקרה שני

ניהול סיכונים אשראי כולל - ניהול הכולל של סיכונים האשראי בחברה, באחריות ה-CRO של קבוצת כאל באמצעות היחידה לניהול סיכונים כולל לרבות הגדרת מתודולוגיה ומדיניות ניהול סיכונים אשראי והמלצות למגבלות חשיפה. ה-CRO, באמצעות היחידה לניהול סיכונים כולל, ובשיתוף הנהלת היחידות האחראיות על הניהול השוטף של סיכונים האשראי, ממליץ לדירקטוריון בדבר מגבלות אשראי בהתייחס לפרמטרים שונים וסוקר את העמידה במגבלות בתדירות רבעונית.

⁴ ראה גם פירוט בפרק "ניהול סיכונים כולל" לעיל.

ניהול סיכונים (המשך)

מודלים לקביעת דירוג לקוחות - בניית מודלים אמפיריים לחיזוי רמת הסיכון של לקוחות פרטיים ועסקיים, באחריות ה-CRO, באמצעות היחידה למחקר ופיתוח.

מערכות דיוח סיכוני אשראי

בחברה מערכת המנהלת באופן ממוכן את מסגרות כרטיסי האשראי ומבטיחה עמידה במסגרות שהוגדרו.

בנוסף, בחברה מערכת ממוכנת לניהול סיכוני אשראי בהתאם לדרישות רגולציה (הוראה 313 של בנק ישראל). המערכת מחשבת את סך החשיפה הכוללת, עבור לווה וקבוצת לווים, ממכלול קווי הפעילות ומאפשרת ביצוע בקרה על המגבלות הפנימיות והרגולטוריות לגודל החבות של לווה בודד וקבוצת לווים.

הפחתת סיכון האשראי

החברה עושה שימוש באחריות/ערבות בנקאית כמפחית חשיפה ללקוחות בעלי כרטיסי בנק בהסדר כך שיתרות האשראי ללקוחות אלו משוקללים במשקל הסיכון של בנקים בהסדר (להשפעה הכמותית ראה פרק "באזל II-הנדבך השלישי" להלן)

הגדרות של הלוואות בפיגור והלוואות פגומות (למטרות חשבונאיות)

החברה פיתחה מודלים פנימיים לזיהוי הלוואות בפיגור והלוואות פגומות. החברה מיישמת החל מיום 1 בינואר 2011 את הוראות בנק ישראל בדבר ומדידה וגילוי של חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי. ראה פירוט בביאור 1 לדוחות הכספיים.

סיכוני שוק, ריבית ונזילות

רקע

פעילות החברה כמנפיקה, סולקת של כרטיסי אשראי ומעמידה אשראי צרכני ומסחרי כרוכה בנטילת סיכונים, שביניהם סיכוני שוק וסיכוני נזילות.

סיכון שוק

- סיכון השוק בחברה נחלק ל- 2 סוגים עיקריים – סיכוני בסיס (מדד ומטבע) וסיכון ריבית.
- סיכוני מדד - סיכון ששינויים במדד המחירים לצרכן בישראל ירעו את מצבה הפיננסי של החברה.
- סיכוני מטבע - סיכון ששינויים בשערי מטבע ירעו את מצבה הפיננסי של החברה. סיכוני המטבע נובעים ממספר חשיפות - חשיפה תפעולית, חשיפה תזרימית וחשיפה חשבונאית.
- סיכון הריבית - הסיכון לפגיעה ברווחי החברה ובהונה כתוצאה משינוי של שיעורי הריבית בשווקים. הסיכון נובע מהפער בין נכסים נושאי ריבית קבועה להתחייבויות נושאות ריבית קבועה. ניהול חשיפת הריבית מבוצע בנפרד בכל אחד ממגזרי ההצמדה.

סיכון הנזילות - הסיכון לרווחי החברה ולהונה הנובע מאי יכולתה לספק את צרכי נזילותה.

המטרות והמדיניות של ניהול סיכוני שוק ונזילות

כדי להתמודד עם סיכונים אלו, קבעה החברה מסמך מדיניות לניהול סיכוני שוק ונזילות. מדיניות זו מגדירה את סוגי הסיכון להם החברה חשופה, את הגורמים הרשאים לגדר אותם בהתאם למגבלות היקף כמותיות, ואת סמכויותיהם. כמו-כן הוגדרו עקרונות הניהול וכן כלים ומנגנונים למדידה, בקרה ודיווח על החשיפה לסיכונים וחריגה מהמגבלות. מטרת ניהול סיכוני השוק היא למזער את החשיפות תוך שימת דגש לעלות ההגנה ותוך מתן אפשרות להשארת פוזיציה מוגבלת בהיקפה.

ניהול סיכונים (המשך)

אסטרטגיות ותהליכים

ניהול סיכוני השוק מבוצע תוך לקיחת סיכונים מבוקרים בכפוף למגבלות החשיפה המאושרות המהוות מרכיב בתיאבון החברה לסיכון, בהתאם למדיניות הנקבעת מעת לעת ע"י הדירקטוריון, תוך שימוש במכשירים פיננסיים מאושרים.

ניהול סיכונים קבוצתי – משיקולי ניהול סיכונים קבוצתי, מערכת ניהול הסיכונים של קבוצת כאל מביאה בחשבון את החשיפות לסיכונים בחברות הבנות שלה והניהול השוטף הכולל של סיכוני השוק והנזילות של החברה מתבצע באמצעות חברת האם.

מכנה וארגון פונקציות ניהול סיכוני שוק ונזילות

הדירקטוריון – דן ומאשר את מסמך מדיניות לניהול סיכוני שוק ונזילות שגובש ומוודא כי ניהול סיכוני השוק והנזילות תואם את אופי החברה והאסטרטגיה שנקבעה. מסמך המדיניות מגדיר את עקרונות ניהול הסיכון ואופן מדידת החשיפה וקובע מגבלות על החשיפה לסיכוני שוק ונזילות. מסמך המדיניות מגדיר גם תרחישי קיצון ומגבלות חשיפה בקיצון.

הדירקטוריון עוסק בקביעת מדיניות ומגבלות החשיפה לסיכוני שוק ונזילות וסוקר לפחות אחת לרבעון את מסמך חשיפות החברה לסיכון. כמו כן, דן הדירקטוריון בעמידה במגבלות שהוצבו לסיכוני השוק והנזילות ומאשר שינויים מוצעים במגבלות החשיפה במקרי הצורך. לצורך כך מבוצעים מספר תרחישי קיצון ותרחישים אשר בוחנים את יכולת העמידה במצבים קריטיים שונים.

מעגל בקרה ראשון

פורום פיננסי – הפורום עוסק בניהול שוטף של החשיפה וקביעת יעדי חשיפה, בקרה שוטפת על העמידה במגבלות ומתן אישור זמני לחריגה ממגבלות. ככלל, הפורום הפיננסי בראשות ראש אגף כספים מתכנס אחת לחודש.

תחום גזברות – תחום הגזברות במחלקת כספים וכלכלה שבאגף כספים עוסק בריכוז וניתוח המידע בתחומי ניהול סיכוני השוק והנזילות וניהול שוטף של החשיפה.

מעגל בקרה שני

פורום ניהול סיכוני שוק ונזילות – בחברה פועל פורום ניהול סיכוני שוק ונזילות, בראשות ראש אגף כספים וה-CRO. הפורום עוסק בגיבוש מדיניות ומגבלות לניהול סיכוני שוק ונזילות ומתן המלצות לוועדת אשראי וניהול סיכונים בנושא, דיון בפעילות השוטפת ושינויים נדרשים בניהול הסיכונים לאור שינויים בשוק ובפעילות החברה. כמו כן, הפורום דן וממליץ לדירקטוריון על מבחני הקיצון שיש לבחון. ככלל, הפורום מתכנס אחת לרבעון.

מערכות דיווח/מדידת סיכוני שוק ונזילות

המדידה של החשיפה לסיכוני שוק ונזילות בחברה מבוססת בעיקרה על נתונים המופקים ממערכות הליבה של החברה. ריכוז וניהול הנתונים מבוצע על ידי גזברות החברה באופן ידני.

מדיניות גידור ו/או הפחתת סיכונים

כאמור, מדיניות החברה בנושא ניהול סיכוני שוק מבוססת על ניהול החשיפות לסיכוני שוק, במסגרת מגבלות כמותיות שנקבעו על חשיפות אלו וכן מגבלות כמותיות על מכשירי הגידור. האמצעים בהם נעשה שימוש לצורך העמידה במגבלות שנקבעו, כוללים רכישת מכשירים פיננסיים נגזרים בכל מגזרי ההצמדה; השקעה גיוס מכשירים פיננסיים לא סחירים (פיקדונות/הלוואות מבנקים במגזרי ההצמדה).

ניהול סיכונים (המשך)

סיכון תפעולי

רקע

בהוראות בנק ישראל, סיכון תפעולי מוגדר כסיכון להפסד כתוצאה משיטות פגומות לעיבוד נתונים, טעויות אנוש, העדר תהליכי בידוק ובקרה פנימיים נאותים. בהנחיות וועדת באזל, סיכון תפעולי מוגדר כסיכון להפסד כתוצאה מאי נאותות או כשל של תהליכים פנימיים, אנשים ומערכות, או כתוצאה מאירוע חיצוני. ההנחיות מבחינות בין שבע קבוצות סיכון:

- מעילה (כגון: גניבה, קבלת טובות הנאה)
- הונאה (כגון: שוד, זיוף ומרמה, חדירת גורמים עוינים למערכת המידע)
- פרקטיקות העסקה ובטיחות במקום העבודה (כגון: פיצוי עובדים, הפרת חוקי עבודה ובריאות, תלונות על אפליה)
- לקוחות, מוצרים ופרקטיקות עסקיות (כגון: פגיעה באמון הלקוח, שימוש לא נאות במידע חסוי על לקוחות, כשל בתכנון מוצר)
- נזק לנכסים פיסיים (כגון: טרור, ונדליזם, אסונות טבע)
- הפרעות בפעילות העסקית וכשל מערכות (כגון: כשל חומרה או תוכנה, בעיות תקשורת)
- ביצוע, הפצה ותהליכי ניהול (כגון: שגיאות בהכנסת נתונים, דיווח לא מדויק, מחלוקות עם ספקים).
- מתודולוגית העבודה שאומצה על ידי החברה רואה בסיכונים הדיווח הכספי אלמנט שמיני נוסף ברשימה זו. סיכונים דווח כספי מוגדרים כשיבושים אפשריים באופן התנהלותם של תהליכים עסקיים ו/או תהליכי עבודה, המשפיעים באופן ישיר או בעקיפין על הדיווח הכספי בכללותו (דהיינו, הדוח הכספי על מכלול הגילויים והביאורים הנכללים במסגרתו).

כחברה המנפיקה כרטיסי אשראי, ואשר נושאת על פי חוק (וכן על פי ההסכמים עם הבנקים בהסדר) באחריות בגין נזקי שימוש לרעה בכרטיסי אשראי, חשופה החברה לסיכונים מצד גורמים חיצוניים המבקשים להוציא כספים שלא כדין על ידי שימוש בכרטיסים גנובים, בכרטיסים מזויפים ובפרטי כרטיסים בערוצי האינטרנט.

כמו-כן, במסגרת פעילות החברה כסולקת עלולה החברה למצוא עצמה חשופה לסיכונים הנובעים מעסקאות נדחות, בהן מתקיים כשל תמורה ללקוח וחדלות פירעון של בית העסק הנסלק. חשיפת כשל תמורה הינה חשיפה תפעולית במהותה.

כחברת כרטיסי אשראי המנפיקה כרטיסי אשראי וסולקת עסקאות בכרטיסי אשראי, מושתת פעילותה של החברה באופן מהותי על מערכות המידע שלה. לאור האמור, חשופה החברה לסיכונים תפעוליים בתחום מערכות המידע בהיבטי אבטחת מידע, תשתיות, תלות במערכות מידע ובממשקי צד ג'.

המטרות והמדיניות של ניהול הסיכונים התפעוליים

ניהול הסיכון התפעולי בחברה מתבסס על מדיניות חשיפה וניהול סיכונים תפעוליים שהתווה דירקטוריון החברה, שמטרתיה הינן: קביעת דרכים אחידות לזיהוי הסיכונים, הערכתם, ניטורם השוטף, מזעור החשיפה ובקרה שוטפת; קיום מבנה ארגוני ותפקודי בחברה אשר תומך בניהול הסיכונים התפעוליים; תעדוף הטיפול בסיכונים התפעוליים השונים; השרשת תרבות ארגונית של תחקיר ולמידה מהצלחות וכשלים כאחד.

אסטרטגיות ותהליכים

החברה עוסקת בהתמדה בנקיטת צעדים ובפיתוח אמצעים לצמצום תופעת השימוש לרעה בכרטיסי האשראי, שתוצאתם צמצום משמעותי בתופעת השימוש לרעה בכרטיסי אשראי ובנזקים הנגרמים כתוצאה מכך. החברה פועלת לפיתוח מנגנוני בקרה ומעקב אחר עסקאות לצורך זיהוי ואיתור עסקאות חשודות; בניית מערכות הסתברותיות וצמצום מספר העסקאות שניתן לבצען ללא אישור בזמן אמת מהחברה; היערכות להגברת רמת האבטחה של כרטיסי האשראי באופן המקשה את זיופם.

מסמך החשיפות התקופתי, המוגש לדירקטוריון אחת לרבעון לפחות, מציג את החשיפות לסיכונים תפעוליים ומשפטיים, וכן את תיאור הצעדים שננקטו להפחתתם.

בטרם יציאה לכל פעילות עסקית מהותית חדשה של החברה, נסקרים הסיכונים התפעוליים הגלומים בה ע"י הדירקטוריון.

ניהול סיכונים (המשך)

החברה מבצעת סקרי סיכונים תפעוליים מתמשכים למיפוי מכלול הפעילויות והסיכונים הגלומים בהם ובחינת קיום מנגנוני בקרה נאותים. ככלל, מבוצעים סקרי הסיכונים בחברה בהתייחס לתהליכים עסקיים שונים. פערים העולים מהסקרים מועברים לטיפול במסגרת תוכנית להפחתת סיכונים לפי מתודולוגיה סדורה - בחברה מתוחזקת תוכנית מרוכזת להפחתת סיכונים, המיושמת באופן שוטף על פי תעדוף הסיכונים ועל בסיס מתודולוגיה לניהול תוכניות הפחתה. סטאטוס תוכנית ההפחתה מוצג לדירקטוריון במסגרת זוח החשיפות הרבעוני.

החברה פועלת לשיפור וחיזוק תרבות דיווח של אירועי כשל, כולל אירועים מסוג "כמעט ונפגע", וקיומו של תהליך הפקת לקחים יעיל.

המבנה והארגון של פונקציית ניהול הסיכון הרלבנטית

הדירקטוריון – הדירקטוריון מתווה את המדיניות לניהול סיכונים תפעוליים בחברה ובתוך כך מאשר את אופן הזיהוי והמדידה של הסיכון התפעולי ואת תהליכי ההפחתה.

מעגל הבקרה הראשון

אחראי תהליכים – לכל תהליך עסקי בחברה הוגדר אחראי תהליך שהינו מנהל מוקד סיכון. כל מנהל מוקד סיכון אחראי לזהות ולהעריך את הסיכונים והבקורות הקיימים בתהליכים שבאחריותו. נאמני סיכונים – ככלל, בכל אגף בכאל הוגדר נאמן סיכונים אגפי שמטרתו לסייע ליחידה לניהול סיכונים כולל בהתנהלות מול אחראי התהליכים באותו אגף.

מעגל הבקרה השני

מנהל הסיכונים הראשי, באמצעות היחידה לניהול סיכונים כולל (ERM) ובקרה, אחראי על גיבוש מתודולוגיה ומדיניות לניהול הסיכונים התפעוליים בחברה, לרבות לעניין אופן זיהוי, מדידה והערכת הסיכונים והבקורות, אופן הטיפול בתחקירי אירוע, ספי דיווח המצריכים דיווח לדירקטוריון בעת התממשות אירוע כשל ועוד.

הגישה להערכת ההון בגין סיכון תפעולי

החברה אימצה את גישת האינדיקאטור הבסיסי (BIA) לביצוע חישוב הקצאת הון נדרש בגין הסיכונים התפעוליים על פי עקרונות באזל II. על פי גישת האינדיקאטור הבסיסי, חובה להחזיק הון בגין סיכון תפעולי השווה לאחוז קבוע (15%) של הכנסה שנתית גולמית חיובית ממוצעת לשלוש שנים קודמות.

דרישות באזל II - הנדבך השלישי

הפניות לדוחות כספיים	הפניות לדוחות כספיים	עמוד	פרק	הנושא	הפניות לדוחות כספיים	ביאור	עמוד
		21	פרק ניהול הסיכונים	1. תחולת היישום			
		18	פרק מצב האמצעים ההוניים של החברה והשינויים בהם	2. מבנה ההון	72	א'5	
		18	פרק מצב האמצעים ההוניים של החברה והשינויים בהם	3. הלימות ההון	72	ב'5	
		30	פרק באזל II				
		20	פרק ניהול הסיכונים	4. חשיפת סיכון והערכתו - גילוי איכותי			
		23	פרק ניהול הסיכונים פרק הוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים - המדידה והגילוי של חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסד אשראי	5. סיכון אשראי - גילוי איכותי	67	3	11
		30	פרק באזל II				
		16	פרק התפתחות בנכסים ובהתחייבויות	סיכון אשראי - גילוי כמותי			
		25	פרק ניהול הסיכונים - ניהול סיכוני שוק וסיכון נזילות פרק השפעת שינויים היפותטיים בשיעורי הריבית על השווי ההוגן	6. סיכון שוק וריבית			34
		27	פרק ניהול הסיכונים - חשיפה וניהול של סיכונים תפעוליים	7. סיכון תפעולי			

הוראות השעה בדבר יישום דרישות גילוי מסוימות לפי נדבך 3 של באזל II, אשר פורסמה על ידי המפקח על הבנקים ביום 13 באוקטובר 2009, קובעת את היקף הגילוי הנדרש בדוחות הכספיים של תאגידים בנקאיים וחברות כרטיסי אשראי. הנדבך השלישי עוסק במשמעות שוק, וכולל דרישות גילוי המיועדות לאפשר למשתמשי הדוחות הכספיים להעריך מידע משמעותי שכלול בהם לגבי יישום מסגרת העבודה, ההון, חשיפות הסיכון, תהליכי הערכת הסיכון, ובהתאם לכך להעריך את הלימות ההון של התאגיד בנקאי. דרישות הגילוי מתייחסות לחברת האם בקבוצה עליה חלה מסגרת העבודה - דיינרס קלוב ישראל בע"מ.

דרישות באזל II - הנדבך השלישי (המשך)

התפלגות חשיפות לפי סוגים עיקריים של חשיפות אשראי ולפי צד נגדי⁽¹⁾

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

ליום 30 בספטמבר 2011					
סה"כ סיכון אשראי כולל	סיכון אשראי חוץ מאזני ⁽³⁾	סה"כ סיכון אשראי מאזני	אחר ⁽²⁾	בתי עסק	מחזיקי כרטיס
1,551	1,238	313	6	-	307
*-	-	*-	-	-	*-
1,761	1,214	547	-	-	547
56	39	17	-	-	17
9	-	9	9	-	-
3,377	2,491	886	15	-	871

תאגידים בנקאיים
תאגידים
חשיפות קמעונאיות ליחידים
הלוואות לעסקים קטנים
נכסים אחרים
סך הכל

ליום 30 בספטמבר 2010					
סה"כ סיכון אשראי כולל	סיכון אשראי חוץ מאזני	סה"כ סיכון אשראי מאזני	אחר	בתי עסק	מחזיקי כרטיס
1,495	1,354	141	141	-	-
86	64	22	-	-	22
1,308	1,008	300	-	-	300
287	214	73	-	-	73
6	-	6	6	-	-
3,182	2,640	542	147	-	395

תאגידים בנקאיים
תאגידים
חשיפות קמעונאיות ליחידים
הלוואות לעסקים קטנים
נכסים אחרים
סך הכל

ליום 31 בדצמבר 2010					
סה"כ סיכון אשראי כולל	סיכון אשראי חוץ מאזני ⁽³⁾	סה"כ סיכון אשראי מאזני	אחר ⁽²⁾	בתי עסק	מחזיקי כרטיס
1,392	1,249	143	143	-	-
87	65	22	-	-	22
1,316	1,016	300	-	-	300
289	216	73	-	-	73
6	-	6	6	-	-
3,090	2,546	544	149	-	395

תאגידים בנקאיים
תאגידים
חשיפות קמעונאיות ליחידים
הלוואות לעסקים קטנים
נכסים אחרים
סך הכל

⁽¹⁾ יתרת חוב השומה לאחר מחיקות, לפני הפרשות ולפני מפחיתי סיכון.

⁽²⁾ סיכון אשראי חוץ מאזני הינו לפני המרה לשווה ערך אשראי (CCF) ..

⁽³⁾ פיקדונות בבנקים ומיסים נדחים.

* מייצג סכום הנמוך מ-1 מיליון ש"ח.

דרישות באזל II - הנדבך השלישי (המשך)

פיצול התיק לפי יתרת תקופה חוזית לפירעון (1)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

ליום 30 בספטמבר 2011

סיכון אשראי מאזני					
סה"כ סיכון אשראי כולל	סיכון אשראי חוץ מאזני	סה"כ סיכון אשראי מאזני	פריטים שאינם כספיים	אחר	מחזיקי כרטיס
3,211	2,491	720	-	6	714
135	-	135	-	-	135
*-	-	*-	-	-	*-
8	-	8	8	-	-
3,354	2,491	863	8	6	849

עד שנה
מעל שנה ועד חמש שנים
מעל חמש שנים
ללא תקופת פירעון
סך הכל חשיפות

ליום 30 בספטמבר 2010

סיכון אשראי מאזני					
סה"כ סיכון אשראי כולל	סיכון אשראי חוץ מאזני	סה"כ סיכון אשראי מאזני	פריטים שאינם כספיים	אחר	מחזיקי כרטיס
3,166	2,640	526	-	141	385
10	-	10	-	-	10
*-	-	*-	-	-	*-
6	-	6	6	-	-
3,182	2,640	542	6	141	395

עד שנה
מעל שנה ועד חמש שנים
מעל חמש שנים
ללא תקופת פירעון
סך הכל חשיפות

ליום 31 בדצמבר 2010

סיכון אשראי מאזני					
סה"כ סיכון אשראי כולל	סיכון אשראי חוץ מאזני	סה"כ סיכון אשראי מאזני	פריטים שאינם כספיים	אחר	מחזיקי כרטיס
2,969	2,546	423	-	142	281
115	-	115	-	-	115
*-	-	*-	-	-	*-
6	-	6	6	-	-
3,090	2,546	544	6	142	396

עד שנה
מעל שנה ועד חמש שנים
מעל חמש שנים
ללא תקופת פירעון
סך הכל חשיפות

הערות:

(1) בביאור זה מוצגים תזרימי המזומנים העתידיים החוזים הצפויים בגין החשיפות, בהתאם לתקופות הנותרות למועד הפירעון החוזי של כל תזרים. הנתונים מוצגים בניכוי הפרשות לחובות מסופקים, אשר פריסתן לתקופות מתבצעת עפ"י אומדן המתבסס על תקופות האשראי בגינו הן בוצעו. * מייצג סכום הנמוך מ-1 מיליון ש"ח.

דרישות באזל II - הנדבך השלישי (המשך)

סכומי חשיפה לפי משקלי סיכון

הטבלאות שלהלן מציגות את פירוט חשיפת האשראי לפני ואחרי ניכוי הפרשה להפסדי אשראי. הטבלה הראשונה בכל תקופת דיווח מפרטת את חשיפת האשראי לפני ניכוי הפרשה להפסדי אשראי, והשנייה – לאחר הניכוי. סיכון אשראי חוץ מאזני הינו לפני המרה לשווה ערך אשראי.

טבלת גורמי סיכון

במיליוני ש"ח

לפני הפחתת סיכון אשראי
ליום 30 בספטמבר 2011

	100%	75%	50%	20%	0%
קמעונאי	-	3,306	-	-	-
עסקים קטנים	-	56	-	-	-
תאגידים	-	-	-	-	-
תאגידים בנקאיים	-	-	1	5	-
נכסים אחרים	9	-	-	-	-
סך הכל	9	3,362	1	5	-

טבלת גורמי סיכון

במיליוני ש"ח

לאחר הפחתת סיכון אשראי*
ליום 30 בספטמבר 2011

יתרות סיכון	100%	75%	50%	20%	0%
קמעונאי	-	1,761	-	-	-
עסקים קטנים	-	56	-	-	-
תאגידים	-	-	-	-	-
תאגידים בנקאיים	-	-	1,397	154	-
נכסים אחרים	9	-	-	-	-
סך הכל	9	1,817	1,397	154	-

* יתרות מחזיקי כרטיס בנק בהסדר נכללות בחשיפה הקמעונאית ליחידים אך מסווגת כחשיפה של תאגידים בנקאיים במסגרת הפחתת סיכון אשראי.
** מייצג סכום הנמוך מ-1 מיליון ש"ח.

טבלת גורמי סיכון

במיליוני ש"ח

לפני הפחתת סיכון אשראי
ליום 31 בדצמבר 2010

	100%	75%	50%	20%	0%
קמעונאי	-	2,565	-	-	-
עסקים קטנים	-	289	-	-	-
תאגידים	87	-	-	-	-
תאגידים בנקאיים	-	-	-	143	-
נכסים אחרים	6	-	-	-	-
סך הכל	93	2,854	-	143	-

דרישות באזל II - הנדבך השלישי (המשך)

טבלת גורמי סיכון

במיליוני ש"ח

לאחר הפחתת סיכון אשראי*

ליום 31 בדצמבר 2010

יתרות סיכון	100%	75%	50%	20%	0%
301	-	1,316	-	-	-
71	-	289	-	-	-
35	87	-	-	-	-
95	-	-	1,249	143	-
6	6	-	-	-	-
508	93	1,605	1,249	143	-

קמעונאי
עסקים קטנים
תאגידיים
תאגידיים בנקאיים
נכסים אחרים
סך הכל

* יתרות מחזיקי כרטיס בנק בהסדר נכללות בחשיפה הקמעונית ליחידים אך מסווגת כחשיפה של תאגידיים בנקאיים במסגרת הפחתת סיכון אשראי.

השפעת שינויים היפותטיים בשיעורי הריבית על השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים

א. שווי הוגן של המכשירים הפיננסיים של החברה והחברה המאוחדת שלה, למעט פריטים לא כספיים (לפני השפעת שינויים היפותטיים בשיעורי ריבית)

במיליוני ש"ח

סך הכל	מטבע חוץ	מטבע ישראלי	
		צמוד	לא צמוד
845	12	2	831
709	7	12	690
136	5	(10)	141

נכסים פיננסיים
התחייבויות פיננסיות
שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים

ב. השפעת שינויים היפותטיים בשיעורי הריבית על השווי ההוגן נטו של המכשירים הפיננסיים של החברה והחברה המאוחדת שלה, למעט פריטים לא כספיים

במיליוני ש"ח

שינוי בשווי הוגן באחוזים	סך הכל	מטבע חוץ	מטבע ישראלי	
			צמוד	לא צמוד
-	136	5	(10)	141
-	136	5	(10)	141
-	136	5	(10)	141

השינוי בשיעורי הריבית
גידול מיידית מקביל של אחוז אחד
גידול מיידית מקביל של 0.1 אחוז
קיטון מיידית מקביל של אחוז אחד

מגזרי פעילות

א. כללי

החברה פועלת בשוק כרטיסי האשראי בשני מגזרי פעילות המהווים יחדיו את ליבת הפעילות של החברה:

מגזר הנפקה - מגזר זה כולל את פעילות החברה, בתפקידה כמנפיק, מאשרת לסולקים עסקאות המבוצעות באמצעות כרטיסי האשראי של הלקוח ואשר מוגשות ע"י בתי העסק אל הסולקים השונים. לאחר ביצוע הסליקה מעבירה החברה, כמנפיק, את תמורת העסקה לסולק (בניכוי עמלה צולבת), וגובה את תמורת העסקה מחשבון הלקוח.

מגזר הסליקה - מגזר זה כולל את פעילות החברה, בתפקידה כסולק, מחויבת לזכות בית עסק בגין עסקאות שאושרו על ידה ונבדקו מול המנפיק. התחייבות זו, מותנית בעמידת בית העסק בנהלי התפעול הקבועים בהסכם ביניהם. פעילות זו כוללת ניכיון שוברי עסקאות אשראי.

ב. מידע כמותי על מגזרי פעילות:

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2011

מגזר סליקה	מגזר הנפקה	סך הכל מאוחד
16	7	23
(10)	10	-
6	17	23
-	15	15
6	32	38
-	3	3
-	3	3
7	6	13

מידע על הרווח והפסד:

הכנסות:

הכנסות עמלות מחיצונים
הכנסות עמלות בינמגזרים
סך הכל

רווח מפעילות מימון לפני הוצאות בגין הפסדי אשראי
סך ההכנסות

הוצאות:

הוצאות תפעול
תשלומים לבנקים

רווח נקי המיוחס לבעלי מניות החברה

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2010

מגזר סליקה	מגזר הנפקה	סך הכל מאוחד
18	8	26
(11)	11	-
7	19	26
-	8	8
7	27	34
-	4	4
-	3	3
3	7	10

מידע על הרווח והפסד:

הכנסות:

הכנסות עמלות מחיצונים
הכנסות עמלות בינמגזרים
סך הכל

רווח מפעילות מימון לפני הוצאות בגין הפסדי אשראי
סך ההכנסות

הוצאות:

הוצאות תפעול
תשלומים לבנקים

רווח נקי המיוחס לבעלי מניות החברה

מגזרי פעילות (המשך)

מידע כמותי על מגזרי פעילות:

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2011

מגזר סליקה	מגזר הנפקה	סך הכל מאוחד
49	19	68
(30)	30	-
19	49	68
-	35	35
19	84	103
2	9	11
-	8	8
12	15	27

מידע על הרווח והפסד:

הכנסות:

הכנסות עמלות מחיצונים
הכנסות עמלות בינמגזרים

סך הכל

רווח מפעילות מימון לפני
הוצאות בגין הפסדי אשראי

סך ההכנסות

הוצאות:

הוצאות תפעול
תשלומים לבנקים

רווח נקי המיוחס לבעלי מניות החברה

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2010

מגזר סליקה	מגזר הנפקה	סך הכל מאוחד
55	22	77
(36)	36	-
19	58	77
-	27	27
19	85	104
2	12	14
-	9	9
7	19	26

מידע על הרווח והפסד:

הכנסות:

הכנסות עמלות מחיצונים
הכנסות עמלות בינמגזרים

סך הכל

רווח מפעילות מימון לפני הוצאות בגין
הפסדי אשראי

סך ההכנסות

הוצאות:

הוצאות תפעול
תשלומים לבנקים

רווח נקי המיוחס לבעלי מניות החברה

מגזרי פעילות (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2010

סך הכל מאוחד	מגזר הנפקה	מגזר סליקה
101	28	73
-	47	(47)
101	75	26
37	37	-
138	112	26
19	16	3
12	12	-
32	23	9

מידע על הרווח והפסד:

הכנסות:

הכנסות עמלות מחיצונים

הכנסות עמלות בינמגזרים

סך הכל

רווח מפעילות מימון לפני הוצאות בגין

הפסדי אשראי

סך ההכנסות

הוצאות:

הוצאות תפעול

תשלומים לבנקים

רווח נקי המיוחס לבעלי מניות החברה

התפתחויות במגזרי פעילות

התפתחות בתוצאות מגזרי פעילות

הרווח הנקי במגזר הסליקה הסתכם בתשעת החודשים הראשונים של 2011 בסך של 12 מיליון ש"ח לעומת סך של 7 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, עליה בשיעור של 71.6%.
 הרווח הנקי במגזר הנפקה הסתכם בתשעת החודשים הראשונים של 2011 בסך של 15 מיליון ש"ח לעומת סך של 19 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, ירידה בשיעור 20.6%.
 הקיטון ברווח הנקי במגזר ההנפקה והגידול ברווח הנקי במגזר הסליקה נובעים מירידה בשיעור העמלה הבינמגזרית.

פעילות חברות מוחזקות עיקריות

דיינרס (מימון) בע"מ (להלן: "דיינרס מימון")

דיינרס מימון הנה חברה בת בבעלות מלאה של דיינרס. החברה עוסקת במימון האשראי של חלק מכרטיסי דיינרס. בשל אופיה זה של דיינרס מימון, היא קיבלה אישור של שלטונות מע"מ כ"מוסד כספי" לצורכי חוק מס ערך מוסף (תשל"ו-1975).

סך כל הנכסים ליום 30 בספטמבר 2011 הסתכם ב- 363 מיליון ש"ח, לעומת סך של 297 מיליון ש"ח ליום 30 בספטמבר 2010, עליה בשיעור של 22.5%.

סך כל ההון הסתכם ביום 30 בספטמבר 2011 ב- 48 מיליון ש"ח, לעומת סך של 25 מיליון ש"ח ליום 30 בספטמבר 2010.

סך כל ההכנסות הסתכמו בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2011 בסך 33 מיליון ש"ח, לעומת סך של 28 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, עלייה בשיעור של 20.4%.

הרווח הנקי בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2011 הסתכם בסך 19.6 מיליון ש"ח, לעומת סך 13.5 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, עליה בשיעור של 45.2%.

הביקורת הפנימית

פרטים בדבר הביקורת הפנימית בדיינרס ובכלל זה הסטנדרטים המקצועיים לפיהם פועלת הביקורת הפנימית, תכנית הביקורת, נכללו בדוח השנתי לשנת 2010.

בתקופת הדוח לא חלו שינויים מהותיים בפרטים אלה.

שינויים בהנהלה ובדירקטוריון החברה

ביום 5 ביולי 2011 מונה מר ישראל דוד, מנכ"ל החברה האם, לתפקיד מנכ"ל החברה. ביום 5 ביולי 2011 מונה מר ראובן שפיגל, מנכ"ל בנק דיסקונט לישראל בע"מ ויו"ר דירקטוריון כרטיסי אשראי לישראל בע"מ לתפקיד יושב ראש דירקטוריון החברה. מר שפיגל החליף את מר ישראל דוד, אשר סיים את כהונתו בדירקטוריון החברה.

ביום 5 ביולי 2011 מונה מר יוסף ברסי, סמנכ"ל בכיר ומנהל מערך החשבות בבנק דיסקונט לישראל בע"מ לתפקיד חבר דירקטוריון החברה. מר ברסי החליף את גב' אירנה פורטניק אשר סיימה את כהונתה בדירקטוריון החברה.

הדירקטוריון וההנהלה מודים לחברי הדירקטוריון הפורשים על פועלם ותרומתם לחברה בשנות כהונתם, ומאחלים הצלחה לחברי הדירקטוריון שנתמנו לתפקידיהם החדשים.

הערכת בקרות ונהלים לגבי הגילוי

הנהלת החברה, בשיתוף עם המנכ"ל והחשבונאי הראשי של החברה, העריכו לתום תקופה המכוסה בדוח זה את האפקטיביות של הבקרות והנהלים לגבי הגילוי של החברה. על בסיס הערכה זו, מנכ"ל החברה והחשבונאי הראשי הסיקו כי לתום תקופה זו הבקרות והנהלים לגבי הגילוי של החברה הינם אפקטיביים כדי לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על המידע שהחברה נדרשת לגלות בדוח הרבעוני בהתאם להוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים ובמועד שנקבע בהוראות אלו.

ישראל זוח
מנהל כללי

ראובן שפיגל
יו"ר הדירקטוריון

22 בנובמבר 2011

שיעורי הכנסה והוצאה מימוניים

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2011

שעור הכנסה (הוצאה) באחוזים	הכנסות (הוצאות) מימון	יתרה שנתית מומצעת
8.2	37	611
8.2	37	611
(0.5)	(2)	407
(0.5)	(2)	407
7.7		
	-	1
	-	1
	-	1
	-	1
	-	3
	-	3
	-	1
	-	1
7.7		
(8.1)	37	615
8.1	37	615
(0.5)	(2)	409
(0.5)	(2)	409
7.6		
	35	
	(3)	
	32	
		615
		20
		(19)
		616
		409
		73
		482
		134
		134

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

מטבע ישראלי לא צמוד

נ כ ס י ם
סך הכל נכסים
התחייבויות
סך הכל התחייבויות
פער הריבית

מטבע ישראלי צמוד

נ כ ס י ם
סך הכל נכסים
התחייבויות
סך הכל התחייבויות

מט"ח פעילות מקומית

נ כ ס י ם
סך הכל נכסים
התחייבויות
סך הכל התחייבויות

פער הריבית

סך כל:

הנכסים הכספיים שהניבו הכנסות מימון
סה"כ נכסים
ההתחייבויות הכספיות שגרמו להוצאות מימון
סה"כ התחייבויות

פער הריבית

רווח מפעילות מימון לפני הפרשה להפסדי אשראי
הפרשה להפסדי אשראי

רווח מפעילות מימון לאחר הפרשה
להפסדי אשראי

סך כל:

הנכסים הכספיים שהניבו הכנסות מימון
נכסים כספיים אחרים
הפרשה להפסדי אשראי
סך כל הנכסים הכספיים

סך כל:

התחייבויות כספיות שגרמו הוצאות מימון
התחייבויות כספיות אחרות
סך כל ההתחייבויות הכספיות
סך הכל עודף נכסים כספיים על
התחייבויות כספיות

סך כל האמצעים ההוניים

היתרות הממוצעות מחושבות לפי יתרה לתחילת כל רבעון.
להערכת הנהלה, יתרה זו משקפת את היתרה בדומה לחישוב ברמה חודשית.

שיעורי הכנסה והוצאה מימוניים (המשך)

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2011

שעור הכנסה (הוצאה) באחוזים	הכנסות (הוצאות) מימון	יתרה שנתית ממוצעת
9.7	16	692
9.7	16	692
(0.6)	(1)	447
(0.6)	(1)	447
9.1		
	-	1
	-	1
	-	1
	-	1
	-	6
	-	6
	-	3
	-	3
9.1		
	16	699
9.6	16	699
	(1)	451
(0.6)	(1)	451
9.0		
	15	
	1	
	16	
		699
		19
		(21)
		697
		451
		105
		556
		141
		141

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

מטבע ישראלי לא צמוד

נכסים

סך הכל נכסים

התחייבויות

סך הכל התחייבויות

פער הריבית

מטבע ישראלי צמוד

נכסים

סך הכל נכסים

התחייבויות

סך הכל התחייבויות

מט"ח פעילות מקומית

נכסים

סך הכל נכסים

התחייבויות

סך הכל התחייבויות

פער הריבית

סך כל:

הנכסים הכספיים שהניבו הכנסות מימון

סה"כ נכסים

ההתחייבויות הכספיות שגרמו להוצאות מימון

סה"כ התחייבויות

פער הריבית

רווח מפעילות מימון לפני הפרשה להפסדי אשראי

הפרשה להפסדי אשראי

רווח מפעילות מימון לאחר הפרשה

להפסדי אשראי

סך כל:

הנכסים הכספיים שהניבו הכנסות מימון

נכסים כספיים אחרים

הפרשה להפסדי אשראי

סך כל הנכסים הכספיים

סך כל:

התחייבויות כספיות שגרמו להוצאות מימון

התחייבויות כספיות אחרות

סך כל ההתחייבויות הכספיות

סך הכל עודף נכסים כספיים על

התחייבויות כספיות

סך כל האמצעים ההוניים

היתרות הממוצעות מחושבות לפי יתרה לתחילת כל רבעון.

להערכת הנהלה, יתרה זו משקפת את היתרה בדומה לחישוב ברמה חודשית.

שיעורי הכנסה והוצאה מימוניים (המשך)

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2010

שעור הכנסה (הוצאה)	הכנסות (הוצאות) מימון	יתרה שנתית ממוצעת
באחוזים		
7.3	31	572
7.3	31	572
(1.3)	(4)	418
(1.3)	(4)	418
6.0		
	-	*-
	-	*-
7.3	31	572
7.3	31	572
(1.3)	(4)	418
(1.3)	(4)	418
6.0		
	27	
	(5)	
	22	
		572
		19
		(43)
		548
		418
		27
		445
		103
		103

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

מטבע ישראלי לא צמוד

נכסים

סך הכל נכסים

התחייבויות

סך הכל התחייבויות

פער הריבית

מ"ח פעילות מקומית

נכסים

סך הכל נכסים

פער הריבית

סך כל:

הנכסים הכספיים שהניבו הכנסות מימון

סה"כ נכסים

ההתחייבויות הכספיות שגרמו להוצאות מימון

סה"כ התחייבויות

פער הריבית

רווח מפעילות מימון לפני הפרשה להפסדי אשראי

הפרשה להפסדי אשראי

רווח מפעילות מימון לאחר הפרשה

להפסדי אשראי

סך כל:

הנכסים הכספיים שהניבו הכנסות מימון

נכסים כספיים אחרים

הפרשה להפסדי אשראי

סך כל הנכסים הכספיים

סך כל:

התחייבויות כספיות שגרמו להוצאות מימון

התחייבויות כספיות אחרות

סך כל ההתחייבויות הכספיות

סך הכל עודף נכסים כספיים על

התחייבויות כספיות

סך כל האמצעים ההוניים

היתרות הממוצעות מחושבות לפי יתרה לתחילת כל רבעון.

להערכת הנהלה, יתרה זו משקפת את היתרה בדומה לחישוב ברמה חודשית.

* מייצג סכום הנמוך מ-1 מיליון ש"ח.

שיעורי הכנסה והוצאה מימוניים

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2010

שעור הכנסה (הוצאה) באחוזים	הכנסות (הוצאות) מימון	יתרה שנתית ממוצעת
7.3	10	565
7.3	10	565
(2.0)	(2)	400
(2.0)	(2)	400
5.3		
		*-
		*-
7.3	10	565
7.3	10	565
(2.0)	(2)	400
(2.0)	(2)	400
5.3		
	8	
	(* -)	
	8	
		565
		21
		(44)
		542
		400
		30
		430
		112
		112

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

מטבע ישראלי לא צמוד

נכסים

סך הכל נכסים

התחייבויות

סך הכל התחייבויות

פער הריבית

מ"ח פעילות מקומית

נכסים

סך הכל נכסים

פער הריבית

סך כל:

הנכסים הכספיים שהניבו הכנסות מימון

סה"כ נכסים

ההתחייבויות הכספיות שגרמו להוצאות מימון

סה"כ התחייבויות

פער הריבית

רווח מפעילות מימון לפני הפרשה להפסדי אשראי

הפרשה להפסדי אשראי

רווח מפעילות מימון לאחר הפרשה

להפסדי אשראי

סך כל:

הנכסים הכספיים שהניבו הכנסות מימון

נכסים כספיים אחרים

הפרשה להפסדי אשראי

סך כל הנכסים הכספיים

סך כל:

התחייבויות כספיות שגרמו להוצאות מימון

התחייבויות כספיות אחרות

סך כל ההתחייבויות הכספיות

סך הכל עודף נכסים כספיים על

התחייבויות כספיות

סך כל האמצעים ההוניים

היתרות הממוצעות מחושבות לפי יתרה לתחילת כל רבעון.

להערכת הנהלה, יתרה זו משקפת את היתרה בדומה לחישוב ברמה חודשית.

* מייצג סכום הנמוך מ-1 מיליון ש"ח.

הצהרה (Certification)

אני, ישראל דוד, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של דיינרס קלוב ישראל בע"מ (להלן "החברה") לרבעון שהסתיים ביום 30 בספטמבר 2011 (להלן: "הדוח").
2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים הרבעוניים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים של החברה לימים ולתקופות המוצגים בדוח.
4. אני ואחרים בחברה המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לצורך גילוי⁵ הנדרש בדוח של החברה⁴; וכן:
  - (א) קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לחברה, לרבות תאגידים מאוחדים שלה, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בחברה ובאותם תאגידים, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח; וכן
  - (ב) קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, או גרמנו לקביעתה תחת פיקוחנו של בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, המיועדת לספק בטחון סביר לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים למטרות חיצוניות ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו; וכן
  - (ג) הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של החברה והצגנו בדוח את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן
  - (ד) גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי שאירע ברבעון הרביעי שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי.
5. אני ואחרים בחברה המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לזירקטוריון ולוועדת הביקורת של הזירקטוריון של החברה, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
  - (א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתה של החברה לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן
  - (ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי.

אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

22 בנובמבר 2011

**ישראל דוד
מנהל כללי**

⁵ כהגדרתם בהוראת הדיווח לציבור בדבר "דוח הזירקטוריון".

הצהרה (Certification)

אני, שאול מזרחי, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של דיינרס קלוב ישראל בע"מ (להלן "החברה") לרבעון שהסתיים ביום 30 בספטמבר 2011 (להלן: "הדוח").
2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים הרבעוניים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים של החברה לימים ולתקופות המוצגים בדוח.
4. אני ואחרים בחברה המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לצורך גילוי⁶ הנדרש בדוח של החברה², וכן:
  - (א) קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לחברה, לרבות תאגידים מאוחדים שלה, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בחברה ובאותם תאגידים, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח; וכן
  - (ב) קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, או גרמנו לקביעתה תחת פיקוחנו של בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, המיועדת לספק בטחון סביר לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים למטרות חיצוניות ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו; וכן
  - (ג) הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של החברה והצגנו בדוח את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן
  - (ד) גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי שאירע ברבעון הרביעי שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי.
5. אני ואחרים בחברה המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון של החברה, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
  - (א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתה של החברה לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן
  - (ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי.

אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

22 בנובמבר 2011

שאול מזרחי
חשבונאי ראשי

⁶ כהגדרתם בהוראת הדיווח לציבור בדבר "דוח הדירקטוריון".

דוח סקירה של רואי החשבון המבקרים לבעלי המניות של דיינרס קלוב ישראל בע"מ

מבוא

סקרנו את המידע הכספי המצורף של דיינרס קלוב ישראל בע"מ וחברות בנות שלה, הכולל את המאזן הביניים התמציתי המאוחד ליום 30 בספטמבר 2011 ואת הדוחות התמציתיים ביניים המאוחדים על רווח והפסד, השינויים בהון ותזרימי המזומנים לתקופות של תשעה ושלושה חודשים הסתיימו באותו תאריך. הדירקטוריון והנהלה אחראים לעריכה ולהצגה של מידע כספי לתקופות ביניים אלו בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (ISRAELI GAAP) דיווח כספי לתקופות ביניים ובהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. אחריותנו היא להביע מסקנה על מידע כספי לתקופות ביניים אלו בהתבסס על סקירתנו.

היקף הסקירה

ערכנו את סקירתנו בהתאם לתקן סקירה 1 של לשכת רואי חשבון ישראל "סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים הנערכת על ידי רואה החשבון המבקר של הישות" ותקן סקירה שיישומו בסקירה של תאגידים בנקאיים נקבע לפי הוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים מורכבת מבירורים, בעיקר עם אנשים האחראים לעניינים הכספיים והחשבונאיים, ומיישום נהלי סקירה אנליטיים ואחרים. סקירה הינה מצומצמת בהיקפה במידה ניכרת מאשר ביקורת הנערכת בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל ולפיכך אינה מאפשרת לנו להשיג ביטחון שניודע לכל העניינים המשמעותיים שהיו יכולים להיות מזוהים בביקורת. בהתאם לכך, אין אנו מחוויים חוות דעת של ביקורת.

מסקנה

בהתבסס על סקירתנו, לא בא לתשומת ליבנו דבר הגורם לנו לסבור שהמידע הכספי הנ"ל אינו ערוך, מכל הבחינות המהותיות, בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (ISRAELI GAAP) לדיווח כספי לתקופות ביניים ובהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו.

סומך חייקין
רואי חשבון

22 בנובמבר 2011

תמצית מאזן ביניים מאוחד ליום

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

31 בדצמבר 2010	30 בספטמבר 2010	30 בספטמבר 2011	
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)		באור
			נכסים:
1	1	6	מזומנים ופיקדונות בבנקים
*438	*438	871	3 חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי
*(44)	*(44)	(22)	3 הפרשה להפסדי אשראי
394	394	849	3 חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי, נטו
*149	*147	9	נכסים אחרים
544	542	864	סך כל הנכסים
			התחייבויות:
-	-	1	אשראי מתאגידים בנקאיים
219	239	**-	אשראי מחברה אם
158	155	556	4 זכאים בגין פעילות בכרטיסי אשראי
*44	*31	159	התחייבויות אחרות
421	425	716	סך כל ההתחייבויות
*123	*117	148	הון עצמי המיוחס לבעלי המניות
544	542	864	סך כל ההתחייבויות וההון

* ביום 1 בינואר 2011 אימצה החברה לראשונה את הוראת המפקח על הבנקים בדבר "מדידה וגילוי של חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי". מספרי השוואה לשנים קודמות לא הוצגו מחדש, ולכן הנתונים ליום 30 בספטמבר 2011 אינם ברי השוואה לנתונים המסומנים ב-* בשנת 2010. להסברים נוספים לגבי השפעת האימוץ לראשונה של ההוראה ראה ביאור 3 להלן.

** מייצג סכום הנמוך מ-1 מיליון ש"ח.

שאל מזרחי חשבונאי ראשי	ישראל דוד מנהל כללי	ראובן שפיגל יו"ר הדירקטוריון
---------------------------	------------------------	---------------------------------

תאריך אישור הדוחות: 22 בנובמבר 2011.

הבאורים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

תמצית זוח רווח והפסד ביניים מאוחד

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

לשנה שהסתיימה ביום	לתשעה חודשים שהסתיימו ביום		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום		באור	
	31 בדצמבר 2010 (מבוקר)	30 בספטמבר 2010	30 בספטמבר 2011 (בלתי מבוקר)	30 בספטמבר 2010		
101	77	68	26	23	7	הכנסות מעסקאות בכרטיסי אשראי ⁽¹⁾ רווח מפעילות מימון לפני הוצאות בגין הפסדי אשראי
37	27	35	8	15		הוצאות בגין הפסדי אשראי תפעול מכירה ושיווק הנהלה וכלליות תשלומים לבנקים דמי ניהול
138	104	103	34	38		
6	5	3	*-	(1)		
19	14	11	4	3		
13	8	11	2	2		
*-	-	*-	-	*-		
12	9	8	3	3		
41	30	29	11	11		
91	66	62	20	18		
47	38	41	14	20		רווח מפעולות רגילות לפני מיסים
15	12	14	4	7		הפרשה למיסים על הרווח מפעולות רגילות
32	26	27	10	13		רווח נקי מפעולות רגילות
3,181	2,591	2,683	963	1,272		<u>רווח בסיסי ורווח מדולל למניה רגילה</u> <u>בש"ח:</u> רווח נקי למניה מפעולות רגילות

* מייצג סכום הנמוך מ-1 מיליון ש"ח.

(1) הכנסות מעמלות בתי עסק מוצגות לאחר ניכוי מעמלות למנפיקים אחרים (ראה ביאור 7).

הבאורים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

תמצית זוח על השינויים בהון ביניים

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

<u>הון מניות</u>	<u>עודפים</u>	<u>סה"כ</u>
24	111	135
-	13	13
24	124	148

לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2011 (בלתי מבוקר)

יתרה ליום 30 ביוני 2011

רווח נקי לתקופה

יתרה ליום 30 בספטמבר 2011

<u>הון מניות</u>	<u>עודפים</u>	<u>סה"כ</u>
24	83	107
-	10	10
24	93	117

לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2010 (בלתי מבוקר)

יתרה ליום 30 ביוני 2010

רווח נקי לתקופה

יתרה ליום 30 בספטמבר 2010

<u>הון מניות</u>	<u>עודפים</u>	<u>סה"כ</u>
24	99	123
-	(2)	(2)
24	97	121
-	27	27
24	124	148

לתקופה של תשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2011 (בלתי מבוקר)

יתרה ליום 31 בדצמבר 2010 (מבוקר)

השפעה מצטברת, נטו ממס של יישום לראשונה ביום 1 בינואר 2011 של ההוראה בנושא מדידת חובות פגומים והפרשה להפסדי אשראי*

יתרה ליום 31 בדצמבר 2010 לאחר התיאומים מיישום ההוראות החדשות

רווח נקי בתקופה

יתרה ליום 30 בספטמבר 2011

<u>הון מניות</u>	<u>עודפים</u>	<u>סה"כ</u>
24	67	91
-	26	26
24	93	117

לתקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2010 (בלתי מבוקר)

יתרה ליום 31 בדצמבר 2009

רווח נקי לתקופה

יתרה ליום 30 בספטמבר 2010

<u>הון מניות</u>	<u>עודפים</u>	<u>סה"כ</u>
24	67	91
-	32	32
24	99	123

לשנה שהסתיימה ביום

31 בדצמבר 2010 (מבוקר)

יתרה ליום 31 בדצמבר 2009

רווח נקי לשנה

יתרה ליום 31 בדצמבר 2010

* ראה באור 3 להלן.

הבאורים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

תמצית זוח על תזרימי המזומנים ביניים מאוחז **

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

לשנה שהסתיימה ביום	לתשעה חודשים שהסתיימו ביום		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום	
	30 בספטמבר 2010	30 בספטמבר 2011	30 בספטמבר 2010	30 בספטמבר 2011
(מבוקר)				
32	26	27	10	13
1	1	(2)	-	(2)
6	5	3	*-	(1)
(13)	(10)	142	(2)	149
(27)	(20)	(107)	(5)	(93)
(1)	2	63	3	66
10	6	(88)	1	(92)
13	18	(370)	-	(382)
23	24	(458)	1	(474)
-	-	1	-	1
(23)	(27)	399	(4)	412
(23)	(27)	400	(4)	413
(1)	(1)	5	-	5
2	2	1	1	1
1	1	6	1	6

תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת

רווח נקי לתקופה
מסים נדחים נטו
הוצאות בגין הפסדי אשראי
נכסים אחרים
התחייבויות אחרות

מזומנים נטו שנבעו מפעילות (ששמשו
לפעילות) שוטפת

תזרימי מזומנים מפעילות בנכסים

אשראי למחזיקי כרטיס ולבתי עסק,
נטו
ירידה (עלייה) בחייבים אחרים בגין
פעילות בכרטיסי אשראי, נטו
מזומנים נטו (ששימשו לפעילות)
שנבעו מפעילות בנכסים

תזרימי מזומנים מפעילות בהתחייבויות

אשראי לזמן קצר מתאגידים בנקאיים,
נטו
עליה (ירידה) בזכאים בגין פעילות
בכרטיסי אשראי, נטו
מזומנים נטו שנבעו מפעילות (ששימשו
לפעילות) בהתחייבויות
עליה (ירידה) במזומנים ושווי מזומנים
יתרת מזומנים ושווי מזומנים לתחילת
התקופה
יתרת מזומנים ושווי מזומנים לסוף
התקופה

* מייצג סכום הנמוך מ-1 מיליון ש"ח
** לפרטים בדבר העברת פעילות "דיינרס ללא YOU", ראה ביאור 1 א' להלן.

הבאורים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים מאוחזים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

א. כללי

דיינרס קלוב ישראל בע"מ (להלן "החברה" או "דיינרס") הינה תאגיד בישראל וזכיינית של רשת דיינרס קלוב הבינלאומית והינה בשליטת חברת כרטיסי אשראי לישראל בע"מ (להלן: "כאל"). כמו כן, מחזיקה במניות החברה דור אלון החזקות בריבוע הכחול ישראל בע"מ.

החברה עוסקת בתפעול כרטיסי האשראי "דיינרס". תוקף הזיכיון שניתן לה מדיינרס קלוב הבינלאומית הינו עד שנת 2017.

תמצית הדוחות הכספיים הרבעוניים המאוחדים של החברה ליום 30 בספטמבר 2011 כוללים את אלה של החברה ושל חברת בת שלה (להלן: "הקבוצה"). תמצית הדוחות הכספיים הרבעוניים המאוחדים ערוכים בהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו בדבר עריכת דוח כספי רבעוני של תאגיד בנקאי, ובהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (ISRAELI GAAP) לדיווח כספי לתקופות ביניים, ואינה כוללת את כל המידע הנדרש בדוחות כספיים שנתיים מלאים. יש לקרוא אותם ביחד עם הדוחות הכספיים ליום ולשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2010 (להלן: "הדוחות השנתיים").

המדיניות החשבונאית של הקבוצה בתמצית דוחות כספיים רבעוניים מאוחדים אלה, הינה המדיניות שיושמה בדוחות השנתיים, למעט המפורט בסעיף ה' להלן.

בהתאם להנחיות המפקח על הבנקים, פרסום הדוחות הכספיים הוא על בסיס דוחות מאוחדים בלבד.

נכסי החברה והתחייבויותיה עד ליום 30 ביוני 2011 כללו נכסים והתחייבויות מפעולות בכרטיסי אשראי מסוג דיינרס ומשתייכים למועדון הצרכנות "YOU". עם השלמת השינוי במבנה הבעלות בחברה, כמתואר בביאור 2 ב' להלן, רכשה החברה מחברת האם ביום 1 ביולי 2011 נכסים והתחייבויות מפעילות בכרטיסי אשראי מסוג "דיינרס" שאינם משתייכים למועדון הצרכנות "YOU".

ב. עקרונות הדיווח הכספי

תמצית דוחות כספיים אלה הוכנה באופן המפורט להלן:

- בנושאים שבליבת העסק הבנקאי - הטיפול החשבונאי הינו בהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו ובהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בבנקים בארה"ב אשר אומצו במסגרת הוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים.
- בנושאים שאינם בליבת העסק הבנקאי - הטיפול החשבונאי הינו בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל ובהתאם לתקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) מסוימים ופרשנויות של הוועדה לפרשנויות של דיווח כספי בינלאומי (IFRIC) המתייחסות אליהם. התקינה הבינלאומית מיושמת על פי העקרונות המפורטים להלן:
  - במקרים שבהם עולה סוגיה מהותית אשר אינה מקבלת מענה בתקנים הבינלאומיים או בהוראות היישום של המפקח, הקבוצה מטפלת בסוגיה בהתאם לכללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב שחלים ספציפית על נושאים אלו;
  - במקרים בהם לא קיימת התייחסות ספציפית בתקנים או בפרשנויות לנושאים מהותיים או שקיימות מספר חלופות לטיפול בנושא מהותי, הקבוצה פועלת לפי הנחיות יישום ספציפיות שנקבעו על ידי המפקח;
  - במקומות בהם בתקן בינלאומי שאומץ קיימת הפניה לתקן בינלאומי אחר שאומץ בהוראות הדיווח לציבור, הקבוצה פועלת בהתאם להוראות התקן הבינלאומי;
  - במקומות בהם בתקן בינלאומי שאומץ קיימת הפניה לתקן בינלאומי שלא אומץ בהוראות הדיווח לציבור, הקבוצה פועלת בהתאם להוראות הדיווח ובהתאם לכללי החשבונאות המקובלים בישראל;
  - במקומות בהם בתקן בינלאומי שאומץ קיימת הפניה להגדרה של מונח שמוגדר בהוראות הדיווח לציבור, תבוא הפניה להגדרה בהוראות במקום ההפניה המקורית.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים ליום 30 בספטמבר 2011

ביאור 1 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ג. שימוש באומדנים

בעריכת תמצית הדוחות הכספיים הרבעוניים המאוחדים בהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו נדרשת הנהלת החברה להשתמש בשיקול דעת, בהערכות, אומדנים והנחות אשר משפיעים על יישום המדיניות ועל הסכומים של נכסים והתחייבויות, הכנסות והוצאות. יובהר שהתוצאות בפועל עלולות להיות שונות מאומדנים אלה.

שיקול הדעת של ההנהלה, בעת יישום המדיניות החשבונאית של הקבוצה וההנחות העיקריות ששימשו בהערכות הכרוכות באי וודאות, הינם עקביים עם אלו ששימשו בעריכת הדוחות הכספיים השנתיים.

ד. שינוי סיווג

בעקבות היישום לראשונה של תקני חשבונאות מסוימים והוראות הפיקוח על הבנקים (ראה סעיף ה' להלן) סעיפים מסוימים במסגרת הדוחות הכספיים ומספרי השוואה סווגו מחדש כדי להתאים לכותרות הסעיפים ולדרישות הדיווח בתקופה השוטפת. בפרט, סווגו מחדש נתוני חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי, נטו ליום ליום 31 בדצמבר 2010, כדי להתאים להצגה בסכום ברוטו החל מיום 1 בינואר 2011.

ה. יישום לראשונה של תקני חשבונאות, עדכוני תקינה חשבונאית והוראות הפיקוח על הבנקים

החל מהתקופות המתחילות ביום 1 בינואר 2011 מיישמת החברה תקנים חשבונאיים והוראות המפורטים להלן:

1. הוראות הפיקוח על הבנקים בנושא מדידה וגילוי של חובות פגומים, סיכון אשראי, והפרשה להפסדי אשראי ותיקון להוראות בנושא טיפול בחובות בעייתיים;
2. תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) מסוימים והפרשנויות של הוועדה לפרשנויות של דיווח כספי בינלאומי (IFRIC) שמתייחסות ליישום תקנים אלו.

להלן תיאור מהות השינויים שננקטו במדיניות החשבונאית בתמצית דוחות כספיים רבעוניים מאוחדים אלה:

1. הוראות הפיקוח על הבנקים בנושא מדידה וגילוי של חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי

בהתאם להוראה החדשה של המפקח על הבנקים בנושא מדידה וגילוי של חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי מיישמת החברה, החל מ-1 בינואר 2011, את תקני החשבונאות האמריקאיים בנושא (ASC 310) ועמדות של רשויות הפיקוח על הבנקים בארה"ב ושל הרשות לניירות ערך בארה"ב, כפי שאומצו בהוראות הדיווח לציבור.

חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי ויתרות חוב אחרות

ההוראה מיושמת לגבי כל יתרות החוב, כגון, פיקדונות בבנקים, חייבים בגין כרטיסי אשראי וכו'. יתרות חוב אחרות לגביהם לא נקבעו בהוראות הדיווח לציבור כללים ספציפיים בדבר מדידת הפרשה להפסדי אשראי (כגון: פיקדונות בבנקים) מדווחים בספרי החברה לפי יתרת חוב רשומה. יתרת החוב הרשומה מוגדרת כיתרת החוב, לאחר ניכוי מחיקות חשבונאיות, אך לפני ניכוי הפרשה להפסדי אשראי בגין אותו חוב. יתרת החוב הרשומה אינה כוללת ריבית צבורה שלא הוכרה, או שהוכרה בעבר ולאחר מכן בוטלה. לאור זאת, יתרות אשראי שהוצגו בתקופות שלפני תקופת יישום ההוראה לראשונה אינן ברות השוואה ליתרות האשראי המדווחות לאחר תחילת יישומה. לגבי יתרות חוב אחרות, לגביהן קיימים כללים ספציפיים בדבר מדידה והכרה של הפרשה לירידת ערך, החברה ממשיכה ליישם את אותם כללי מדידה.

ביאורים לתמצית הזוחות הכספיים ביניים מאוחדים ליום 30 בספטמבר 2011

ביאור 1 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

הפרשה להפסדי אשראי

החברה קבעה נהלים לסיווג אשראי ולמדידת ההפרשה להפסדי אשראי כדי לקיים הפרשה ברמה מתאימה לכיסוי הפסדי אשראי צפויים בהתייחס לתיק האשראי שלה. בנוסף, החברה קבעה נהלים הנדרשים לקיום, כחשבון התחייבותי נפרד, הפרשה ברמה מתאימה כדי לכסות הפסדי אשראי צפויים הקשורים למכשירי אשראי חוץ מאזניים (כגון: התקשרויות למתן אשראי, מסגרות אשראי שלא נוצלו וערבויות).

ההפרשה לכיסוי הפסדי האשראי הצפויים בהתייחס לתיק האשראי מוערכת באחד משני מסלולים: "הפרשה פרטנית" ו"הפרשה קבוצתית". כמו כן, החברה בוחנת את הנאותות הכוללת של ההפרשה להפסדי אשראי.

הפרשה פרטנית להפסדי אשראי - החברה בחרה לזהות לצורך בחינה פרטנית חובות שסך יתרתם החוזית הינה מעל 500 אלפי ש"ח. הפרשה פרטנית להפסדי אשראי מוכרת לגבי כל חוב שסווג כפגום. חוב מסווג כפגום כאשר בהתבסס על מידע ואירועים עדכניים צפוי שהחברה לא תוכל לגבות את כל הסכומים המגיעים לה לפי התנאים החוזיים של הסכם החוב. בכל מקרה, חוב מסווג כחוב פגום כאשר קרן או ריבית בגינו מצויים בפיגור של 90 ימים או יותר. כמו כן, כל חוב שתנאיו שונו במסגרת ארגון מחדש של חוב בעייתי יסווג כחוב פגום.

ההפרשה הפרטנית להפסדי אשראי מוערכת בהתבסס על תזרימי המזומנים העתידיים הצפויים, מהוונים בשיעור הריבית האפקטיבית המקורית של החוב.

הפרשה קבוצתית להפסדי אשראי - מחושבת כדי לשקף הפרשות לירידת ערך בגין הפסדי אשראי בלתי מזוהים פרטנית הגלומים בקבוצות גדולות של חובות קטנים בעלי מאפייני סיכון דומים, וכן בגין חובות שנבחנו פרטנית ונמצא שהם אינם פגומים. ההפרשה להפסדי אשראי בגין חובות המוערכים על בסיס קבוצתי, מחושבת בהתאם לכללים שנקבעו ב- FAS 5 (ASC 450), טיפול חשבונאי בתלויות, בהתבסס על שיעורי הפסד היסטוריים בסוגי אשראי שונים.

ההפרשה הנדרשת בהתייחס למכשירי האשראי החוץ מאזניים מוערכת בהתאם לכללים שנקבעו ב- FAS 5 (ASC 450). ההפרשה המוערכת על בסיס קבוצתי עבור מכשירי האשראי החוץ מאזניים מבוססת על שיעורי ההפרשה שנקבעו עבור האשראי המאזני (כמפורט לעיל), תוך התחשבות בשיעור המימוש לאשראי הצפוי של סיכון האשראי החוץ מאזני. שיעור המימוש לאשראי מחושב על ידי החברה בהתבסס על מקדמי המרה לאשראי כמפורט בהוראות ניהול בנקאי תקין מספר 203, מדידה והלימות הון- סיכון אשראי- הגישה הסטנדרטית.

החברה מסווגת את כל החובות הבעייתיים שלה ואת פריטי האשראי החוץ מאזני בעייתיים בסיווגים: השגחה מיוחדת, נחות או פגום.

הכרה בהכנסה

במועד סיווג החוב כפגום החברה מגדירה את החוב כחוב שאינו צובר הכנסות ריבית ומפסיקה לצבור בגינו הכנסות ריבית, למעט האמור להלן לגבי חובות מסוימים שאורגנו מחדש. כמו כן, במועד סיווג החוב כפגום החברה מבטלת את כל הכנסות הריבית שנצברו וטרם נגבו, ואשר הוכרו כהכנסה ברווח והפסד. החוב ממשיך להיות מסווג כחוב שאינו צובר ריבית, כל עוד לא בוטל לגביו הסיווג כחוב פגום. חוב אשר פורמאליית עבר ארגון מחדש של חוב בעייתי ולאחר הארגון מחדש קיים ביטחון סביר שהחוב יפרע ויבוצע בהתאם לתנאיו החדשים, יטופל כחוב פגום שצובר הכנסות ריבית. לגבי חובות שנבחנו ומפורשים על בסיס קבוצתי אשר מצויים בפיגור של 90 יום או יותר מפסיקה החברה צבירת הכנסות

ארגון מחדש של חוב בעייתי

חוב אשר פורמאלי עבר ארגון מחדש של חוב בעייתי מוגדר כחוב אשר לגביו, מסיבות כלכליות או משפטיות הקשורות לקשיים פיננסיים של חייב, החברה העניקה ויתור בדרך של שינוי בתנאי החוב במטרה להקל על החייב את נטל תשלומי המזומן בטווח הקרוב (הפחתה או דחייה של תשלומים במזומן שנדרשים מהחייב).

לצורך קביעה האם הסדר חוב שבוצע על ידי החברה מהווה ארגון מחדש של חוב בעייתי החברה מבצעת בחינה איכותית של מכלול התנאים של ההסדר והנסיבות במסגרתן הוא בוצע, וזאת במטרה לקבוע האם (1) החייב מצוי בקשיים פיננסיים ו- (2) במסגרת ההסדר החברה העניקה ויתור לחייב.

לצורך קביעה האם החייב נמצא בקשיים פיננסיים, החברה בוחנת האם קיימים סממנים המצביעים על היותו של הלווה בקשיים במועד ההסדר או על קיום אפשרות סבירה שהלווה יקלע לקשיים פיננסיים ללא ההסדר. בין היתר, החברה בוחנת קיום אחת או יותר מהנסיבות המפורטות להלן: למועד ההסדר החוב הלווה נמצא בכשל, לרבות כאשר חוב אחר כלשהו של הלווה הינו בכשל; לגבי החובות שלמועד ההסדר אינם בפיגור החברה מעריכה האם בהתאם ליכולת הפירעון הנוכחית קיימת סבירות כי בעתיד הנראה לעין הלווה יקלע למצב של כשל ולא יעמוד בתנאים החוזיים המקוריים של החוב; החייב הוכרז כפושט רגל, נמצא בתהליך של כינוס נכסים או קיימים ספקות משמעותיים להמשך קיומו של הלווה כעסק חי; וכן ללא שינוי תנאי החוב, החייב לא יהיה מסוגל לגייס חוב ממקורות אחרים בריבית שוק המקובלת לגבי חייבים שאינם בכשל.

החברה מסיקה כי במסגרת ההסדר הוענק לחייב ויתור, גם אם במסגרת ההסדר בוצעה העלאה בריבית החוזית, אם מתקיים אחד או יותר מהמצבים הבאים: כתוצאה מארגון מחדש, החברה לא צפויה לגבות את כל סכומי החוב (לרבות ריבית שנצברה בהתאם לתנאים החוזיים); שווי הוגן עדכני של הביטחון לגבי חובות מותנים בביטחון אינו מכסה את יתרת החוב החוזית ומצביע על היעדר יכולת גביה של כל סכומי החוב; לחייב לא קיימת אפשרות לגייס מקורות בשיעור הנהוג בשוק עבור חוב בעל תנאים ומאפיינים כגון אלו של החוב שהועמד במסגרת ההסדר.

בנוסף, החברה לא מסווגת חוב כחוב בעייתי שאורגן מחדש אם במסגרת ההסדר הוענקה לחייב דחיית תשלומים שאינה מהותית בהתחשב בתדירות התשלומים, בתקופה החוזית לפירעון ובמשך החיים הממוצע הצפוי של החוב המקורי. לעניין זה, אם בוצעו מספר הסדרים הכרוכים בשינוי תנאי החוב, החברה מביאה בחשבון את ההשפעה המצטברת של הארגונים הקודמים לצורך קביעה האם הדחייה בתשלומים אינה מהותית.

חובות שאורגנו מחדש, לרבות כאלה שטרם הארגון מחדש נבחנו על בסיס קבוצתי, יסווגו כחוב פגום ויוערכו על בסיס פרטני לצורך ביצוע הפרשה להפסדי אשראי או מחיקה חשבונאית.

לאור העובדה שהחוב שלגביו בוצע ארגון מחדש של חוב בעייתי לא ייפרע בהתאם לתנאים החוזיים המקוריים שלו, החוב ממשיך להיות מסווג כחוב פגום גם לאחר שהחייב חוזר למסלול פירעון בהתאם לתנאים החדשים.

מחיקה חשבונאית

החברה מוחקת חשבונאית כל חוב או חלק ממנו המוערך על בסיס פרטני שנחשב כאינו בר גביה ובעל ערך נמוך כך שהותרו כנכס אינה מוצדקת, או חוב בגינו מנהלת החברה מאמצי גביה ארוכי טווח (המוגדרים ברוב המקרים כתקופה העולה על שנתיים). לגבי החובות המוערכים על בסיס קבוצתי, נקבעו כללי המחיקה בהתבסס על תקופת הפיגור שלהם (ברוב המקרים מעל 150 ימי פיגור רצופים) ועל פרמטרים בעייתיים אחרים. יובהר כי מחיקות חשבונאיות אינן כרוכות בויתור משפטי והן מקטינות את יתרת החוב המדווחת לצרכים חשבונאיים בלבד, תוך יצירת בסיס עלות חדש לחוב בספרי החברה.

2. תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) מסוימים בנושאים שאינם בליבת העסק הבנקאי

2.1 IFRS 3 (2008), צירופי עסקים, IAS 27 (2008), דוחות כספיים מאוחדים ונפרדים, IAS 28, השקעות בחברות כלולות ו- IAS 31, זכויות בעסקאות משותפות

חברות בנות

חברות בנות הינן ישויות הנשלטות על ידי הקבוצה. הדוחות הכספיים של חברות בנות נכללים בדוחות הכספיים המאוחדים מיום השגת השליטה ועד ליום הפסקת השליטה.

המדיניות החשבונאית של חברות בנות הותאמה למדיניות החשבונאית שאומצה על ידי הקבוצה.

עסקאות בין חברתיות

יתרות הדדיות בקבוצה והכנסות והוצאות שטרם מומשו, הנובעות מעסקאות בין חברתיות, בוטלו במסגרת הכנת הדוחות הכספיים המאוחדים.

2.2 IAS 21, השפעת השינויים בשערי חליפין של מטבע חוץ

עסקאות במטבע חוץ

עסקאות במטבע חוץ מתורגמות למטבעות הפעילות הרלוונטיים של החברה ושלוחותיה לפי שער החליפין שבתוקף בתאריכי העסקאות. נכסים והתחייבויות כספיים הנקובים במטבע חוץ במועד הדיווח, מתורגמים למטבע הפעילות לפי שער החליפין שבתוקף לאותו יום. הפרשי שער בגין הפריטים הכספיים הינם ההפרש שבין העלות המופחתת במטבע הפעילות לתחילת התקופה, כשהוא מתואם לריבית האפקטיבית ולתשלומים במשך התקופה, לבין העלות המופחתת במטבע חוץ מתורגמת לפי שער החליפין לסוף התקופה.

נכסים והתחייבויות לא כספיים הנקובים במטבעות חוץ והנמדדים לפי שווי הוגן, מתורגמים למטבע הפעילות לפי שער החליפין שבתוקף ביום בו נקבע השווי הוגן. הפרשי שער הנובעים מתרגום למטבע הפעילות מוכרים ברווח והפסד. פריטים לא כספיים הנקובים במטבע חוץ והנמדדים לפי עלות היסטורית, מתורגמים לפי שער החליפין שבתוקף למועד העסקה.

2.3 IAS 36, ירידת ערך נכסים

ירידת ערך נכסים שאינם פיננסיים

הערך בספרים של הנכסים הלא פיננסיים של הקבוצה, למעט נכסי מיסים נדחים, נבדק בכל מועד דיווח כדי לקבוע האם קיימים סימנים המצביעים על ירידת ערך. באם קיימים סימנים כאמור, מחושב אומדן של סכום בר השבחה של הנכס. בתקופות העוקבות למועד ההכרה לראשונה, מבוצעת אחת לשנה בתאריך קבוע עבור כל נכס, הערכה של סכום בר השבחה של נכסים בלתי מוחשיים בעלי אורך חיים בלתי מוגדר או שאינם זמינים לשימוש או באופן תכוף יותר, אם קיימים סימנים לירידת ערך. הסכום בר השבחה של נכס או של יחידה מניבת מזומנים הינו הגבוה מבין שווי השימוש ומחיר המכירה נטו (שווי הוגן, בניכוי הוצאות מכירה).

בקביעת שווי השימוש, מהוות הקבוצה את תזרימי המזומנים העתידיים החזויים לפי שיעור היוון לפני מסים, המשקף את הערכות השוק לגבי ערך הזמן של הכסף והסיכונים הספציפיים המתייחסים לנכס. למטרת בחינת ירידת ערך, הנכסים אשר אינם ניתנים לבחינה פרטנית מקובצים יחד לקבוצת הנכסים הקטנה ביותר אשר מניבה תזרימי מזומנים משימוש מתמשך, אשר הינם בלתי תלויים בעיקרם בנכסים ובקבוצות אחרות ("יחידה מניבת מזומנים").

הפסדים מירידת ערך מוכרים כאשר הערך בספרים של הנכס או של יחידה מניבת מזומנים אליה הנכס משתייך עולה על הסכום בר השבחה, ונזקפים לרווח והפסד. הפסדים מירידת ערך שהוכרו לגבי יחידות מניבות מזומנים, מוקצים תחילה להפחתת הערך בספרים של מוניטין שיוחס ליחידות אלה, ולאחר מכן להפחתת הערך בספרים של הנכסים האחרים ביחידה מניבת המזומנים, באופן יחסי.

הפסדים מירידת ערך שהוכרו בתקופות קודמות נבדקים מחדש בכל מועד דיווח כדי לקבוע האם קיימים סימנים לכך שהפסדים קטנו או לא קיימים עוד. הפסד מירידת ערך מבוטל אם חל שינוי באומדנים ששימשו לקביעת הסכום בר השבחה, אך ורק במידה שהערך בספרים של הנכס, אחרי ביטול ההפסד מירידת הערך, אינו עולה על הערך בספרים בניכוי פחת או הפחתות, שהיה נקבע אלמלא הוכר הפסד מירידת ערך.

2.4 IAS 33, רווח למניה

הקבוצה מציגה נתוני רווח למניה בסיסי ומדולל לגבי הון המניות הרגילות שלה. הרווח הבסיסי למניה מחושב על ידי חלוקת הרווח או ההפסד המיוחסים לבעלי המניות הרגילות של הקבוצה במספר הממוצע המשוקלל של המניות הרגילות שהיו במחזור במשך התקופה. חישוב הרווח המדולל למנייה זהה לחישוב הרווח הבסיסי.

1. יישום לראשונה של תקני חשבונאות, עדכוני תקינה חשבונאית והוראות הפקוח על הבנקים

1. הסבר בנוגע להשפעת היישום לראשונה של תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) מסוימים

כפי שצוין, בתמצית דוחות רבעוניים מאוחדים אלו יושמו לראשונה תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) בנושאים המפורטים להלן והפרשנויות של הוועדה לפרשנויות של דיווח כספי בינלאומי (IFRIC) שמתייחסות ליישומם:

- 3⁻ IFRS (2008), צירופי עסקים;
- 8⁻ IAS, מדיניות חשבונאית, שינויים באומדנים חשבונאיים וטעויות;
- 10⁻ IAS, אירועים לאחר תקופת הדיווח;
- 21⁻ IAS, השפעות השינויים בשערי חליפין של מטבע חוץ;
- 27⁻ IAS (2008), דוחות כספיים מאוחדים ונפרדים;
- 33⁻ IAS, רווח למניה;
- 34⁻ IAS, דיווח כספי לתקופות ביניים;
- 36⁻ IAS, ירידת ערך נכסים;

להלן הסבר אודות השפעת יישום תקני IFRS בנושאים מסוימים והפרשנויות להם:

1. IFRS 3 (2008), צירופי עסקים

בהתאם להנחיות המפקח על הבנקים, תאגיד בנקאי רשאי ליישם את התקן למפרע או באופן של מכאן ולהבא החל מהדוחות הכספיים לתקופות המתחילות ביום 1 בינואר 2011. החברה בחרה ליישם את התקן באופן של מכאן ולהבא החל מהדוחות הכספיים לתקופות המתחילות ביום 1 בינואר 2011. לאור זאת, לא קיימת השפעה כתוצאה מיישום IFRS 3 (2008) לראשונה.

2. ההוראה בנושא מדידה וגילוי של חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי

בהתאם להוראה החדשה של המפקח על הבנקים בנושא המדידה והגילוי של חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי החברה נדרשת, החל מ- 1 בינואר 2011, ליישם את תקני חשבונאות אמריקאיים (ASC 310) ועמדות של רשויות הפיקוח על הבנקים בארה"ב ושל הרשות לניירות ערך בארה"ב, כפי שאומצו בהוראות הדיווח לציבור. ההוראה לא תיושם למפרע בדוחות כספיים לתקופות קודמות. במועד היישום לראשונה, החברה, בין היתר:

- מחקה חשבונאית כל חוב אשר במועד זה עמד בתנאים למחיקה חשבונאית;
- סיווגה בסיווג של השגחה מיוחדת, נחות, או פגום, כל חוב אשר עמד בתנאים לסיווג כאמור.
- ביטלה את כל הכנסות הריבית שנצברו ולא שולמו בגין כל חוב אשר במועד זה עמד בתנאים המתייחסים;
- התאימה את יתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור ובגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים ליום 1 בינואר 2011 לדרישות ההוראה; וכן
- התאימה את יתרת המיסים השוטפים והמיסים הנדחים לקבל ולשלם, ליום 1 בינואר 2011.

השפעת יישום ההוראה לראשונה בסך 2 מיליוני ש"ח (נטו ממס) נזקפה כהקטנת יתרת העודפים ל- 1 בינואר 2011.

2. תקני חשבונאות חדשים והוראות חדשות של המפקח על הבנקים בתקופה שלפני יישומם

1. בחודש דצמבר 2006 פרסם המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות את תקן חשבונאות 23, הטיפול החשבונאי בעסקאות בין ישות לבין בעל שליטה בה. התקן מחליף את תקנות ניירות ערך (הצגת פעולות בין תאגיד לבין בעל שליטה בו בדוחות הכספיים), התשנ"ו-1996, כפי שאומצו בהוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים. התקן קובע כי נכסים והתחייבויות שלגביהם בוצעה עסקה בין הישות לבין בעל השליטה בה ימדדו במועד העסקה לפי שווי הוגן וההפרש בין השווי הוגן לבין התמורה שנזקפה בעסקה ייזקף להון העצמי. הפרש בחובה מהווה במהותו דיבידנד ולכן מקטין את יתרת העודפים. הפרש בזכות מהווה במהותו השקעת בעלים ולכן יוצג בסעיף נפרד בהון העצמי שייקרא "קרן הון מעסקה בין ישות לבין בעל השליטה בה".

התקן דן בשלוש סוגיות הנוגעות לעסקאות בין ישות לבין בעל השליטה בה, כדלקמן: (1) העברת נכס לישות מבעל השליטה, או לחילופין, העברת נכס מהישות לבעל השליטה; (2) נטילת התחייבות של הישות כלפי צד שלישי, במלואה או בחלקה, על ידי בעל השליטה, שיפוי הישות על ידי בעל השליטה בה בגין הוצאה, ויותר בעל השליטה לישות על חוב שמגיע לו מהישות, במלואו או בחלקו; ו-(3) הלוואות שניתנו לבעל השליטה או הלוואות שהתקבלו מבעל השליטה. כמו כן, קובע התקן את הגילוי שיש לתת בדוחות הכספיים בנוגע לעסקאות בין הישות לבין בעל השליטה בה במהלך התקופה.

ביום 2 באוקטובר 2011 הופצה טיוטת חוזר בנושא אימוץ תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) מסוימים. במסגרת הטיטה נקבע, בין היתר, כי החל מיום 1 בינואר 2012, לצורך טיפול חשבונאי בפעולות בין תאגיד בנקאי לבין בעל שליטה בו ובין חברה בשליטת התאגיד הבנקאי, יש ליישם את כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב. במצבים בהם בכללים כאמור לא קיימת התייחסות לאופן הטיפול, יישמו הכללים שנקבעו בתקן 23, זאת בעקביות לעקרונות אימוץ תקני הדיווח הכספי הבינלאומיים בנושאים שאינם בליבת העסק הבנקאי.

החברה בוחנת את ההשפעה הצפויה מיישום התקן לראשונה.

2. בחודש יולי 2006 פרסם המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות את תקן חשבונאות מספר 29, אימוץ תקני דיווח כספי בינלאומיים. התקן קובע כי ישויות הכפופות לחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968 ומחויבות לדווח על פי תקנותיו של חוק זה, יערכו את דוחותיהן הכספיים לפי תקני IFRS לתקופות המתחילות החל מיום 1 בינואר 2008. האמור לא חל על תאגידים בנקאיים שדוחותיהם הכספיים ערוכים בהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו.

בחודש יוני 2009 פרסם הפיקוח על הבנקים מכתב בנושא דיווח של תאגידים בנקאיים וחברות כרטיסי אשראי בישראל לפי תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) אשר קובע את אופן האימוץ הצפוי של תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) על ידי תאגידים בנקאיים. בהתאם לחוזר, תאריך היעד לדיווח של תאגידים בנקאיים בהתאם לתקני ה-IFRS הינו:

• בנושאים שאינם בליבת העסק הבנקאי - ביום 1 בינואר 2011. יחד עם זאת, תקני IFRS בנושאים המפורטים להלן טרם נכנסו לתוקף והם יאומצו בהתאם להנחיות הפיקוח על הבנקים לכשיפורסמו בנוגע לעיתוי ולאופן יישומם לראשונה:

- IAS 7, דוחות תזרים מזומנים;

- IAS 12, מסים על ההכנסה;

- IAS 19, הטבות עובד;

- IAS 23, עלויות אשראי;

- IAS 24, גילויים בהקשר לצד קשור.

ביום 2 באוקטובר 2011 הופצה טיוטת חוזר בנושא אימוץ תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) מסוימים. במסגרת הטיטה נקבע, בין היתר, כי תקני דיווח כספי בינלאומיים אלו, למעט IAS 19, יישמו על ידי תאגידים בנקאיים החל מ-1 בינואר 2012. בעת היישום לראשונה של תקני דיווח כספי בינלאומיים אלה תאגידים בנקאיים נדרשים לפעול בהתאם להוראות המעבר שנקבעו בתקנים, לרבות תיקון למפרע של מספרי השוואה, אם הדבר נדרש.

החברה בוחנת את ההשפעה הצפויה מיישום התקנים לראשונה.

• בנושאים בליבת העסק הבנקאי - החל מיום 1 בינואר 2013, כאשר בכוונת הפיקוח על הבנקים לקבל במהלך שנת 2011 החלטה סופית בנושא זה. ההחלטה הסופית תקבע בהתחשב בלוח הזמנים שיקבע בארה"ב ובהתקדמות תהליך ההתכנסות בין גופי התקינה הבינלאומית והאמריקאית.

בנוסף, הובהר כי לאחר השלמת הליך התאמת ההוראות לתקנים הבינלאומיים תיוותר סמכותו של הפיקוח על הבנקים לקבוע הבהרות מחייבות לגבי אופן ישום הדרישות בתקנים הבינלאומיים, וכן לקבוע הוראות נוספות במקרים שבהם הדבר מתחייב לנוכח דרישות רשויות פיקוח במדינות מפותחות בעולם או בנושאים שלגביהם לא קיימת התייחסות בתקנים הבינלאומיים. בנוסף, הפיקוח על הבנקים ישמור על סמכותו לקבוע דרישות גילוי ודיווח.

3. במהלך חודש אפריל 2011 פרסם ה-FASB עדכון תקינה חשבונאית ASU 2011-02 בנושא קביעה על ידי נותן אשראי האם ארגון מחדש של חוב מהווה ארגון מחדש של חוב בעייתי. בהתאם לתקינה אמריקאית בנושא (ASC 310), חוב שאורגן מחדש כחוב בעייתי הינו חוב אשר עבר פורמאלית ארגון מחדש, במסגרתו - מסיבות כלכליות או משפטיות הקשורות לקשיים פיננסיים של חייב - התאגיד הבנקאי העניק ויתור ללווה.

העדכון מספק הנחיות נוספות המבהירות מתי ייחשב ארגון מחדש של חוב כארגון מחדש של חוב בעייתי במסגרתו הוענק על ידי נותן האשראי ויתור. בפרט, נכללו הבהרות בכל הקשור לאופן היישום של מבחן הויתור בריבית אפקטיבית. כמו כן, נכללו הנחיות לקביעה האם הוענק הויתור בארגון מחדש של חוב שבמסגרתו הריבית החוזית בהתאם לתנאים החדשים גבוהה יותר מהריבית החוזית המקורית, אך עדיין נמוכה בהשוואה לריבית בשוק לגבי הלוואות בעלות מאפייני סיכון דומים ובהתחשב במכלול התנאים שנקבעו במסגרת הארגון מחדש. כמו כן הובהר כי במצבים בהם לחייב לא קיימת אפשרות לגייס חוב בעל מאפייני סיכון דומים בתנאי שוק יידרש התאגיד הבנקאי לבחון את מכלול התנאים האחרים של הארגון מחדש לקביעה האם הוענק ויתור.

לצורך קביעה האם הלווה הינו בקשיים יידרש התאגיד הבנקאי, בין היתר, להעריך האם צפוי שהלווה יקלע לאירוע הכשל בעתיד הנראה לעין. במידה ואירוע הכשל כאמור הינו צפוי (probable) על התאגיד הבנקאי להסיק כי הלווה נמצא בקשיים פיננסיים.

בנוסף, בהתאם לתקינה הקיימת, דחייה לא משמעותית בתשלומים לא מהווה ויתור. ה-ASU מספק רשימה של סממנים שעשויים להצביע על כך שהעיקוב אינו מהותי, כגון: הסכום של התשלומים שאורגנו מחדש אינו מהותי ביחס ליתרת החוב שלא נפרעה או ביחס לשווי הביטחון וכן הדחייה אינה מהותית ביחס לתדירות התשלומים (חודשית, רבעונית וכד'), מועד הפירעון החוזי המקורי והמח"מ הצפוי המקורי של החוב. בהתאם ל-ASU, נותן האשראי חייב להביא בחשבון השפעה מצטברת של ארגון מחדש שבוצע בעבר בעת ביצוע הערכה האם הדחייה אינה מהותית.

כמו כן, ה-ASU קובע שורה של דרישות גילוי לגבי פעולות ארגון מחדש של חוב בעייתי.

הכללים שנקבעו ב-ASU יכנסו לתוקף לתקופות המתחילות לאחר 15 ביוני 2011 (כלומר החל מ-1 ביולי 2011). יישום מוקדם אפשרי. שינויים באופן המדידה של הפרשה להפסדי אשראי ייושמו באופן של מכאן ולהבא (כלומר, מדידה של יתרות חוב שיוגדרו כחובות פגומים בעקבות היישום לראשונה של ה-ASU). בהתאם להנחיות הפיקוח על הבנקים, עדכון זה ייושם על ידי תאגידים בנקאיים החל ממועד תחולתו על הבנקים בארה"ב, למעט דרישות הגילוי שלא יחולו בשלב זה.

4. טיוטת הוראות בנושא מתכונת דוח רווח והפסד לתאגיד בנקאי ואימוץ כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב בנושא מדידת הכנסות ריבית

ב-21 בספטמבר 2011 פורסמה טיוטת הוראות אשר נועדה להתאים את הוראות הדיווח לציבור לצורך:

- קביעת אופן ההצגה של דוח רווח והפסד – ההוראה מתאימה את מתכונת דוח רווח והפסד לאופן ההצגה המקובל בעולם ובארה"ב. המתכונת החדשה משנה את אופן ההצגה של מרכיבי הרווח המימוני בגוף דוח רווח והפסד ובביאורים הנלווים לו; מבטלת אבחנה בין עמלות מעסקי מימון לבין עמלות תפעוליות; משנה סיווג של הפרשי הצמדה על הקרן כחלק מ"ריבית" וכן משנה סיווג ושמות של סעיפים אחרים של דוח רווח והפסד. בנוסף, ההוראה מבטלת את סעיף "רווח מפעולות בלתי רגילות" ומאמצת את הגישה הנהוגה בארה"ב לפיה פריטים מיוחדים מוגדרים כפריטים אשר "אינם רגילים" ו"אינם שכחים" וכן קובעת כי סיווג אירוע כלשהו כפריט מיוחד יתאפשר רק באישור מראש של הפיקוח על הבנקים. כמו כן, ההוראה קובעת שינויים למתכונת ביאורים נוספים בדוחות הכספיים.

יישום ההוראות בנוגע למתכונת דוח רווח והפסד יבוצע החל מהדוח לציבור לרבעון הראשון של שנת 2012, באופן של יישום למפרע. מיישום ההוראות לראשונה לא צפויה השפעה למעט שינוי הצגת.

- אימוץ הכללים שנקבעו במסגרת תקני חשבונאות מקובלים בארה"ב בנושא "עמלות שאינן ניתנות להחזרה ועלויות אחרות" – ההוראה קובעת כללים לטיפול בעמלות מיצירת הלוואות ובעלויות ישירות ליצירת הלוואות. העמלות והעלויות הכשירות בהתאם לקריטריונים שנקבעו בהוראה לא יוכרו באופן מיידי בדוח רווח והפסד אלא יובאו בחשבון בחישוב שיעור הריבית האפקטיבית של הלוואה. בנוסף, ההוראה משנה טיפול בעמלות ועלויות הקשורות להתחייבויות להקצאת אשראי לרבות עסקאות בכרטיסי אשראי. כמו כן, בהוראה נקבעו כללים בנוגע לטיפול בשינויים בתנאי החוב אשר לא מהווים ארגון מחדש של חוב בעייתי, טיפול בפירעונות מוקדמים של חובות וכן טיפול בעסקאות מתן אשראי אחרות כגון עסקאות סינדיקציה.

הכללים שנקבעו בהוראה מהווים שינוי משמעותי לעומת הכללים הקיימים כיום בהוראות הדיווח לציבור. ההיערכות ליישום הכללים שנקבעו בהוראה הינה מורכבת ובכוונת הפיקוח על הבנקים ללוות את תהליך ההיערכות של התאגידים הבנקאיים, במיוחד בכל הקשור לזיהוי העלויות הכשירות. בהתאם לטיוטת החוזר נקבע כי הכללים בנושא ייושמו מיום 1 בינואר 2013 ואילך. ההוראות בקשר לשינוי בהגדרת "ריבית" בגין חובות פגומים ייושמו לגבי חובות שסווגו כפגומים מיום 1 בינואר 2012 ואילך בלבד.

החברה לומדת את טיוטת הוראה ובוחנת את ההשלכות הצפויות מיישומה לראשונה.

ביאורים לתמצית הזוחות הכספיים ביניים מאוחדים ליום 30 בספטמבר 2011

ביאור 2 - התחייבויות תלויות

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח				
31 בדצמבר 2010	30 בספטמבר 2011	31 בדצמבר 2010	30 בספטמבר 2010	30 בספטמבר 2011
הפרשה להפסדי אשראי				
(נתוני פרופרמה)				
(מבוקר)				
	(לא מבוקר)	(מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)
				א. מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים
				מסגרות אשראי של כרטיסי אשראי שלא נוצלו:
2	4	1,296	1,354	1,253
*-	*-	1,249	1,286	1,238
				סיכון האשראי באחריות החברה
				סיכון האשראי באחריות הבנק

* מייצג סכום הנמוך מ-1 מיליון ש"ח.

ב. הסכם עקרונות עם קבוצת אלון

במסגרת מהלך להידוק שיתוף הפעולה והעמקת החדירה של מועדון You, נחתם בחודש אפריל 2011 מסמך עקרונות בין כאל לבין אלון החזקות ברבוע כחול ישראל בע"מ, מנה קמעונאות בע"מ, דור אלון אנרגיה בישראל (1988) בע"מ, דור אלון פיננסים בע"מ ומועדון לקוחות רבוע כחול – דור אלון (להלן במשותף: "קבוצת אלון") בנושא המשך הבעלות המשותפת בחברה. על פי מסמך העקרונות, שונה ההסכם הקודם בנושא הפעילות המשותפת בחברה וכן הוארך הסכם מועדון You עד תום שנת 2015. המסמך התווה מחדש את חלוקת רווחי דיינרס כך שלא תהיה מותנית בהשגת יעד כמותי של פעילות מועדון You. ע"פ מסמך העקרונות, 49% מהון המניות של דיינרס נמכרו לקבוצת אלון. ההסכם נכנס לתוקפו החל מיום 1 ביולי 2011.

ג. התחייבויות לשיפוי דירקטורים ונושאי משרה

החברה התחייבה לפטור מראש דירקטורים ונושאי משרה בחברה (כהגדרתם בהחלטה), מאחריות בשל נזק שייגרם לחברה עקב הפרת חובת זהירות מצד הדירקטור או נושא המשרה. בנוסף, התחייבה החברה לשפות הדירקטורים ונושאי משרה, בשל התחייבות כספית אפשרית שתוטל עליהם, ובגין הוצאות התדיינות סבירות בגין סוגי אירועים מסוימים המפורטים בהצגת ההחלטה. הפטור מאחריות והתחייבות למתן השיפוי, כאמור – כפופים לעקרונות ולהתניות הבאים:

א. הפטור מאחריות והתחייבות למתן השיפוי יחולו רק על הדירקטורים ונושאי המשרה בחברה שכינהו משנת 2011 ואילך.

ב. הפטור מאחריות והתחייבות למתן שיפוי לא יחולו בשל אירועים הכרוכים בפעולות או מחדלים, כדלקמן:

- הפרת חובת אמונים.
- הפרת חובת זהירות שנעשתה בכוונה ובפזיזות (למעט אם נעשתה ברשלנות בלבד).
- פעולה שנעשתה מתוך כוונה להפיק רווח אישי שלא כדין.
- קנס או כופר שהוטל על נושא המשרה.

ג. הסכום המרבי של השיפויים שיינתנו לכל נושאי המשרה והדירקטורים בחברה לא יעלה על 10% מההון העצמי של החברה, ובתנאי שמימוש השיפוי לא יפגע ביחס ההון המזערי הנדרש על פי הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 311, ובתנאי שמימוש השיפוי לא יגרם לחריגה ממגבלות השיפוי הקבוצתיות שנקבעו בחברה האם.

ד. שינוי חקיקה

בישיבת הממשלה מיום 30 באוקטובר 2011, הוחלט לאמץ את פרק המיסוי בדוח ועדת טרכטנברג. במסגרת תיקון דיני המס ייכללו, בין היתר, התיקונים הבאים:

(א) עצירת מתווה ההפחתה של מס החברות לתאגידיים, שנקבע בחוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה ליישום התוכנית הכלכלית לשנים 2009 ו-2010), התשס"ט-2009. שיעור מס חברות יוגדל, ויעמוד החל משנת 2012 על 25%. בהחלטה נקבע, בין היתר, כי מתווה ההפחתה של שיעור מס חברות לתאגידיים יישקל מחדש לא יאוחר משנת 2014, בשים לב לתנאים הכלכליים והפיסקליים של המשק הישראלי ולמצב בשווקים הגלובליים באותה תקופה.

(ב) להטיל על שר האוצר לקבוע בצו כי המס המוטל על מוסדות כספיים יהיה בשיעור של 16%, גם לאחר יום 1 בינואר 2013, מועד תום הוראות השעה שנקבעו בעניין זה, וכן לבטל את ההפחתה שהיתה צפויה במועד זה לשיעור של 15.5%, עם סיום הוראת השעה.

ביום 2 בנובמבר 2011, פורסם תזכיר החוק לשינוי חברתי כלכלי (תיקוני חקיקה) (מסים), התשע"ב-2011, במסגרתו מוצע לעגן בחקיקה את החלקים בפרק המיסוי האמור שמצריכים שינויי חקיקה. למועד סמוך למועד פרסום הדוח טרם הושלמו הליכי החקיקה ובכלל זה, טרם נחתם הצו האמור בסעיף (ב) לעיל.

להערכת החברה, אילו תיקוני החקיקה היו בתוקף ליום 30 בספטמבר 2011, היה הדבר מביא להגדלה במסים הנדחים לקבל של החברה ושל חברת הבת, בסכום כולל של כ- 2 מיליון ש"ח. במקביל, תיקוני החקיקה צפויים להגדיל, החל משנת 2012 ואילך, את תשלומי המס השוטפים (מס חברות ומס רווח) של החברה ושל חברת הבת.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים ליום 30 בספטמבר 2011

ביאור 3 - חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי והפרשה להפסדי אשראי

א. חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

31 בדצמבר 2010	30 בספטמבר 2010	30 בספטמבר 2011	30 בספטמבר 2011		
(מבוקר)	(מבוקר)	(מבוקר)	שיעור ריבית ממוצעת שנתית 2011		
			לעסקאות בחודש האחרון	ליתרה ליום	
			%	%	
122	118	487	-	-	חייבים בגין כרטיסי אשראי (1) (2)
311	315	372	15.6	15.6	אשראי למחזיקי כרטיס (2)
-	-	1	6.1	6.1	אשראי לבתי עסק (3)
433	433	860			סך הכל חייבים ואשראי למחזיקי כרטיס אשראי ולבתי עסק (4)(5)
(44)	(44)	(22)			בניכוי: הפרשה להפסדי אשראי
389	389	838			סך הכל חייבים ואשראי למחזיקי כרטיס אשראי ולבתי עסק, נטו
4	4	10			הכנסות לקבל אחרים
1	1	1			סך כל חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי, נטו
394	394	849			
-	-	307			(1) מזה באחריות הבנקים

- (2) חייבים בגין כרטיסי אשראי - ללא חיוב ריבית. כולל יתרות בגין עסקאות רגילות, עסקאות בתשלומים ע"ח בית העסק ועסקאות אחרות. אשראי למחזיקי כרטיס - עם חיוב ריבית כולל עסקאות קרדיט, עסקאות בכרטיסי אשראי מתגלגל, אשראי ישיר ועסקאות אחרות.
- (3) מקדמות לבתי עסק.
- (4) מזה 5 מיליוני ש"ח חובות שנבדקו על בסיס פרטני, לרבות חובות שנמצא שהם אינם פגומים, אשר ההפרשה להפסדי אשראי בגינם חושבה על בסיס קבוצתי. לפירוט נוסף לגבי חובות שנבדקו על בסיס פרטני ראה ביאור 3 ג'.
- (5) מזה 866 מיליוני ש"ח חובות שלא נבדקו פרטנית אשר ההפרשה להפסדי אשראי בגינם חושבה על בסיס קבוצתי. ראה פירוט נוסף בביאור 3 ד'.

ב. החל מ-1 בינואר 2011 החברה מיישמת הוראה חדשה של הפיקוח על הבנקים בנושא מדידה וגילוי של חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי. בתמצית דוחות כספיים רבעוניים מאוחדים אלה נכלל גילוי לפי המתכונת החדשה המותאם לדרישות הדיווח בהתאם להוראה כאמור. לאור העובדה שההוראה החדשה יושמה באופן של מכאן ולהבא ללא הצגה מחדש של מספרי השוואה, לצורך השוואתיות הגילוי, יוצגו להלן נתוני התקופה הנוכחית מול יתרות מתאימות ל- 31 בדצמבר 2010 (נתוני פרופורמה), לו ההוראה הייתה מיושמת לראשונה בשנה זו.

ביאורים לתמצית הזוחות הכספיים ביניים מאוחדים ליום 30 בספטמבר 2011

ביאור 3 - חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. המשך

ההשפעה מיישום לראשונה של ההוראה החדשה על הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות ובגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים והתנועה ביתרת ההפרשה בתקופות של שלושה ותשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2011 הינה כדלקמן:

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

הפרשה להפסדי אשראי			
סה"כ	על בסיס קבוצתי*	על בסיס פרטני	
23	22	1	יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 30 ביוני 2011 (בלתי מבוקר)
			<u>שלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2011 (בלתי מבוקר)</u>
(1)	(1)	-	הוצאות בגין הפסדי אשראי
4	4	-	מחיקות חשבונאיות
-	-	-	גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות
4	4	-	מחיקות חשבונאיות נטו
26	25	1	יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 30 בספטמבר 2011 (בלתי מבוקר)

הפרשה להפסדי אשראי			
סה"כ	על בסיס קבוצתי*	על בסיס פרטני	
44	³ 15	² 29	יתרת הפרשה להפסדי אשראי ¹ ליום 31 בדצמבר 2010
			<u>תשעת חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2011</u>
(30)	-	(30)	מחיקות חשבונאיות נטו שהוכרו ליום 1 בינואר 2011**
3	1	2	שינויים אחרים בהפרשה להפסדי אשראי ליום 1 בינואר 2011(נזקפו להון)**
2	2	***-	הוצאות בגין הפסדי אשראי
7	7	***-	מחיקות חשבונאיות נטו
26	25	1	יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 30 בספטמבר 2011

* לרבות הפרשה על בסיס קבוצתי בגין חובות שנבדקו פרטנית ונמצא שאינם פגומים.
 ** כתוצאה מיישום לראשונה של ההוראות החדשות בנושא מדידה וגילוי של חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי
 *** מייצג סכום הנמוך מ-1 מיליון ש"ח.

- (1) סכום זה הוצג לפני יום 1 בינואר 2011 בסעיף "הפרשה לחובות מסופקים".
- (2) סכום זה הוצג לפני יום 1 בינואר 2011 בסעיף "הפרשה ספציפית".
- (3) סכום זה הוצג לפני יום 1 בינואר 2011 בסעיף "הפרשה על בסיס קבוצתי".

ביאורים לתמצית הזוחות הכספיים ביניים מאוחדים ליום 30 בספטמבר 2011

ביאור 3 - חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ג. האשראי לציבור (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

31 בדצמבר 2010 (נתוני פרופורמה) (מבוקר)		30 בספטמבר 2011 (בלתי מבוקר)		מידע נוסף על חובות פגומים שנבדקו על בסיס פרטני
יתרת חוב רשומה		יתרת חוב רשומה		
	3		5	2. חובות פגומים בגינם קיימת הפרשה להפסדי אשראי על בסיס פרטני
	3		5	סך הכל חובות פגומים
	3		5	3. חובות פגומים שנמדדים לפי ערך נוכחי של תזרימי מזומנים
	3		5	סך הכל חובות פגומים

4. אשראי בעייתי בארגון מחדש במסגרתו בוצעו שינויים בתנאי האשראי

31 בדצמבר 2010 (נתוני פרופורמה) (מבוקר)			30 בספטמבר 2011 (בלתי מבוקר)			שאינו צובר הכנסות ריבית צובר הכנסות ריבית, בפיגור של 90 ימים או יותר
יתרת חוב נטו	הפרשה להפסדי אשראי	יתרת חוב רשומה	יתרת חוב נטו	הפרשה להפסדי אשראי	יתרת חוב רשומה	
	(1)	1	1	*-	1	צובר הכנסות ריבית, ועד 89 ימים
	-	-	-	-	-	צובר הכנסות ריבית, סך הכל (נכלל באשראי לציבור פגום)
	*-	2	3	(1)	4	
	(1)	3	4	(1)	5	

אשראי זה נבחן על בסיס קבוצתי, והפרשה להפסדי אשראי בגינו חושבה בהסתמך על מודלים פנימיים שפותחו בחברה.

לחברה לא קיימות התחייבויות למתן אשראי נוסף לחייבים שלגביהם בוצע ארגון מחדש של אשראי בעייתי במסגרתו בוצעו שינויים בתנאי האשראי.

* מייצג סכום הנמוך מ-1 מיליון ש"ח.

ביאורים לתמצית הזוחות הכספיים ביניים מאוחדים ליום 30 בספטמבר 2011

ביאור 3 - חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ג. האשראי לציבור (המשך)

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2011	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2011
(בלתי מבוקר)	
במיליוני ש"ח	

5. יתרת חוב רשומה ממוצעת של אשראי לציבור פגום בתקופת הדיווח

5

5

סך הכנסות ריבית שנרשמו בתקופת הדיווח בגין אשראי זה בפרק הזמן בו סווג כפגום*

1

1

סך הכנסות ריבית שהיו נרשמות בתקופת הדיווח אילו היה אשראי זה צובר ריבית לפי תנאיו המקוריים

-

-

* מזה: הכנסות ריבית שנרשמו לפי השיטה החשבונאית של בסיס מזומן

1

1

ד. אשראי לציבור שנבדק על בסיס קבוצתי כולל:

אשראי אחר שלא נבדק פרטנית אשר הפרשה להפסדי אשראי בגינו חושבה על בסיס קבוצתי:

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

31 בדצמבר 2010 (נתוני פרופורמה) (מבוקר)			30 בספטמבר 2011 (בלתי מבוקר)		
יתרת חוב נטו	הפרשה להפסדי אשראי במיליוני ש"ח	יתרת חוב רשומה	יתרת חוב נטו	הפרשה להפסדי אשראי במיליוני ש"ח	יתרת חוב רשומה
*-	*-	*-	-	(1)	1
-	-	-	-	-	-
1	*-	1	1	(1)	2
390	(14)	404	844	(19)	863
391	(14)	405	845	(21)	866

אשראי לציבור פגום אשראי לציבור שאינו פגום, בפיגור של 90 ימים או יותר אשראי לציבור שאינו פגום, בפיגור של 30 ימים ועד 89 ימים אשראי לציבור אחר שאינו פגום סך הכל

* מייצג סכום הנמוך מ-1 מיליוני ש"ח.

ביאורים לתמצית הזוחות הכספיים ביניים מאוחדים ליום 30 בספטמבר 2011

ביאור 3 - חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ה. הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות ובגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

הפרשה להפסדי אשראי		
סך הכל	על בסיס קבוצתי**	על בסיס פרטני
22	21	1
-	-	-
4	4	-
15	14	1
*-	*-	-
2	2	-

הרכב יתרת ההפרשה ליום 30 בספטמבר 2011 (בלתי מבוקר)

בגין אשראי לציבור
בגין חובות שאינם אשראי לציבור
בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים
(נכלל בסעיף התחייבויות אחרות)

הרכב יתרת ההפרשה ליום 31 בדצמבר 2010 (נתוני פרופורמה) (מבוקר)

בגין אשראי לציבור
בגין חובות שאינם אשראי לציבור
בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים
(נכלל בסעיף התחייבויות אחרות)

* מייצג סכום הנמוך מ-1 מיליון ש"ח.

** לרבות הפרשה על בסיס קבוצתי בגין חובות שנבדקו פרטנית ונמצא שאינם פגומים.

ביאור 4 - זכאים בגין פעילות בכרטיסי אשראי

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

31 בדצמבר 2010 (מבוקר)	30 בספטמבר	
	2010	2011
152	149	535
3	3	13
2	2	7
1	1	1
158	155	556

בתי עסק (1)
הפרשה לנקודות (2)
הוצאות לשלם
אחרים

(1) בניכוי יתרת ניכיון שוברים לבתי עסק בסך 5 מיליון ש"ח ליום 30 בספטמבר 2011, בהשוואה ל-1 מיליון ש"ח ליום 30 בספטמבר 2010, וליום 31 בדצמבר 2010.

(2) הלקוח מזוכה בנקודה בגין עסקות שביצע בכרטיס האשראי. כמות הנקודות הנצברת לזכות הלקוח נקבעת בהתאם לסוג הכרטיס.

החברה מפרסמת מעת לעת הטבות ומבצעים שיווקיים ואת שוויים בנקודות ו/או בכסף והלקוח רשאי לבחור בכל מבצע והטבה ולממשן, במידה וצבר לזכותו את מספר הנקודות הדרוש. נקודות שלא נוצלו עומדות לזכות הלקוח והחברה מבצעת הפרשה בגינן.

ביאורים לתמצית הזוחות הכספיים ביניים מאוחדים ליום 30 בספטמבר 2011

ביאור 6 - שווי הוגן של מכשירים פיננסיים

א. כללי

הוראת בנק ישראל בענין הערכת השווי ההוגן של מכשירים פיננסיים (להלן: ההוראה) יושמה על פי השיטות וההנחות העיקריות שיתוארו להלן. אין בנתונים שיובאו להלן כדי להצביע על שוויה הכלכלי של החברה, ואין הם מהווים נסיון לאמוד שווי זה.

ב. שווי הוגן של מכשירים פיננסיים

למכשירים הפיננסיים של החברה לא ניתן לצטט "מחיר שוק" מכיוון שלא קיים שוק פעיל בו הם נסחרים. בהתחשב בכך, השווי ההוגן למרבית המכשירים הפיננסיים חושב על פי ערך נוכחי של תזרימי המזומנים המהווים בריבית ניכיון בשיעור המבטא את אומדן רמת הסיכון הגלומה במכשיר הפיננסי. אומדן השווי ההוגן באמצעות הערכת תזרימי המזומנים העתידיים וקביעת שיעור ריבית הניכיון הינם סובייקטיביים. לכן, עבור רוב המכשירים הפיננסיים, הנתונים שיובאו להלן אינם בהכרח אינדיקציה לשווי המימוש של המכשיר הפיננסי ביום הדיווח.

הערכת תזרימי המזומנים העתידיים נעשתה לפי שיעורי הריבית התקפים למועד הדיווח ואינה מתחשבת בתנודתיות של שיעורי הריבית. תחת הנחת שיעורי ריבית אחרים יתקבלו ערכי שווי הוגן שיכול ויהיו שונים באופן מהותי. הדברים אמורים בעיקר לגבי המכשירים הפיננסיים בריבית קבועה או שאינם נושאי ריבית. בנוסף, לא הובאו בחשבון העמלות שיתקבלו או ישולמו אגב הפעילות העסקית, ולא נכללו השפעת הזכויות שאינן מקנות שליטה והשפעת המס.

עוד יצוין כי ייתכן והפער בין היתרה במאזן לבין הערכים המוצגים כשווי הוגן לא ימומש כיוון שברוב המקרים החברה עשויה להחזיק את המכשיר הפיננסי עד לפירעון.

בשל כל אלו יש להדגיש כי אין בנתונים הכלולים בביאור זה כדי להצביע על שווי החברה כעסק חי. יתרת האשראי המתגלגל מוצגת כמכשיר לפרעון עד 3 חודשים ולפיכך היתרה המאזנית משקפת את השווי ההוגן.

ג. השיטות וההנחות העיקריות לצורך אומדן השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים

מזומנים ופקדונות בכנקים - שיטת היוון תזרימי מזומן עתידיים לפי שיעורי ריבית שבהם החברה ביצעה עסקאות דומות במועד הדיווח.

חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי, נטו - השווי ההוגן של יתרת האשראי לציבור נאמד לפי שיטת הערך הנוכחי של תזרימי מזומן עתידיים מנוכים בשיעור ניכיון מתאים. יתרת האשראי פולחה לקטגוריות הומוגניות. ככל קטגוריה חושב התזרים של התקבולים העתידיים (קרן וריבית). תקבולים אלה הונו בשיעור ריבית המשקף את רמת הסיכון הגלומה באשראי באותה קטגוריה.

בדרך כלל שיעור ריבית זה נקבע לפי שיעור ריבית לפיו נעשות בחברה עסקאות דומות במועד הדיווח. השווי ההוגן של חובות פגומים חושב תוך שימוש בשיעורי ריבית ניכיון המשקפים את סיכון האשראי הגבוה הגלום בהם. ככל מקרה, שיעורי ניכיון אלה לא פחתו משיעור הריבית הגבוה ביותר המשמש את החברה בעסקאותיה במועד הדיווח.

תזרימי המזומן העתידיים עבור חובות פגומים וחובות אחרים חושבו לאחר ניכוי השפעות של מחיקות חשבונאיות ושל הפרשות להפסדי אשראי בגין החובות.

זכאים בגין פעילות בכרטיסי אשראי - השווי ההוגן נאמד לפי שיטת הערך הנוכחי של תזרימי מזומן עתידיים מנוכים בשיעור ניכיון מתאים. יתרת ההתחייבות לציבור פולחה לקטגוריות הומוגניות. ככל קטגוריה חושב התזרים של התשלומים העתידיים (קרן וריבית). תשלומים אלה הונו בשיעור ריבית המשקף את רמת הסיכון הגלומה באותה קטגוריה.

בדרך כלל, שיעור ריבית זה נקבע לפי שיעור ריבית לפיו נעשות בחברה עסקאות דומות במועד הדיווח.

ביאורים לתמצית הזוחות הכספיים ביניים מאוחדים ליום 30 בספטמבר 2011

ביאור 6 - שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

יתרות ואומדני שווי ההוגן של מכשירים פיננסיים במאוחד:

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

שווי הוגן	31 בדצמבר 2010			30 בספטמבר 2011			שווי הוגן	30 בספטמבר 2011		
	יתרה במאזן			יתרה במאזן				יתרה במאזן		
	סה"כ	(2)	(1)	סה"כ	(2)	(1)		סה"כ	(2)	(1)
1	1	-	1	6	6	-	6	6	-	6
390	394	55	339	839	849	160	689	849	160	689
142	142	-	142	-	-	-	-	-	-	-
533	537	55	482	845	855	160	695	855	160	695
-	-	-	-	1	1	-	1	1	-	1
219	219	-	219	*-	*-	-	*-	*-	-	*-
156	158	29	129	549	556	129	427	556	129	427
44	44	-	44	159	159	-	159	159	-	159
419	421	29	392	709	716	129	587	716	129	587

נכסים פיננסיים:

מזומנים ופקדונות בבנקים
חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי, נטו
נכסים פיננסיים אחרים
סך כל הנכסים הפיננסיים

התחייבויות פיננסיות:

אשראי מתאגידים בנקאיים
אשראי מחברת האם
זכאים בגין פעילות בכרטיסי אשראי
התחייבויות פיננסיות אחרות
סך כל ההתחייבויות הפיננסיות

(1) מכשירים פיננסיים שבהם היתרה במאזן מהווה שווי הוגן (מכשירים המוצגים במאזן לפי שווי הוגן).
(2) מכשירים פיננסיים אחרים

ביאור 7 - הכנסות מעסקאות בכרטיסי אשראי

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2010 (מבוקר)	לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2011		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2011	
	2010	2011	2010	2011
			(בלתי מבוקר)	
69	53	47	18	16
4	3	3	1	1
73	56	50	19	17
1	1	1	-	1
25	19	16	6	4
2	1	1	1	1
28	21	18	7	6
101	77	68	26	23

הכנסות מבתי עסק:

עמלות בתי עסק
הכנסות אחרות

סך כל ההכנסות מבתי עסק - נטו

הכנסות בגין מחזיקי כרטיסי אשראי:

עמלות מנפיק
עמלות שירות
הכנסות אחרות
סך כל ההכנסות בגין מחזיקי כרטיסי אשראי

סך כל ההכנסות מעסקאות בכרטיסי אשראי

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים ליום 30 בספטמבר 2011

ביאור 8 - מגזרי פעילות

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

מגזרי החברה הינם מגזר הסליקה ומגזר ההנפקה.

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2011		
סך הכל מאוחד	מגזר הנפקה (בלתי מבוקר)	מגזר סליקה
23	7	16
-	10	(10)
23	17	6
15	15	-
38	32	6
3	3	-
3	3	-
13	6	7

מידע על הרווח וההפסד:

הכנסות:

הכנסות עמלות מחיצונים

הכנסות עמלות בינמגזרים

סך הכל

רווח מפעילות מימון לפני הוצאות

בגין הפסדי אשראי

סך הכנסות

הוצאות:

הוצאות תפעול

תשלומים לבנקים

רווח נקי המיוחס לבעלי מניות החברה

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2010		
סך הכל מאוחד	מגזר הנפקה (בלתי מבוקר)	מגזר סליקה
26	8	18
-	11	(11)
26	19	7
8	8	-
34	27	7
4	4	-
3	3	-
10	7	3

מידע על הרווח וההפסד:

הכנסות:

הכנסות עמלות מחיצונים

הכנסות עמלות בינמגזרים

סך הכל

רווח מפעילות מימון לפני הוצאות

בגין הפסדי אשראי

סך הכנסות

הוצאות:

הוצאות תפעול

תשלומים לבנקים

רווח נקי המיוחס לבעלי מניות החברה

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים ליום 30 בספטמבר 2011

ביאור 8 - מגזרי פעילות (המשך)

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2011		
סך הכל מאוחד	מגזר הנפקה (בלתי מבוקר)	מגזר סליקה
68	19	49
-	30	(30)
68	49	19
35	35	-
103	84	19
11	9	2
8	8	-
27	15	12

מידע על הרווח וההפסד:

הכנסות:

הכנסות עמלות מחיצונים

הכנסות עמלות בינמגזרים

סך הכל

רווח מפעילות מימון לפני הוצאות

בגין הפסדי אשראי

סך הכנסות

הוצאות:

הוצאות תפעול

תשלומים לבנקים

רווח נקי המיוחס לבעלי מניות החברה

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2010		
סך הכל מאוחד	מגזר הנפקה (בלתי מבוקר)	מגזר סליקה
77	22	55
-	36	(36)
77	58	19
27	27	-
104	85	19
14	12	2
9	9	-
26	19	7

מידע על הרווח וההפסד:

הכנסות:

הכנסות עמלות מחיצונים

הכנסות עמלות בינמגזרים

סך הכל

רווח מפעילות מימון לפני הוצאות

בגין הפסדי אשראי

סך הכנסות

הוצאות:

הוצאות תפעול

תשלומים לבנקים

רווח נקי המיוחס לבעלי מניות החברה

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים ליום 30 בספטמבר 2011

ביאור 8 - מגזרי פעילות (המשך):

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2010		
סך הכל מאוחד	מגזר הנפקה (מבוקר)	מגזר סליקה
101	28	73
-	47	(47)
<u>101</u>	<u>75</u>	<u>26</u>
37	37	-
<u>138</u>	<u>112</u>	<u>26</u>
19	16	3
12	12	-
<u>32</u>	<u>23</u>	<u>9</u>

**מידע על הרווח וההפסד:
הכנסות:**

הכנסות עמלות מחיצונים
הכנסות עמלות בינמגזרים

סך הכל

רווח מפעילות מימון לפני הוצאות
בגין הפסדי אשראי

סך הכנסות

הוצאות:

הוצאות תפעול
תשלומים לבנקים

רווח נקי המיוחס לבעלי מניות החברה